

1
2007

Uusi

SAFIIRI

6,90 €

Henkinen kulttuurilehti

- Lutherin ja Wilberin ajattelun ykseydestä
- Taavi Kassila: Rakkauden vallankumous muuttaa maailman
- Rauhan perusta on pienissä teoissa
- Pyhän Henrikin taidekappeli: Pohjoinen valo, maisema ja puu

puutarha- konsertti

Kuvat vuoden 2006 konsertista

**Kaukalinnan
puistossa soi
ja raikaa
kevyestä
klassiseen.**

Säveltäjä Timo-Juhani Kyllönen
ja oopperalaulaja Juha Kotilainen
ystävineen konsertoivat jälleen
Kaukalinnan puutarhassa sunnuntaina
5.8.2007 klo 15.00.

Tervetuloa kauempaakin!

Liput 15 euroa.
Eläkeläiset, työttömät,
opiskelijat ja lapset 10 euroa.
Kahvitarjoilu.
Sateen sattuessa konsertti
pidetään Kaukalinnan salissa

UUSI SAFIIRI 33. VSK

Kustantaja:

Via-Akatemian säätiö

Toimituksen osoite:

Uusi Safiiri, PL 4, 58201 Kerimäki

Päätoimittaja ja toimitussihteeri:

Terttu Seppänen
050 567 9630, terttu.seppanen@via.fi

Toimittaja

Tuula Uusitalo

Verkkoversio:

Timo Ristiluoma

Taitto:

Tomi Leporinne, Avendis

Tämän numeron avustajat:

Kaisa Broner, Börje Fri, Oili Härkönen, Seija Karhunen, Sinikka Juntura ja Kaisa Pakkala

Uusi Safiiri -lehdessä julkaistavat artikkelit ilmaisevat kirjoittajien omia mielipiteitä.

Toimitus ei vastaa pyytämättä lähetetyistä kirjoituksista tai kuvista. Toimitus pidättää itselleen oikeuden muokata tekstejä.

Tilaukset, osoitteenmuutokset, laskutus:

Uusi Safiiri, PL 4, 58201 Kerimäki.
Kaukalinna/Via-Akatemia,
Sinikka Juntura, 015 543 112, 040 8255165.
Tilaukset myös internetin kautta:
www.via.fi/safiiri.htm

Tilaus tehdään maksamalla vuositilaushinta 12 euroa lehden tilille: Uusi Safiiri, Kerimäen Op 513 300 - 223577, viite 550.

Ilmoitukset:

015 543 112, 040 8255165/Sinikka Juntura
uusi.safiiri@via.fi
Ilmoitushinnat sivulla 99

Painopaikka:

CityOffset, Tampere

Ilmestyminen

Lehti ilmestyy 2 kertaa vuonna 2007, toukokuussa ja marraskuussa.

Uusi Safiiri tehdään pääosin talkootyönä. Pyrimme noudattamaan annettuja ilmestymisaikatauluja.

Internet:

www.via.fi

ISSN 0781-7975

© Via-Akatemian säätiö

Uusi SAFIIRI

Sisällys 1 2007

- 4 **Pääkirjoitus**
Terttu Seppänen
- 5 **Lutherin ja Wilberin ajattelun ykseydestä**
Sinikka Juntura
- 20 **Pyhän Henrikin ekumeeninen taidekappeli: Pohjoinen valo, maisema ja puu**
Kaisa Broner
- 27 **Rauhan perusta on pienissä teoissa**
Tuula Uusitalo
- 42 **Kolumni: Linné 300 vuotta**
Börje Fri
- 46 **Rakkauden vallankumous muuttaa maailman - Rishi Taavi Kassilan haastattelu**
Terttu Seppänen
- 68 **Jumala eilen, tänään ja huomenna**
Oili Härkönen
- 78 **Pirjo Vallius taiteilija, joka lahjoitti universumin**
Tuula Uusitalo
- 84 **Ihmisen vahvuuksien psykologia**
Kaisa Pakkala
- 91 **Kirjakatsaus**
- 96 **Via-Akatemia tiedottaa**
- 98 **Runoja: Kukkiva aamu, Sininen kukka**
Seija Karhunen
- 99 **Uusi Safiiri-lehden tilaustiedot**
- 101 **Ilmoituksia**

Seuraava lehti ilmestyy marraskuussa 2007.

Kirjoitukset ja materiaali 1.9.2007 mennessä.

Kannen kuva ja toteutus: Tomi Leporinne

Miljoonat pienet teot

Vuosia sitten soi radiossa usein kappale ”Miljoona, miljoona, miljoona ruusua,,,”.
Tämä suosittu laulu putkahti mieleeni kun mietin tämän lehden sisältämiä miljoonalukuja:

Wangari Maathain organisoima Green Belt liike on kenialaisten naisten voimin istuttanut 30 miljoonaa puuta, Muhammad Yunusin Grameen pankki on myöntänyt kaikkein köyhimmille 7 miljoonaa mikrolainaa ja Äiti Amma on hallannut noin 25 miljoona ihmistä. Saattaa tuntua kaukaiselta rinnastaa viihde-
laulun ruusumiljoonia ja oikeita köyhissä maissa tehtyjä tekoja. Maailmassa tarvitaan jatkuvasti miljoonia ja miljoonia hyviä tekoja, jotta oikeita kehityshankkeita käynnistetään ja ne saadaan etenemään. Miljoona on suuri määrä, mutta sekin rakentuu yksiköistä.

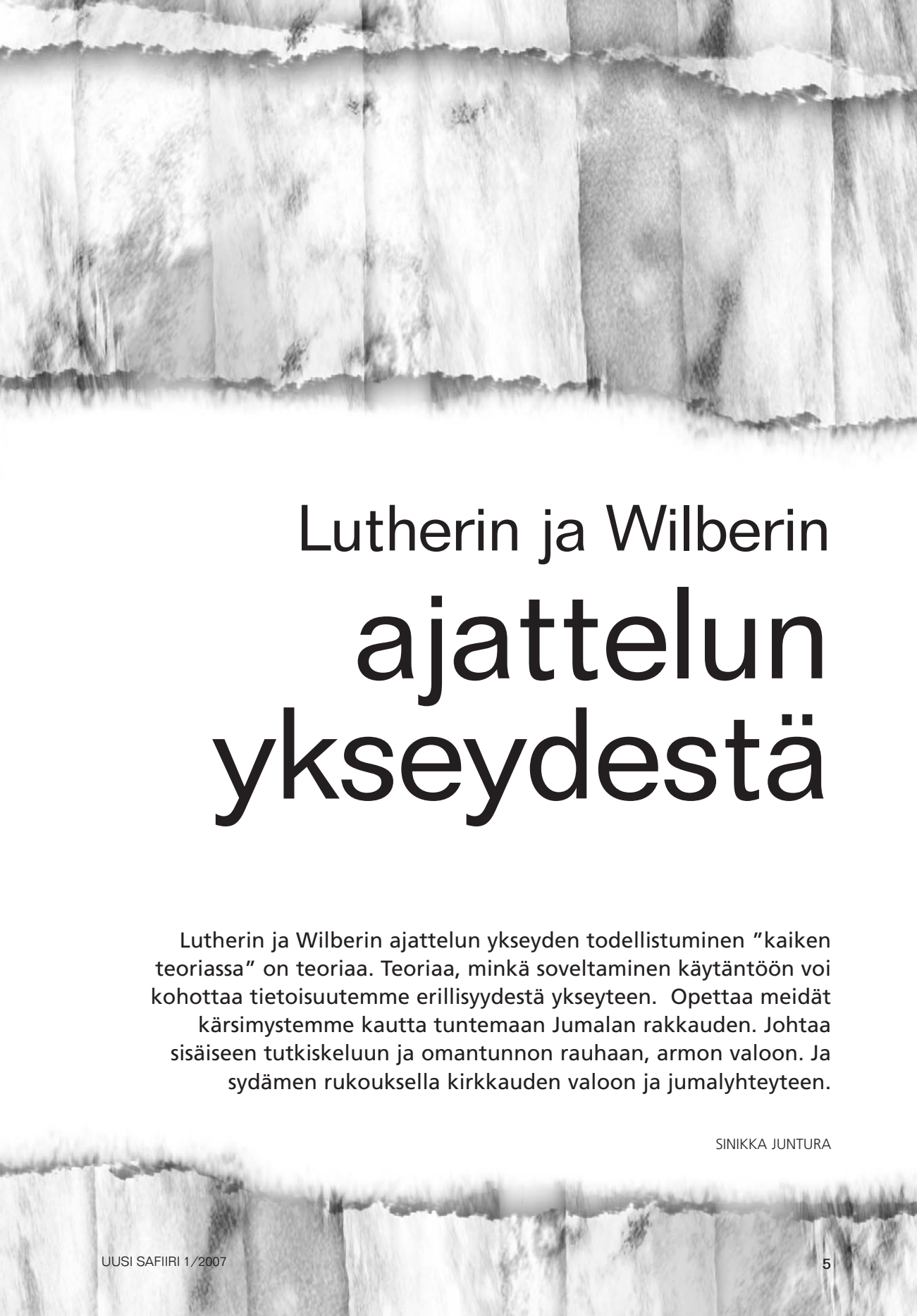
Voimme itse kukin olla osallisena varsin vaivattomasti pienellä asennemuutoksella lähiympäristömme hyvissä teoissa ja olla kasvattamassa niistä miljoonatekoja. Ajatellaan esimerkiksi, että jos joka päivä miljoona ihmistä hymyilee ihmiselle jolle ei ole aiemmin hymyillyt, jos joka päivä miljoona ihmistä korjaa maasta roskan jonka joku toinen on pudottanut, jos joka päivä miljoona ihmistä tietoisesti ajattelee positiivisesti ja etsii ratkaisua eteen tulleeseen hankaluuteen, jos joka päivä miljoona ihmistä tekee lähimmäiselleen hyvän teon jne. Tuo miljoona voi kasvaa kahdeksi miljoonaksi, kolmeksi ja määrättömän moneksi miljoonaksi. Positiiviset hyvää oloa ja iloa tuottavat energiat lähtevät virtaamaan, saavat voimaa ja vetävät mukaansa uusia positiivisia virtauksia.

Korviini on kantautunut tietoja, että tiede on löytämässä ihmisten mielialan ja luonnon välisen yhteyden: harmonia ihmisten mielessä vahvistaa harmoniaa ja puhtautta luonnossa. Harmoninen, levollinen hetki mielessä on hyvä työ myös luonnolle. Kesäajan koittaessa tämä on iloinen asia muistettavaksi. Nauttikaamme Luojan luoman luonnon miljoona-annista.

Uusi Safiiri –lehti on nyt muutaman vuoden ilmestynyt kaksinumeroisena. Oman toimensa ohessa lehteä toimittava toimitusryhmä on havainnut käytännön hyväksi. Lehden kaksinumeraisuus jatkuu, mutta lehden paksuus kasvaa, mikä näkyy jo tässä numerossa. Toimitamme laajoja asiapitoisia, valoisia artikkeleita, joihin voi ja kannattaa palata vuosienkin jälkeen. Tavoitteenamme on jyrkevä lukupaketti joulun alla ja kesän lähestyessä.

Miljoonia valoisia elämyksiä lukijoille Uusi Safiiri –lehden parissa!

Terttu Seppänen

Lutherin ja Wilberin ajattelun ykseydestä

Lutherin ja Wilberin ajattelun ykseyden todellistuminen ”kaiken teoriassa” on teoriaa. Teoriaa, minkä soveltaminen käytäntöön voi kohottaa tietoisuutemme erillisyydestä ykseyteen. Opettaa meidät kärsimystemme kautta tuntemaan Jumalan rakkauden. Johtaa sisäiseen tutkiskeluun ja omantunnon rauhaan, armon valoon. Ja sydämen rukouksella kirkkauden valoon ja jumalyhteyteen.

SINIKKA JUNTURA

Martti Luther (1483–1546) entinen munkki ja uskonpuhdistaja. Ken Wilber (1949–) tämän päivän arvostetuimpia transpersoonallisen psykologian tutkijoita, joka on perehtynyt idän viisauksperinteeseen. Mitä yhteistä heidän ajattelussaan on? Sanan ja kielen sisäisen merkityksen ymmärtäminen? Tietoisuuden tason kohottaminen?

Kääntäessään Raamatun kansankielelle Luther loi sille mahdollisuuden oman ajattelun avulla ymmärtää Raamatun Sanaa. Luther liitti teologiassaan Jumalan ja aineellisen maailman yhteen tavalla, mitä ei ennen oltu tehty. Jumala on läsnä tässä maailmassa, Hänen toimintansa on materiaan sidottua. Lutherin teologiassa kumoutuu hengellisten ja maallisten asioiden vastakohtaisuus. Wilber taas tahtoo ”kaiken teoriallaan” osoittaa yksilön sisäisen elämän ja ulkoisen maailman, uskonnon ja tieteen ykseyden. Kohottaa tietoisuuden mielen maailmasta sielun elämän todellisuuteen. Sama tavoite oli myös Lutherilla, vaikkei hän asiaa samoin sanoin teologiassaan ilmaissutkaan.

Wilberin kaiken teoriasta

Wilberin ”kaiken teoriassa” todellisuus muodostuu olemisen ja tietoisuuden kehistä, aalloista, tasoista tai meemeistä. Kaikilla ihmisillä ovat nämä meemit potentiaalisina. Kehittyneempi taso transsendoi edellisen ja sulkee sen sisäänsä, ts. kehät ovat toisensa läpäiseviä siten, että ylin taso läpäisee kaikki tasot. Ihmisen tietoisuus on samanaikaisesti kaikilla, hänen kunkin hetkistä todellisuuttaan ilmentävällä ja sen sisäpuolisilla kehillä. Tasot eivät ole selvärajaisia. ”Olemisen suuressa ketjussa”

perustasot ovat sisimmästä uloimpaan; 1. keho, 2. mieli, 3. sielu ja 4. henki.

Tietoisuuden kehät ovat holoneja (holon = kokonaisuus, joka on osa suurempaa kokonaisuutta). Esim. olen helsinkiläinen, helsinkiläisenä olen suomalainen, suomalaisena eurooppalainen ja olen niitä kaikkia samanaikaisesti, sillä todellisuus ei muodostu kokonaisuuksista eikä osista vaan kokonaisuuksista/osista eli holoneista. Ihmisen tietoisuuden kehitys todellistuu sisimmästä kehästä uloimpaan kehään siten, niin ettei mitään kehitysvaihetta voida

ohittaa. Kehitys ei ihmisellä etene yhtäaikaaisesti kaikilla kehityslinjoilla – esimerkkinä musiikki, moraalit ja kognitiivinen ajattelu. Jollakin alueella tai kehityslinjalla yksilö voi olla saavuttanut sielun tason, kun taas toisella hän on mielen tasolla. Jonkun tietoisuuden kehän saavuttaminen ei välttämättä tarkoita sitä, etteikö ihmisen tietoisuus esim. väsyneenä las-

kisi sielun kehältä mielen kehälle.

Ihminen tiedostaa tietoisuuden kehät ja niiden keskinäisen läpäisevyyden ensimmäisen kerran sielun todellisuudessa, jolloin hän myös pystyy integroimaan eri kehityslinjat harmoniseksi kokonaisuudeksi. Kaiken ykseys on mahdollista hengen tasolla. Egosentrisyys vähenee tietoisuuden kehityksen edistyessä itsekeskeisestä ryhmäkeskeisyyteen ja edelleen maailma-keskeisyyteen. Kaiken teoria ei Wilberin mukaan ole valmis, vaan kehittyvä malli, minkä kehittämiseen jokainen voi halutessaan osallistua transpersoonallisuuden idean mukaisesti.

Wilberin mukaan ”kaiken teorian” on nyt mahdollista tulla yleisesti hyväksytyksi, sillä ihmisten sisäiset ja maailman ulkoiset edellytykset ovat olemassa. Sisäisenä edellytyksenä hän pitää sitä, että maailmassa on jo mielen

*Mitä enemmän tavoittelemme mie-
lihyvää tai menestystä, sitä enem-
män vastustamme ja pelkäämme
kipua tai epäonnistumista. Emme
tiedosta positiivisen ja negatiivisen
olevan saman ”kolikon” eri puolia
emmekä sitä, että vastustaessam-
me negatiivista menetämme samal-
la mahdollisuuden saavuttaa ha-
luamamme positiivisen hyvän.*

Horisontaalinen vuorovaikutus Ken Wilberin neljän neljänneksen mallissa

Minä (I) mieli (mind) meho (body) yksilön sisäinen maailma	Se (IT) Keho (Body) Organismi yksilön ulkopuolinen maailma
Me (WE) kulttuuri (culture) kollektiivinen, sisäinen maailma	Ne (ITS) ympäristö (environment) sosiaalinen, kollektiivinen ulkoinen maailma

tietoisuuden kehällä riittävästi ihmisiä, jotka tunnustavat maailmassa vallitsevan erilaisuuden, vaikkakaan he eivät ole tietoisia erilaisuuksien keskinäisestä yhteydestä. Ulkoisia ”kaiken teorian” ymmärtämisen edellytyksiä on mm. informaatiokulttuurin kehitys ja internetin yhä lisääntyvä käyttö.

”Kaiken teorian” ymmärtämisessä ensimmäinen vaihe on tiedostaa eri kehitysalueiden ja -linjojen keskinäinen riippuvuus ja vuorovaikutus, sillä ihminen ei elä autiolla saarella eikä yksikään valtio tule toimeen ilman kanssakäymistä toisten valtioiden kanssa. Vuorovaikutuksen kuvaamiseen Wilber käyttää ”neljän neljänneksen (all-quadrant) mallia” (Kuva).

Vasemmanpuoleiset neljännekset kuvaavat Minä-subjektia ja kulttuurisia Me-suhteita. Oikeanpuoleiset neljännekset objektia ja objektien välisiä suhteita, ympäristöä ja sosiaalisia suhteita (perheet, ryhmät, yhteiskunnat). Ylemmät neljännekset ovat singulaarisia tai yksilöllisiä ja alemmat pluralistisia tai kollektiivisia. Ihmisen ajattelu vaikuttaa hänen kehoonsa (Se), hänen ihmissuhteisiinsa ja moraaliinsa (Me) sekä ympäristöönsä ja yhteiskuntaan (Ne) ja päinvastoin. Wilber yhdistää objektiivisen maailman (oikeanpuoleiset neljännekset) yhdeksi ja puhuu ”kolmen suuren” alueesta; taide (Minä), tiede (Se ja Ne) sekä

moraali (Me). Kuvion vasemmanpuoleisessa ylemmässä neljänneksessä keho-käsite kuvaa sitä, miten keskiverto ihminen kokee tunteet kehollaan ja mieli-käsite sitä kun ihminen sanoo mielensä kapinoivan kehon tarpeita vastaan (Keho-tietoisuus).

Kun tutkitaan eri neljännesten keskinäistä riippuvuutta, ajattelu on integroivaa mutta vielä horisontaalista, tasamaata (flatland). ”Kaiken teorian” tietoisuuden kehien yhdistäminen ”kaikkien neljännesten” malliin lisää siihen vertikaalisen ajattelun. Esimerkki vertikaalisesta ajattelusta on ”jokapäiväisen leivän” -käsitteen ymmärtäminen Isä meidän -rukouksessa. Mielen tietoisuudessa se tarkoittaa meille aineellista leipää ja sielu-tietoisuudessa henkistä leipää. Wilber toteaa että vertikaalisen ajattelun kautta esim. filosofiassa kiinnostuttiin kielestä. Kieli tulee kuitenkin ymmärtää luovana voimana, ei vain maailmaa kuvaavana, vaan sitä ymmärtävänä. Kokonaisuuden osana ja osana kokonaisuutta, horisontaalisesti ja vertikaalisesti.

Kaiken ykseys Wilberin ajattelussa

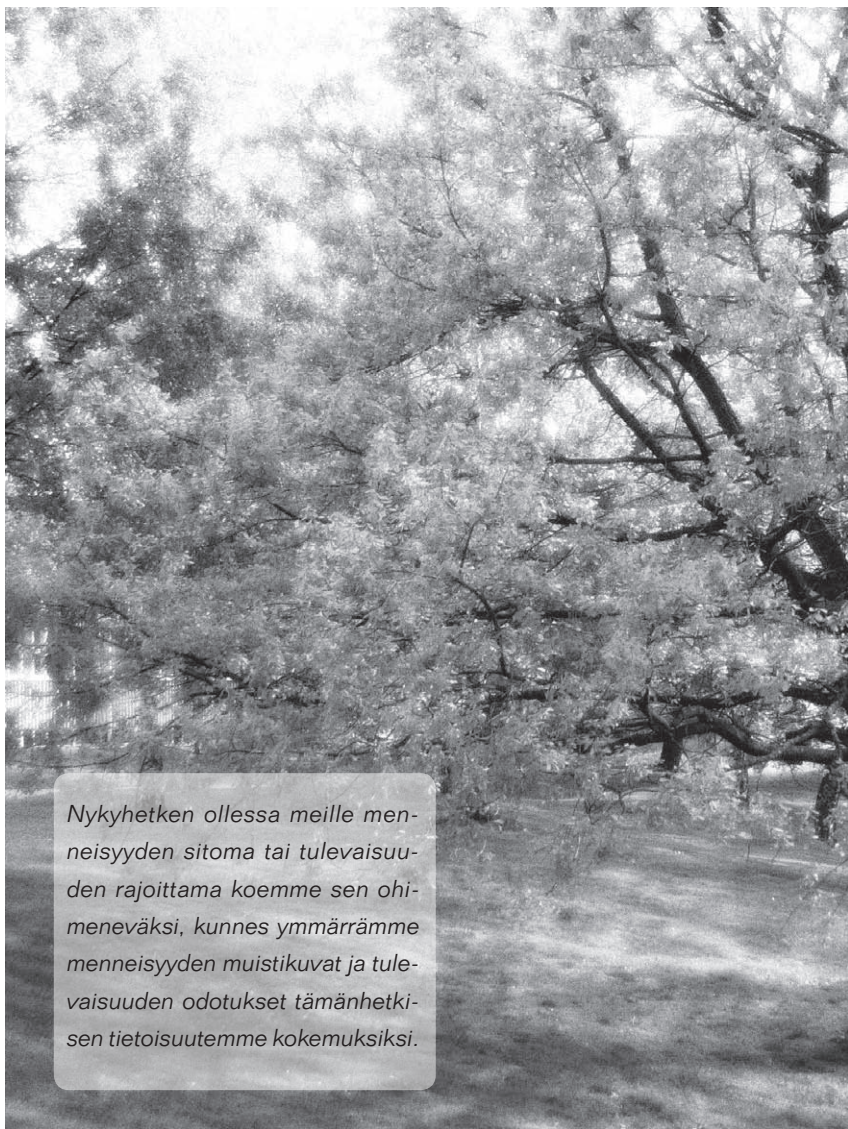
Kirjassaan ”No Boundary” Wilber kuvaa ihmisen henkistä kehitystä taisteluna tietoisuudessa olevien rajojen hävittämiseksi. Lopullisena

tavoitteena Wilberillä on kaiken ykseys. Niin kauan kuin tietoisuus käsittää osan todellisuutta, ihmisen elämä on kärsimystä. Kehitys on kehitystä kohti hyvää, pois päin pahasta. Mitä tiukemmin pidämme rajoista kiinni, sitä kovemmin taistelemme pahana pitämäämme ilmiötä vastaan. Mitä enemmän taivoittemme mielihyvää tai menestystä, sitä enemmän vastustamme ja pelkäämme kipua tai epäonnistumista. Emme tiedosta positiivisen ja negatiivisen olevan saman ”kolikon” eri puolia emmekä sitä, että vastustaessamme negatiivista menetämme samalla mahdollisuuden savuttaa haluamamme positiivisen hyvän.

Esimerkiksi ulkoisen maailman ilmiöt kuten ostaminen ja myyminen ovat meille toisistaan erillisiä tapahtumia vaikka ne itse asiassa ovat täysin toisiinsa liittyviä saman tapahtuman eri aspekteja niin, ettei toista voi olla ilman toista. Todellisuus muodostuu näin vastakohtien ykseydestä. Viivat erottaessaan yhdistävät kuten rantaviiva, missä vesi ja maa kohtaavat. Kun vapaudumme kaksinaisuudesta, voimme nähdä vastakohtien ykseyden. Tiedostamme taivaan voivan olla maan päällä ja meille avautuu mahdollisuus päästä yhteyteen koko universumin kanssa eikä vain sen puolikkaan kanssa.

Voimme nähdä esineiden ja ilmiöiden ykseyden yhden Energian ilmentyminä. Energian mitä voimme kutsua Taoksi, Brahmaksi tai Jumalaksi.

Perustavin raja tietoisuudessamme on raja itsen ja ei-itsen välillä. Se voi olla raja itsen ja ympäristön, minän ja sinän, sisäisen ja ulkoisen maailman välillä. Tämäkin raja on illusorinen, sillä erillinen ”itse” ei ole todellinen.

Nykyhetken ollessa meille menneisyyden sitoma tai tulevaisuuden rajoittama koemme sen ohimeneväksi, kunnes ymmärrämme menneisyyden muistikuvat ja tulevaisuuden odotukset tämänhetkisen tietoisuutemme kokemuksiksi.

Todellinen Itsemme on Jumalassa kuten ulkoinen maailmakin.

Nykyhetki on ajaton ja ajattomana ikuinen. Mitä se merkitsee? Mestari Eckhardt on ku-

vannut Raamatussa olevia kahdenlaisia päiviä Jumalan päiväksi ja sielun (ihmisen) päiväksi. Jumalan päivä seitsemän päivää sitten tai kuusi tuhatta vuotta sitten on yhtä lähellä kuin eilinen päivä. Ihmiselle päivä sen sijaan merkitsee

”hetki, missä kaikki ajat ovat läsnä”, ikuinen nykyhetki.

Nykyhetken ollessa meille menneisyyden sitoma tai tulevaisuuden rajoittama koemme sen ohimeneväksi, kunnes ymmärrämme

menneisyyden muistikuvat ja tulevaisuuden odotukset tämänhetkisen tietoisuutemme kokemuksiksi. Rajan menneen ja tulevan välillä osoittautuessa kuvitelluksi ja häviäväksi, nykyhetki tietoisuudessamme muuttuu rajattomaksi nykyhetkeksi. Se ei kuitenkaan tarkoita sitä ettei meidän tule miettiä mennyttä vaan sitä, ettemme saa jäädä siihen kiinni.

Keho-tietoisuudessa (persona level) ihmisen pyrkimyksenä on mielihyvän kokeminen. Hän pyrkii välttämään mielihyväkipua. Hänen minäkuvansa on rajoittunut hänen kehoonsa. Kipu on aina toisten aiheuttamaa. Kun ihminen on tiedostanut varjonsa itsensä aiheuttamiksi, hän voi hyväksyä ne ja muuttaa toimintaansa. Esimerkiksi kun meitä pyydetään lahjoittamaan hyvään tarkoitukseen, koemme sen painostukseksi ja puramme aggressiomme lahjoituksen pyytäjään. Jos emme tahtois auttaa toisia, emme reagoisi pyyntöön mitenkään, mutta koska meissä on tiedostamaton halu tehdä hyvää, reagoimme siihen projisoimalla sen

itsemme ulkopuolelle. Kun tiedostamme varjot itsessämme, lakkaamme projisoimasta pahaa oloamme toisiin ja tietoisuutemme voi kohota mielen tasolle.

tätä päivää. Jumalan päivä on kokonainen, sisältäen päivän ja yön, kun taas ihmisen päivään sisältyy luonnon valo ja sen valaisema näkyvä maailma. Jumalan päivä on Danten kuvaama

Mielen tietoisuuden kehällä egomme hallitsee meitä ulkoisessa maailmassa. Egolle näkyvät teot ovat tärkeitä. Se kokee sisäisen maailman itselleen vastakkaiseksi ja rajaa tiedostamattomat kehon toiminnot minäkuvansa ulkopuolelle. Ego elää menneisyydessä. Sen vuoksi terapiat kohdistuvat ajatteluun. Niiden tavoite on saada sisäiset tunteet ihmisen ajattelun kohteiksi ympäristön rinnalle ja auttaa yksilöä päästämään irti menneisyyden kokemuksista. Eheyttää ihminen, kumoamalla kehon ja mielen, hengen ja aineen vastakkainasettelu.

Sielu-tietoisuudessa yksilö oppii tarkkailemaan niin ulkomaailman ilmiöitä kuin omia tunteitaankin takertumatta niihin. Hän tiedostaa molemmat osaksi minuuttaan oman ajattelunsa avulla. Ajattelunsa, mikä ei enää ole itsekästä vaan yleistä ja kaikille yhteistä, transpersoonallista. Ihminen ei ole enää sidottu vain omiin ongelmiinsa ja tavoitteisiinsa vaan ne ovat hänelle samanlaisia tietoisuuden kohteita kuin

maailman tapahtumat tai lähimmäisten tavoitteet ja ajattelu. Ihmisen tietoisuus kääntyy sisäänpäin ulkoisesta maailmasta ja samalla laajentuu horisontaalisesti ympäristöön, maailmaan ja lähimmäisiinsä. Yksilö tulee väistämättä myös intuitiivisesti tietoiseksi näkymättömästä transsendentista maailmasta, jumaluudesta, hengestä kaikkien ihmisten tietoisuuden sekä ihmisten ja maailman ykseytenä. Ei vain tänä hetkenä vaan myös menneisyydessä ja tulevaisuudessa niin, että tulevaisuus ei ole hänelle enää pelottava vaan uusia mahdollisuuksia

avaava. Kuoleman pelko muuttuu tietoisuudeksi kuolemattomuudesta. Esimerkkinä Wilber mainitsee tunnetun paradoksin. ”Jos kuolet (ihminen sinussa) ennen kuin kuolet, et kuole kun kuolet.”

Ykseystietoisuudessa (unity consciousness) ihminen kokee itsensä ja kosmoksen transsendentaalin ykseyden, tietäen kaiken olevan itsessään ja itsensä olevan kaikessa. Ennen kuin tämä olemassaolo on mahdollista, hänen on la

kattava vastustamasta Jumalan tahtoa tai Taon flowta oman tahdon menettämisen pelosta. Hänen on opittava elämään ikuisessa nykyhetkessä. Silloin elämä ei ole enää pyrkimistä vaan olemassaoloa, rukousta. Ei vain meditaatio ja Raamatun lukeminen, vaan kaikki jokapäiväiset tehtävämme kuten esim. tiskaaminen ja veronmaksu. Ne ovat valaistumista itsessään eikä niin, että tiskaamme ja ajattelemmme valaistumisesta, koska subjektin ja objektin ykseys on todellistunut. Jumalan tahto todellistuu minussa ja päinvastoin.

Toisin kuin alemmilla tietoisuuden tasoilla subjektilla ei enää ole vaihtoehtoja, sillä niin kauan kuin hän tahtoo saavuttaa ykseys-tietoisuuden, hän todellisuudessa vastustaa sitä kunnes hän tiedostaa, että on olemassa vain tämä hetki eikä muuta mahdollisuutta menä minnekään.

Wilberin ”neljän neljänneksen mallissa” tietoisuuden rajoja voisi kuvata seuraavasti. Kehotietoisuudessa yksilön tietoisuus on kohdentunut ylempiin, toisilleen vastakkaisiin neljänneksiin. Mielen tietoisuudessa raja kulkee

Isä meidän -rukous

*Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä
meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta
ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.*

Minän ja muiden neljännesten välillä. Sielu-tietoisuudessa neljännesten välillä olevat rajat häviävät. Myös raja näkyvän ja näkymättömän maailman välillä alkaa vähitellen hävitä.

Uskonnosta tietoisuuden kehillä

Uskonnon ja tieteen tehtävä on auttaa ihmiskuntaa sen henkisessä kehityksessä. Lutherin teologia opettaa meille, että uskonto kehittyy eri tietoisuuden kehien kautta kuten muukin ajattelu. Lutherin teologian painopiste on ristin teologiassa, Jumalan lihaksi tullessa Sanassa, Wilberin ”kaiken teoriassa” sen voi sijoittaa sielu-tietoisuuden kehälle. Jos Jeesuksen ristiinnaulitseminen ja ylösnousemus ymmärretään puhtaasti sijaissovitukseksi ja historialliseksi tapahtumaksi, kysymys on mielen tulkinnasta. Jos ymmärrämme Kristuksen tien ristille, hänen ristiinnaulitsemisensa ja hänen ylösnousemuksensa myös edelleen todellistuvaksi, meissä tapahtuvaksi sisäiseksi kilvoitteluksi, tulkintamme on sielun todellisuutta. Kristus voi elää meissä ja samalla taivaassa eikä se sulje pois sitä tosiasiaa, että Jeesus on kuollut ristillä.

Mielestäni Lutherin teologiassa yhdistyvät uskonto ja tiede. Siinä todellistuu tieteen ja uskonnon vuorovaikutus sekä niiden yhdesävaikuttavuus. Hänen teologiansa oli paitsi Raamatun tulkintaa, myös sen soveltamista käytäntöön. Jumala ei ole enää vain transsendenttina taivaassa kuten mielen tietoisuudessa, vaan hän toimii ja vaikuttaa Kristuksessa maan päällä. Siitä seuraa myös mm. kristittyjen yhdenvertaisuus Jumalan edessä ja oikeus rukoilla Jumalaa sekä antaa anteeksi lähimmäisilleen ilman pappien välikäsiä, tällöin kyseessä on nk. maallikkopappeus. Ja siitä seurasi maallisen ja hengellisen regimentin samanarvoisuus sekä maallisen ja hengellisen työn, kutsumuksen samanarvoisuus. Myös ”kaiken teoriassa” sielun tietoisuuden kehällä opimme arvostamaan toisten ajattelua ja toimintaa osana kokonaisuutta eikä esim. erilaisen koulutuksen, työn tai ihonvärin perusteella.

Lutherille Jumalan laki ei ollut ikuisesti samana pysyvä järjestys, vaan ihmisissä ja historian vaihtelevissa tilanteissa elävä. Siksi usko ei voi kohdistua Jumalaan vain Luojana ja lainantajana, vaan sen tulee suuntautua ennen muuta Jumalaan, joka on antanut meille oman itsensä, oman olemuksensa Kristuksessa. ”Kristuksessa Jumala alkaa palauttaa paratiisia, jossa Jumala on ihmisten sydämessä ja ihmiset toistensa sydämessä, ts. jossa Jumala on ihmisen asunto ja ihminen toisen ihmisen asunto.”

Sydäntä sanotaan Pyhän Hengen temppeliksi. Pyhästä Hengestä Luther on kirjoittanut myös, että se ”mitä Pyhä Henki on armon kautta ihmisten sydämiin kirjoittanut, on varmempaa kuin itse elämä ja kaikki ihmisten kokemukset”. Pyhä Henki tekee ihmisestä pyhän. Tavalliset ihmiset ovat pyhiä, mutta samalla alati parannuksen tekijöitä.

Pyhän Hengen toimintaan Lutherilla liittyy pyhään yhteys, ihmisten ykseys Kristuksessa. Ykseyden todellistumista edesauttaa ihmisten välisten suhteiden harmonisointi anteeksiannon avulla. Pyydämme esim. Isä meidän rukouksessa Jumalalta anteeksi syntejämme. Jumala on antanut meille syntimme anteeksi, mutta rukouksen lisäksi; niin kuin mekin anteeksi annamme velallisillemme, edellyttää, että pyydämme anteeksi myös lähimmäisiltämme. Koska Kristuksessa asetumme lähimmäisemme sijaan pyydämme anteeksi myös hänen syntejään.

Jumalan kolminaisuus vaikuttaa kaiken aikaa maan päällä. Mielen tietoisuudessa Jumala Luojana on aineellisen hyvän lahjoittaja, hyvän, jota pidämme meille kuuluvana oikeutena. Sielu-tietoisuudessa Jumala Lunastajana lahjoittaa meille Itsensä ainoassa Pojassaan Kristuksessa. Ja velvoittaa meidät omantuntomme avulla kuolettamaan, meissä olevan vanhan ihmisen, voidakseen lahjoittaa meille uuden muodon ja Hengen Kristuksessa. Henki-tietoisuudessa Jumala Pyhittäjänä saattaa Kristuksessa meille lahjoitetun Pyhän Hengen toimimaan meissä, meidän ajattelussamme ja meidän kauttamme maailmassa. Ajattelumme ja toimintamme ollessa Pyhän Hengen ohjaamaa Jumalan tahto

tapahtuu myös maan päällä niin kuin taivaassa. Ja ylistämme Jumalaa yli kaiken kaikesta sydämeistämme, kaikesta sielustamme ja kaikesta mielestämme.

Jumalan tahdon todellistumisesta Luther kirjoittaa mm. *Isä meidän rukouksen selityksessä*. Se on meissä olevan vanhan Adamin kuolettamisesta. Ihmisen tulee kilvoitella niin, ettei hänessä olisi kahta tahtoa toisiaan vastaan vaan että hän noudattaisi Jumalan tahtoa. Oman tahtomme murtumisessa todellistuu Jumalan tahto, silloinkin kun koemme vääryyttä. Myös Kristuksen tahdon oli väistytävä Jumalan tahdon todellistumiseksi. Kun hän yrittäessään rukouli Jumalaa ottamaan häneltä maljan pois, hän sanoi ”Älköön kuitenkaan tapahtuko minun tahtoni, vaan sinun”. Hän kuvaa myös miten tunnistamme näennäisesti hyvän tahdon pahaksi. Sen sijaan että sanoisimme ”jos näin ei ole hyvä, tapahtukoon sinun tahtosi”, tulemme kärsimättömiksi, kun oman tahtomme toteutuminen estyy. Se osoittaa tahtomme pahaksi, sillä siellä missä Jumalan tahto toteutuu, valitsee rauha ja harmonia.

Tuskin kukaan teologi ennen Lutheria on liittänyt Jumalan ja aineellisen maailman, hengen ja aineen niin läheisesti yhteen kuin hän. Ihmisen rakkaus henkistää Jumalan transsendenttiin maailmaan, taivaaseen. Jumala on kuitenkin läsnä materiassa, tässä maailmassa. Jumala Luojana aikaansai aineellisen maailman ja hänen toimintansa on edelleen materiaan sidottua. Myös kristityn rakkauden toiminta suuntautuu lähimmäiseen eikä ihmisen pyrkivän rakkauden tavoin ylös henkiseen Jumalaan. ”Jumala on aina aineellinen ja inhimillinen Jumala – sekä Kristuksessa että kristityssä, joka on lähimmäisensä Kristus.”

Jumalan rakkaus ja ihmisen rakkaus

Lutherin ajattelu aukeaa Mannermaan mukaan uudella tavalla hänen Jumalan ja ihmisen rakkauden käsitteiden avulla. Niiden eroa Luther kuvaa seuraavasti: ”Jumalan rakkaus ei löydy, vaan luo rakastettavansa; ihmisen rakkaus

syntyy rakastettavastaan.” Jumalan rakkaus kohdistuu siihen, mikä on tyhjää ja ei-mitään, luodakseen siitä rakastettavaa. Ihmisen rakkaus kohdistuu olemassa olevaan, syntyy rakastettavastaan, siitä, mikä siinä ihmisen mielestä on totta, hyvää ja kaunista. Ihmisen rakkaus vastaanottaa hyvää kun taas Jumalan rakkaus lahjoittaa sitä.

Ihmisen rakkauden syntyessä kohteestaan, se vastaanottaa hyvää etsien näin rakkauden kohteesta omaa hyväänsä. Se kohdistuu sellaiseen, mikä myös toisten silmissä on näyttävää ja arvokasta ja valikoi kasvojen ja muiden ulkoisten ominaisuuksien mukaan rakastettavansa.

Jumalan rakkauden syy ei ole rakastettavan arvokas tai hyvä ominaisuus, sillä se ei kohdistu jo olevaan, vaan Jumalan olemus on sen ulospäin suuntautuva luova ja lahjoittava hyvyys. Samalla tavalla kuin ”Jumala on luonut kaiken tyhjästä ja saattanut olemattoman olemaan, samalla tavalla hänen rakkautensa kutsuu esiin rakastettavansa ei-mistään ja ympäröi kohteensa hyvyyskillään. Näitä hyvyyskäsiä ovat kaikki luomakunnan annit ihmiselle.” Jumala ja hänen rakkautensa elävöittävä ihminen ”rakastavat syntisiä, pahoja, tyhmiä ja heikkoja ja tehdäkseen vanhurskaita, hyviä, viisaita ja vahvoja.” Luther kiteyttää asian Jumalan rakkaudesta ”Syntiset ovat kauniita, koska heitä rakastetaan; heitä ei rakasteta sen tähden, että he ovat kauniita”.

Jumalan rakkaus kohdistuu alas halpa-arvoiseen, pahaan ja kuolleeseen ja merkitsee näin välttämättä kärsimystä ja ristin rakastamista. Se etsiiyy sinne, mistä ei löydy nautittavaa hyvää, missä se jakaa hyvää vähä-arvoisille ja puutteellisille. Vastaavasti ihmisen rakkaudesta Luther sanoo, että ”jokainen ponnistelee vain yläpuolelleen kunniaan, valtaan, rikkauteen, taitoon, hyvään elämään sekä kaikkeen, mikä on suurta ja korkeaa. Ja missä on sellaisia ihmisiä, heissä riippuvat kaikki, siellä palvellaan mielellään, siellä jokainen tahtoo olla ja tulla osalliseksi korkeudesta.” Mutta siellä missä on köyhyyttä, hätää ja kurjuutta, sieltä käännetään silmät pois. Missä on sellaisia ihmisiä, sieltä

*Ikuisessa nyky-
hetkessä elämä ei
ole enää pyrkimis-
tä vaan olemassa-
oloa, rukousta. Ei
vain meditaatio ja
Raamatun lukemi-
nen, vaan kaikki jo-
kapäiväiset tehtä-
vämme kuten esim.
tiskaaminen ja ve-
ronmaksu. Ne ovat
valaistumista itses-
sään eikä niin, että
tiskaamme ja ajat-
telemme valaistu-
mista.*

juostaan pois, eikä heitä tahdota auttaa vaan heidät jätetään alhaisiksi ja halveksituiksi.

Puhuessaan ihmisen rakkaudesta Luther käyttää sen itseään etsivää suuntautumista olevaan ja arvokkaaseen kuvaamaan ihmisen kaikkea rakkautta. Hän ei kuitenkaan tarkoita, ettei ihminen milloinkaan voisi rakastaa Jumalan rakkaudella tai että kaikki ihmisen rakkaus olisi hänen kuvaamaansa ihmisen rakkautta. Hän ei myöskään tarkoita, ettei ihmisen rakkaus olisi hyvää ja etteivät sen kohteet olisi Jumalan hyviä anteja. Hän tahtoo vain korostaa oman hyvän etsimisen pahaa vaikutusta. Ja sitä, miten Jumalan rakkaus opettaa meitä rakastamaan Jumalaa pyyteettömästi ja avaa silmämme näkemään lähimmäisemme todelliset tarpeet ja etsimään hänen hyvänsä eikä häneltä saatavaa hyvää.

Jumalan rakkauden ja ihmisen rakkauden eroista seuraa erilainen suhtautuminen luomakuntaan, Jumalaan luojana ja ajallisiin hyvyksiin. Ihmisen rakkauden käsitteestä lähtien joudutaan väistämättä maailmakielteisyyteen. Esimerkiksi Tuomas Kempiläinen opettaa.

”Odota vain hetkinen, sieluni, odota, mitä Jumala on luvannut, niin sinulla on ylenpalttisesti kaikkea hyvää taivaassa. Jos vastoin oikeaa järjestystä tavoittelet näitä maallisia, kadotat iankaikkiset ja taivaalliset. Käytä maallisia, halua taivaallisia. Mistään ajallisesta hyvästä et voi saada tyydytystä, sillä sinua ei ole luotu siitä nauttimaan.” Kempiläisen ajattelussa maalliset ja tuonpuoleiset asiat ovat toisensa poissulkevia vastakohtia. Luther ei poissulje Jumalan luomien hyvien käyttämistä. Hänelle syntiä on niiden väärä käyttö eli ettei niitä käytetä Jumalan kunniaksi ja kiitokseksi.

Kultaisen säännön tulkintoja

Klassinen käsitys rakkaudesta on, että sen voima, liike johtaa rakastavan ja rakastetun yhtymiseen (unio). Myös Lutherin ajatus kahdesta rakkaudesta toimii yhdistävänä voimana kuitenkin niin, että yhteyden sisältö on Jumalan rakkaudessa erilainen kuin ihmisen rakkaudessa.

Luther kritikoi sellaista tulkintaa kultaisesta säännöstä *rakasta lähimmäistäsi niin kuin itse-*

äsi, missä rakkauden juurena pidetään ihmisen rakkautta. Tällainen tulkinta on esim. Tuomas Akvinolaisella. Tuomaan rakkaus-käsitykseen sisältyy samankaltaisuuden ajatus: ”kaikki luodut oliot tavoittelevat sellaista, mikä jollakin tavalla vastaa niiden olemusta ja siten kuuluu niille. Tavoittelusta kohteesta lähtee vetävä, houkutteleva tai kiihottava vaikutus ja tavoitteleva vastaa siihen mieltymyksellä, hallulla ottaa osaa kohteeseen juuri omana hyvänä. Rakkaus on tämä pyrkimyksen sisäinen affektiivinen suuntautuminen, samankaltaistuminen tai sovittautuminen johonkin omaan hyvään.”

Himoitsevassa rakkaudessa Tuomaan mukaan ihmiseltä puuttuu jotakin, mitä kohteella, kuten esim. arvokkaalla esineellä on, ja mitä rakastava tahtoo itselleen. Samankaltaisuus on silloin rakastavan puutteen ja rakastettavan täyteen samankaltaisuutta. Hyvää tahtovassa rakkaudessa, ystävyysrakkaudessa toista ihmistä rakastetaan hänen itsensä eikä hänestä saatavan hyödyn vuoksi. Rakastetulta ei pyydetä hyvää, vaan hänelle tahdotaan hyvää. Tahdottaessa rakastetulle hyvää tahdotaan samalla itselle hyvää, toteutuu molemminpuolinen hyvän jakaminen.

Jumalakin rakastaa Tuomaan mukaan hänelle ominaista hyvää ja hänen rakkautensa on siten itseään toteuttavaa rakkautta. Jumalan rakkauden vaikuttaessa ystävyysrakkauden tapaan, se rakastaa kohdettaan sitä enemmän mitä parempi se on. Jumalan ollessa korkein hyvä ja reaalisiin oleva, missä kaikki hyvän mahdollisuudet ovat todellistuneet, hänen rakkautensa ensimmäinen kohde on hän itse, hänen oma olemassaolonsa. Näin Jumalakin rakas-

taa aina olevaa eikä paha tai ei-oleva voi olla sen kohteena.

Ihmisen rakkauden Jumalaan ollessa pyyteetöntä ystävyysrakkautta, se on mahdollista samanlaisten välillä. Jotta ihminen olisi arvokas rakastamaan Jumalaa, Jumalan on luotava ihmiseen uusi muoto, ns. luotu armo. Tämän caritas-rakkauden Tuomas katsoo antavan ihmiselle uuden olemuksen ja uuden, siihen liittyvän päämäärän, Jumalan rakkauden. Caritaksen sisältäessä jo rakkauden kohteen, Jumalan olemuksen, ihminen pelastuu hyvissä teoissa, rakastavassa liikkeessä kohti korkeinta hyvää, Jumalaa.

Ihmiselle annetaan Jumalan rakkaus, caritas

yksin armosta. Tässä Lutherin ja Tuomaksen kieli on yhteinen. Lutherin kritiikki kohdistuu ensi sijassa siihen että rakkauden juuri on ihmisen rakkaus eikä Jumalan rakkaus. ”Tuon rakkauden tilalle panemme uskon”, kirjoittaa Luther. Usko merkitsee alaspäin pyrkivän Jumalan rakkauden, Kristuksessa todellistuneen rakkauden vastaanottamista.

Lutherin tulkinta kultaisesta säännöstä on toinen kuin Tuomaan. Hän edellyttää ihmisen rak-

kauden itseensä luonnollisena tosiasiana. Sen sijaan kultainen sääntö kehottaa ihmistä rakastamaan lähimmäistään kuten itseään, pitämään lähimmäisen tarpeita yhtä tärkeinä kuin omia. ”... tämä käsky antaa aivan elävän esimerkin, nimittäin sinut itsesi. Tämä esimerkki on jalompi kuin kaikkien pyhien esimerkki, sillä he ovat kadonneet ja kuolleet, mutta tämä esimerkki elää lakkaamatta. Sillä jokaisen täytyy tunnustaa tuntevansa kuinka hän rakastaa itseään.” Kuinka kiihkeästi hän varustaa ruumiinsa ruualla ja vaatteilla, välttää

Jumalan sana ja ihmisen sana

.. vain ”usko voi vastaanottaa sanan, koska usko on tietoa, joka ei näe mitään. Vain tässä uskon pilvessä Jumala tahtoo olla läsnä. ” ... ”Vain muotoa vailla oleva voi vastaanottaa muodon. Vain tieto, joka ei tiedä mitään, ts. tieto, jolta on poistettu himo omistaa ja pitää hallussaan hyvän ja olevan muoto, voi olla Jumalan Sanan läsnäolon paikka ja pyhäkkö ihmisessä.”

onnettomuuksia jne. Tätä on itsensä rakastaminen. Kultainen sääntö opettaa sinua tekemään samoin lähimmäisillesi, saattamaan lähimmäisesi ruumiin ja elämän merkitsemään sinulle yhtä paljon kuin oma ruumiisi ja elämäsi. Myös Jumala noudattaa kultaista sääntöä astuessaan Kristuksessa ihmisen asemaan kantaakseen hänen hätänsä.

Lähimmäisenrakkauden ollessa Lutherille Jumalan rakkauden mukaisesti Jumalan rakkauden vastaanottamista uskossa eikä ihmisen rakkauden mukaista pyrkimystä, liikettä kohti Jumalaa, ihmisen rakkauden teot vapautuvat palvelemaan lähimmäistä. ”Kaikki teot, paitisi usko on suunnattava lähimmäiseen. Sillä Jumala ei vaadi meiltä mitään tekoa häntä itseään kohtaan, vaan ainoastaan uskoa Kristuksen kautta. Siinä hänelle on kylliksi; siten annamme hänelle kunnian sellaisena Jumalana, joka on armollinen, laupias, viisas ja totuudellinen.”

Ihmisten välisiin suhteisiin liittyvät käskyt sisältyvät rakkauteen kuten Paavali sanoo niiden sisältyvän tähän summaan: rakasta lähimmäistäsi. Rakkauden ollessa kaikkien käskyjen juuri, se saattaa ne voimaan ja kumoaa ne. ”Niin on nyt tämä rakkauden käsky lyhyt käsky ja pitkä käsky, yksi ainoa käsky ja kaikki käskyt. Lyhyt ja yksi se on itsessään; järki käsittää sen nopeasti. Sen sijaan se on pitkä ja monta harjoituksen kannalta, sillä se sisältää kaikki käskyt ja on niiden mestari. Eikä se ole mikään käsky, mikäli katsotaan tekoa, koska sillä ei ole mitään erityistä tekoa, jolla olisi nimi. Kuitenkin se on kaikki käskyt, sillä kaikkien käskyjen teot ovat ja niiden tulee olla sen tekoja.”

Kaikki on Jumalasta

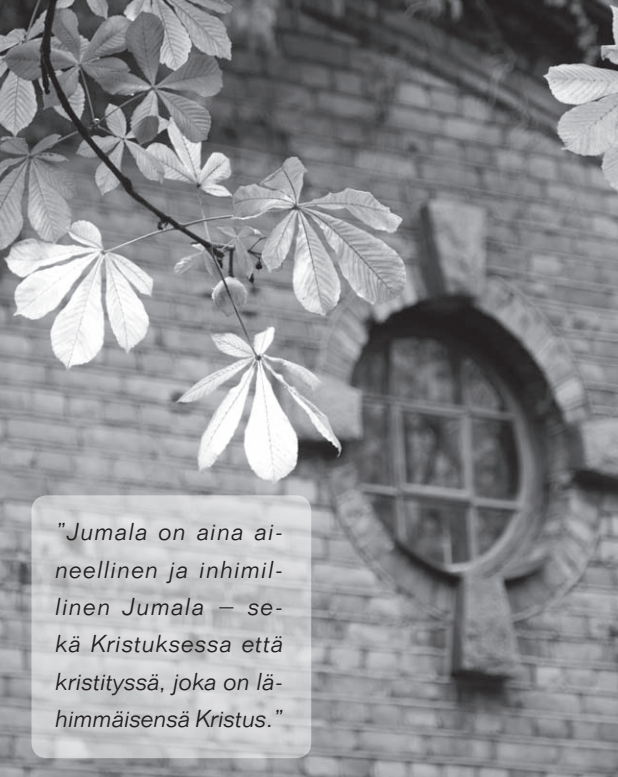
Hengen tietoisuuden kehällä Pyhä Henki on kaikkien ihmisten ja maailman, koko kosmoksen ykseyden synnyttävä voima, minkä Jeesus sanoi lähettävänsä Isän tyköä meille todistamaan itsestään. Raamattu sanoo siitä myös, että Jumala on lähettänyt sen sydämiimme ja

antanut sen kautta meille uuden tahdon. Silloin kaikki mitä teemme on kunniaksi Jumalalle, sillä me olemme hänen luodut Kristuksessa hyviä töitä varten. Marian Ylistyslaulu kuvaa mm. Pyhän Hengen vaikutusta ihmisessä ja kunnian antamista Jumalalle kaikesta meille tapahtuvasta.

MAGNIFICAT Marian ylistyslaulu

*Sieluni ylistää Jumalaa, Herraa.
Ja henkeni riemuitsee Jumalassa,
Vapahtajassani.
Sillä hän on katsonut minuun, vähäiseen
palvelijattarensa,
sen tähden lapsenlapsetkin ylistävät minua
ikuisesti autuaaksi.
Sillä hän, joka tekee kaiken, on tehnyt minussa
suuria ja pyhä on hänen nimensä.
Ja hänen laupeutensa ulottuu suvusta sukuun,
kaikkiin, jotka häntä pelkäävät.
Hän vaikuttaa voimallisesti käsivarrellaan ja
hävittää kaikki sydämessään ylpeät.
Hän syöksee suuret herrat vallasta ja korottaa
alhaiset ja ne, jotka ovat ei-mitään.
Hän ravitsee nälkäiset kaikenlaisilla
hyvyyksillä ja rikkaat hän jättää tyhjiksi.
Hän ottaa huomaansa kansansa Israelin, joka
häntä palvelee, muistettuaan laupeuttaan.
Niin kuin hän on luvannut isillemme,
Aabrahamille ja hänen lapsilleen ikuisesti.*

Marian ylistyslaulu alkaa sanoilla ”Sieluni ylistää Jumalaa, Herraa”. Selittäessään sielu-sanaa Luther selittää samalla hengen ja ruumiin käsitteitä kuten ne Raamatussa on esitetty. Henki on ihmisen jaloin osa. Sen avulla hän pystyy ymmärtämään käsittämättömiä, näkymättömiä, ikuisia asioita. Usko ja Jumalan sana asuvat tässä hengen talossa. Sielu on samaa henkeä luonnon mukaan vaikka sen tehtävä on toinen, tehdä ruumis eläväksi ja vaikuttaa sen kautta. Raamatussa henki sieluna vastaa elämää siten, että henki voi elää ilman ruumista mutta ei toisin päin. Kun sielua hallitsee ihmisen järki, ihminen ei voi kä-

"Jumala on aina ai-neellinen ja inhimil-linen Jumala – se-kä Kristuksessa että kristityssä, joka on lä-himmäisensä Kristus."

sittää käsittämättömiä, jumalallisia asioita vaan ainoastaan sen, mitä ihmisen järki voi tuntea ja mitata. Sielu henkenä voi välttyä erehdyksiltä, kun uskon hengen, Jumalan järjen, korkeampi valo valaisee sitä.

Marian ylistyslaulun selityksen pohjalta on joskus tulkittu Lutherin vähätelleen naisia, kun hän kuvaa Marian jatkaneen elämäänsä enkelin ilmoituksen jälkeen entiseen tapaan kotiaska-reiden parissa. Tulkinta on silloin tehty mielen tietoisuudesta käsin. Ei voitane myöskään sanoa Lutherin poistaneen Mariaa luterilaisesta kirkosta, sillä hän toivoi mm. Magnificatin esi-puheessa sen laulamista päivittäin vespereissä. Sen sijaan on totta, että hän vastusti pyhimys-kulttia, pyhien asettamista Jumalan sijaan.

Pyhä Henki on se, joka valaisee ja opettaa Mariaa hänen laulaessaan ylistyslaulua. Magnificat merkitsee tehdä suureksi, ylistää, pitää suuriarvoisena. – Maria ei sano: "Minä ylistän Jumalaa", vaan että "sieluni ylistää". Maria ku-vaa näin sitä, miten hänet on pikemmin koho-tettu kuin että hän itse on kohottanut itsensä Jumalan ylistykseen.

Marian usko on täydellistä luottamusta Ju-malan armoon. Toista on sellaisten ihmisten

usko, jotka rakastavat ja ylistävät Jumalaa vain silloin, kun hän tekee heille hyvää. Tai teke-vät itsensä suuriksi Jumalan lahjojen avulla, rakastavat enemmän lahjoja kuin lahjanan-tajaa. Maria sen sijaan toimii toisin. Hän ei pyrkinyt kohoamaan toisten ihmisten yläpuo-lle vaikka Jumala oli tehnyt hänessä suuria. Hän ei sanonut sielunsa ylistävän häntä itse-ään vaan Jumalaa.

Maria sanoo Jumalan katsooneen häneen, pal-velijattarensa mitättömyyteen ja olevansa sen tähden autuas. Maria osoittaa näin nöyryyttä eikä pidä Jumalan hänelle tekemiä suuria teko-ja omana ansionaan. Sen sijaan hän painottaa Jumalan armollisen katseen merkitystä. Tällä hän osoittaa, ettei meidän tule takertua Jumalan meille antamiin hyvyyskiin vaan meidän tulee olla valmiit luopumaan niistä Jumalan niin tah-toessa ja rakastaa Jumalaa silloinkin kun hän on ottanut lahjansa meiltä pois. Meidän ei myös-kään tule verrata omia Jumalan hyvyyskiä tois-ten lahjoihin vaan ylistää niistä Jumalaa kuten omista lahjoistamme. On tärkeämpää kiinnittää huomiota siihen, mitä Jumala meissä itessäm-me vaikuttaa kuin hänen lahjoihinsa tai siihen, mitä Jumala toisissa vaikuttaa.

Jumalan katseesta Luther sanoo. "Kun pääs-tään siihen, että Jumala kääntää kasvonsa ja silmänsä jonkun puoleen katsoakseen häneen, silloin siitä seuraa armoa ja autuutta ja kaikkien lahjojen ja tekojen täytyy seurata perässä. Tästä johtuu myös se, että rukoilemme Jumalan kääntävän katseensa meidän puoleemme, an-taisi niiden valaista meitä ja loistaa meille.

Jumalan hyvät ovat ajallisia lahjoja. Armo ja ihmiseen luotu katse ovat ikuisesti kestävä perintö. Hyvissä otetaan vastaan hänen käten-sä mutta katseessaan Jumala lahjoittaa meille sydämensä, henkensä, mielensä ja tahtonsa. Käsivarrellaan Jumala osoittaa voimansa hajot-taen sydämessään ylpeät. Jumalan käsivarrel-la tarkoitetaan "Jumalan omaa työtä" erotuk-seksi luotujen välityksellä tehdystä, "Jumalan vieraasta työstä".

Jumalan vieraasta työstä näemme, missä on voimaa ja missä heikkoutta, kuka on voittaja

ja kuka häviäjä. Jumala vahvistaa tai tuhoaa luotuja toisten luotujen välityksellä. Jumalan oma työ sen sijaan tapahtuu yllättäen niin oikeamielisille kuin pahoilte. Jumala sallii kunnollisten tulla ei-miksikään ja niin voimattomiksi, että ihminen omalla järjellään ajattelee hänen loppunsa tulleen. Juuri silloin Jumala on voimakkaimmin läsnä. Salattuna ja kätkeytyä. Edes sorretti ei tunne Jumalan käsivartta, ainoastaan uskoo sen. Jumalan voima pääsee sisään sinne, mistä ihmisen voima on kaikonnut ja missä usko odottaa sitä. Sorron päättyessä selviää millainen voima heikkouteen on kätkeytynyt. Niin kävi Kristukselle ristillä. Voimattomana hän teki suurimman voimatekonsa, voitti synnin ja kuoleman, perkeleen ja helvetin, maailman ja kaiken pahan.

Toisaalta Jumala sallii ylpeiden tulla mahdaviiksi ja vetää sitten käsivartensa ja suojeluksensa pois. Hän sallii kuplan paisua vielä hetken ihmisen omalla voimalla, jolloin hänen uskonsa hänen omiin kykyihinsä ja voimiinsa entisestään lisääntyvät. He uskovat saavuttaneensa tavoitteensa. Silloin Jumala puhkaisee kuplan ja kaikki loppuu. He eivät ymmärrä että ovat Jumalan hylkäämiä. Psalmissa 37 sanotaan: ”olen nähnyt jumalattoman miehen kasvavan ja ylenevän kuin seetrin Libanonin vuorella; kuljin vain vähän matkaa ohitse ja katso, hän oli jo poissa. Kysyin häntä eikä häntä enää ollut.”

Jumalan Sana ja ihmisen sana

Sekä Wilberin että Lutherin ajattelussa kielellä on merkitystä. Wilberin ajattelun mukaan suhtaudumme kielteisesti identiteettimme rajojen ulkopuoliseen maailmaan. Kun esim. pelkäämme globalisaatiota, näemme asiat mielen tietoisuudesta käsin. Sielutietoisuudessa globalisaatio merkitsee meille yhdentyvää maailmaa, ihmisen sisäisen ja ulkoisen maailman ykseyttä. Tietoisuutta tajuntamme ykseydestä ei vain kansallishengessämme vaan sen kautta maailmanhengessä.

Lutherin sanan teologiassa ihmisen ”sisäinen sana on se ihmisen mielessä oleva tietoisuus tai ajatus, jolla ihminen kokee oman ajatuksensa, tahtonsa ja tunteensa. Tämä tietoisuus on tavallaan ihmisen puhetta itselleen. Sisäinen sana ilmaisee ihmiselle sen, mitä hän itse on.” Tulakseen ymmärretyksi toisille ihmisille sisäisen sanan on tultava ulkoiseksi aineelliseksi sanaksi. Ihmisen sisäisen sanan on tultava lihaksi, näkyväksi puhutussa tai kirjoitetussa sanassa tai ilmeessä tai eleessä. Ulkoisen sanan avulla ihminen voi tulla tunnetuksi ja avoimeksi toiselle ihmiselle. Ulkoinen sana voi myös rajoittaa sisäisen sanan ymmärretyksi tulemistä; ulkoisen sanan vastaanottajassa sisäinen sana ei vastaa lähettäjän sisäistä sanaa.

Myös Jumalalla on sisäinen ja ulkoinen sana. Hänen sisäinen Sanansa, Logos on Jumala itse: Jumalan viisaus, vanhurskaus, hyvyys, elämä, ajatus jne. Jumalan sisäisellä Sanalla on ulkoinen hahmo, Kristus. Hän on Jumalan lihaksi tullut Sana. Ihmiselle on Jumalan ulkoista sanaa kaikki, mitä Kristus on, tekee ja sanoo. ”Hänen sanansa on niin hänen kaltaisensa, että Jumaluus on kokonaan siinä sisällä ja läsnä ja kenellä on sana, sillä on koko Jumaluus.”

Ihmisen sanassa ja Jumalan Sanassa on eroa. Ihmisen sanaan sisältyy puhujan persoonana josakin määrin, mutta Kristus-sanassa Jumala on kokonaan ja täysin reaalisesti läsnä. Jumala on salattu Jumala Sanassaan, kätkeytynyt vastakohtaansa, ihmisen heikkouteen, syntiin, kärsimykseen ja kuolemaan. Ihminen voi ymmärtää Jumalan Sanan vain oman kärsimyksensä ja ristin kautta. Jumalan Sanan voi kohdata vain siellä, missä Jumalan rakkaus on; kärsivien, vähäosaisten ja sorrettujen luona luomassa uutta. Ihmisen järjen ja rakkauden mukaan toimivat ns. vanhurskaat ja viisaat kulkevat lihaksi tulleen Sanan ohitse.

Sanassa Jumala lahjoittaa ihmiselle itsensä ja ominaisuutensa; jumalallisen voiman, viisauden, vanhurskauden ilon jne. Ihmisen ja Sanan välillä todellistuu ominaisuuksien vaihto. Sana on tullut lihaksi jotta liha tulisi Sanaksi. Jumalan armahtavan ja itsensä antavan rakkau-

den, Kristuksessa lihaksi tulleen Sanan ihmisen vastaanottaa uskossa. Sana on ilmoitettu Evankeliumissa, jonka keskus on Kristus. Puhuttu tai kirjoitettu sana Kristuksesta on myös evankeliumin sanaa ja kätkee sisäänsä Jumalan Sanan. Jumala on evankeliumissakin salattu, kätkeyty ulkoisen sanan merkkiin, kirjaimeen ja näyttäytyy ihmisen järjelle ei-miltään. Siksi vain ”usko voi vastaanottaa sanan, koska usko on tietoa, joka ei näe mitään. Vain tässä uskon pilvessä Jumala tahtoo olla läsnä.” Ihmisen järki ei voi tietää, miten Jumala on läsnä uskon pimeydessä. Tässäkin on kysymys ristien teologiaan sisältyvää päinvastaisuuden ajatuksesta. ”Vain muotoa vailla oleva voi vastaanottaa muodon. Vain tieto, joka ei tiedä mitään, ts. tieto, jolta on poistettu himo omistaa ja pitää hallussaan hyvän ja olevan muoto, voi olla Jumalan Sanan läsnäolon paikka ja pyhäkkö ihmisessä.”

Uskon pimeydessä ja ei-missään Jumalan Sana on läsnä ihmisessä. Jumalan Sana, Kristus kaikkine jumalallisine ominaisuuksineen. ”Kristus-sana yhtyy uskossa ihmiseen, jotta ihminen yhtyisi Kristus-sanaan.” Sana tulee ihmisen kaltaiseksi jotta ihminen tulisi Sanan kaltaiseksi ja päinvastoin. Sen vuoksi Jumalan Sana voidaan vastaanottaa yksin uskolle, ei tekojen avulla. Kristus ei ole vain uskon kohde, vaan Hän on uskossa läsnä. Todellinen vanhurskaudemme on luottamus asiaan, mitä emme näe, sillä uskossa todellistuu Kristuksen läsnäolo ihmisessä.

Lutherin Jumala-suhde on ymmärrettävissä kokonaan kun uskossa vastaanotettu Kristus ymmärretään Jumalan rakkauden, Jumalan ja

ihmisen toisiinsa liittäväksi voimaksi, jolloin Kristuksen läsnäolo ihmisessä voidaan ymmärtää ihmisen jumalallistumiseksi. Ihmisen olemus ei kuitenkaan tule Sanaksi. ”... me, jotka olemme lihaa, emme tule Sanaksi siten, että muuttuisimme olemukseltamme (substans-

siltamme) Sanaksi, vaan siten, että omaksumme sen ja uskon välityksellä yhdistämme sen itseemme. Tämän yhdistymisen vuoksi meidän ei sanota ainoastaan omistavan Sanaa, vaan meidän sanotaan myös olevan Sana.”

Lutherin ajatukseen kristitystä Kristuksena sisältyy aina ajatus lähimmäinen. ”Annan siis itseni Kristukseksi lähimmäiselleni, niin kuin Kristus antoi itsensä minulle.” ”... niin kuin taivaallinen Isämme on meitä auttanut Kristuksessa ilmaiseksi, niin meidänkin tulee ilmaiseksi ... auttaa lähimmäistämme ja ikään kuin

tulla itse kunkin toisemme Kristukseksi, jotta olisimme molemminpuolisesti Kristuksia ja Kristus olisi sama kaikissa...” .

Myös maan päällä niin kuin taivaassa

Wilberin ja Lutherin ajattelun ykseys on ymmärrettävissä ”kaiken teorian” avulla. Wilber katsoo ihmisen tietoisuuden kohoamista ihmisestä käsin kun Luther katsoo Jumalasta käsin. Wilberillä painopiste on tieteen tutkimassa ulkoisessa maailmassa (oikeanpuoleiset neljännekset) ja Lutherilla teologina ensisijaisena tutkimuksen kohteena on ihmisen sisäinen maailma (vasemmanpuoleiset neljännekset). ”Kaiken teoriassa” sisäisen ja ulkoisen maailman rajat ovat kuviteltuja. Ihmisen käsitys ulkoisesta, aineen maailmasta on riippuvainen hänen si-

Rakkauden käsky:

”Niin on nyt tämä rakkauden käsky lyhyt käsky ja pitkä käsky, yksi ainoa käsky ja kaikki käskyt. Lyhyt ja yksi se on itsessään; järki käsittää sen nopeasti. Sen sijaan se on pitkä ja monta harjoituksen kannalta, sillä se sisältää kaikki käskyt ja on niiden mestari. Eikä se ole mikään käsky, mikäli katsotaan tekoa, koska sillä ei ole mitään erityistä tekoa, jolla olisi nimi. Kuitenkin se on kaikki käskyt, sillä kaikkien käskyjen teot ovat ja niiden tulee olla sen tekoja.”

säisestä, henkisestä maailmastaan, olemmepa tietoisia tästä yhteydestä tai emme. Ja Jumala vaikuttaa maan päällä eikä taivaassa. Tiede, kuten esim. filosofia puhuu hengen ja aineen keskinäisestä suhteesta ja teologia vastaavasti sanasta ja lihasta. Sielun tietoisuuden kehällä tulemme tietoiseksi horisontaalisesta hengen ja aineen, minän ja maailman ykseydestä sekä vertikaalisesta ihmisen ja Jumalan, lihan ja sanan ykseydestä. Hengen tietoisuudessa lopullinen kaiken ykseys Jumalassa todellistuu.

Hegelin filosofiassa mielen tietoisuutta vastaavalla tasolla opimme tuntemaan henkemme sen ilmentäessä itseään aineessa ulkoisina tekoina. Henki aineellistuu. Sielutietoisuutta vastaavalla tasolla henki palaa takaisin itsensä luo, kääntyy sisäänpäin kuten Wilberkin kuvaa. Aine henkistyy kun tavoitamme ulkoisen maailman ilmiöiden olemuksen, niiden hengen ajattelumme avulla. Tietoisuutemme vapautuu riippuvuudestaan näkyvästä aineen maailmasta. Sen kohteeksi tulee näkymätön henkinen maailma. Henki voittaa aineen.

Lutherin teologiassa mieleemme on kiinnittynyt lihaan, Jumalan meille lahjoittamiin ajallisiin hyvyksiin. Sielutietoisuudessa kilvoittelumme on sisäistä lihan himojen kuolettamista Jumalan tahdon todellistumiseksi meissä ja meidän kauttamme.

Hengen ykseystietoisuudessa niin Lutherin kuin Wilberinkin ajattelussa elämme Jumalassa ja Jumala elää meissä. Elämämme on rukousta. Hengessä rukoilemisesta Luther sanoo, että se on sisäistä halajamista ja kaipaamista ruumiillisen rukouksen ollessa ulospäin näkyvää huulten höpinää ilman tarkkaavaisuutta. Sisäinen rukous ei kohdistu ajalliseen hyvään ja kunniaan, vaan sen tapahtuessa sydämen hartaudella ulospäin näkyvä vedetään sisäiseen totuuteen ja päinvastoin. Silloin sisäinen totuus puhkeaa ulos ja loistaa ulospäin näkyvänä. Sydämensä pohjasta rukoileva ei käytä monia sanoja, kuten Mariakin meille opettaa. Luther ei kuitenkaan kiellä sanojen käyttöä, ovathan sanat Jumalan lahja meille. Sen sijaan hän sanoo, että meidän on ”pidettävä kiinni sanoista ja kohottava ylös

niiden mukana, kunnes sulat kasvavat, niin etä voidaan lentää ilman sanoja”.

Lutherin ja Wilberin ajattelun ykseyden todellistuminen ”kaiken teoriassa” on teoriaa. Teoriaa, minkä soveltaminen käytäntöön voi kohottaa tietoisuutemme erillisyydestä ykseyteen. Opettaa meidät kärsimystemme kautta tuntemaan Jumalan rakkauden. Johtaa sisäiseen tutkiskeluun ja omantunnon rauhaan, armon valoon. Ja sydämen rukouksella kirkkauden valoon ja jumalyhteyteen. ●

Kirjoittaja VTM Sinikka Juntura tutkii filosofian jatko-opinnoissaan yksilön, yrityksen ja valtion kehitystä maailmanhengen todellistajina yhdytyvässä maailmassa hegeliläis-snellmanilaisen ajattelun pohjalta.

Uusi Safiiri -lehdessä 2/2005 on kirjoitus Luther – Jumalan ihmemies

Lähdeluettelo

- Roland Bainton, Tässä seison, Martti Lutherin elämä, SLEY-kirjat Oy, Helsinki 1982
 Tuula Juurikka, Transpersoonallinen psykologia, luennot Via-Akatemiassa, 16.–17.9.2006
 Martti Luther, Marian ylistyslaulu, Johdanto, suomenos ja selitykset Anja Ghiselli, Uusi Luther-sarja, SLEY-kirjat Oy, Sisälähetysseuran kirjapaino Raamattutalo, Pieksämäki 1986
 Lutherin Vähä- ja Isokatekismus sekä Schmalkadenin opinkohdat, Suomalaisen Teologisen Kirjallisuusseuran julkaisuja 138, K.J. Gummerus Osakeyhtiö, Jyväskylä 1984
 Tuomo Mannermaa, Kaksi rakkautta, Johdatus Lutherin uskonmaailmaan, Gummerus Kirjapaino Oy, Saarijärvi 2002
 Martin Marty, Martti Luther, Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä 2006
 Tutkimuksia Lutherin ajattelumuodoista, toimittaneet Anja Ghiselli ja Simo Peura, Suomalaisen Teologisen Kirjallisuusseuran julkaisuja 154, Tikkurilan Paino Oy 1987
 Ken Wilber, Integral Psychology, Consciousness, Spirit, Psychology, Therapy, Shambala Publication Inc, Boston Massachusetts & London 2000
 Ken Wilber, No Boundary, Eastern and Western Approaches to Personal Growth, Shambala Publication Inc, Boston Massachusetts 2001
 Wilber, Ken, A Theory of Everything, An Integral Vision for Business, Politics, Science and Spirituality, Shambala Publication Inc, Boston Massachusetts 2001

Suomen kansallispyhimykselle, Pyhälle Henrikille omistettu puurakenteinen taidekappeli on kirkkojen ykseyttä korostava hiljentymisen paikka, pyhäkkö rauhaisassa luonnonympäristössä Turun Hirvensalossa. Arkkitehtipari Pirjo ja Matti Sanaksenaho ovat antaneet hahmon taiteilija Hannu Konolan idealle, jossa taide ja usko kohtaavat monin eri tavoin.

KAISA BRONER
VALOKUVAT JUSSI TIAINEN

Pyhän Henrikin ekumeeninen taidekappeli:

POHJOINEN VALO,

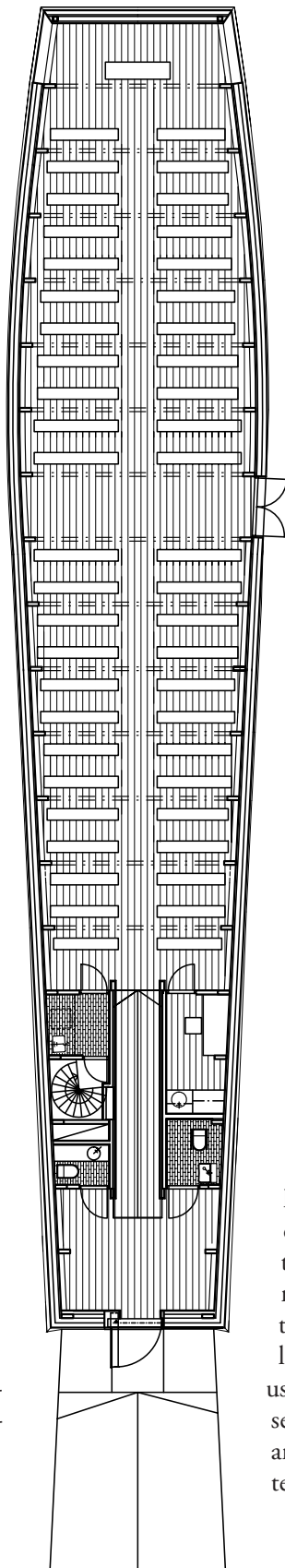

MAISEMA JA PUU

Suomen modernin arkkitehtuurin historiassa on havaittavissa mielenkiintoinen ilmiö, joka koskee arkkitehtipariskuntien yhteistyötä ja saavutuksia. Aino ja Alvar Aallon jälkeen useat suomalaiset arkkitehtipariskunnat ovat piirtäneet nimensä arkkitehtuurin tähtikartalle. On ilmeistä, että suomalaisessa yhteiskunnassa tasa-arvon ihanne on ollut yksi tekijä, joka on vapauttanut naisia niin perheen ja kodin sisäisessä työnjaossa kuin myös tasoitannut tietä toimimaan perinteisesti miesvaltaisissa ammateissa. Toisaalta arkkitehdin työssä ja arkkitehtuurissa on kysymys paljon muusta kuin pelkästä ammatin harjoittamisesta. Arkkitehtuuri on elämäntapa, jolle on mahdollista antautua täysin ainoastaan silloin kun myös elämänkumppani on valmis jakamaan sen.

Pirjo ja Matti Sanaksenaho

Pirjo ja Matti Sanaksenaho ovat yksi nuoren polven lahjakkaimpia arkkitehtipariskuntia tämän päivän Suomessa. Molemmat ovat syntyneet vuonna 1966 ja valmistuneet arkkitehdeiksi Helsingin teknillisestä korkeakoulusta 1993. He ovat työskennelleet yhdessä vuodesta 1997 lähtien omassa arkkitehtitoimistossaan, jonka Matti Sanaksenaho perusti jo opiskeluaikanaan 1991. Molemmat ovat myös toimineet opetustehtävissä arkki-

tehtikouluissa Suomessa ja ulkomailla. Kysyttäessä millainen on tämän arkkitehtipariskunnan keskinäinen työskentelytapa, kuuluu vastaus yksinkertaisesti: se perustuu jatkuvaan dialogiin. Ratkaisusta keskustellaan yhdessä koko suunnittelu-prosessin ajan. Toimistossa työskentelee Pirjo ja Matti Sanaksenahon lisäksi kaksi nuorta naisarkkitehtia. Välitön ja luova tunnelma vallitsee heidän työtiloissaan Helsingin keskustassa.

Ennen valmistumistaan arkkitehdiksi Matti Sanaksenaho ehti niittää mainetta neljän muun arkkitehtiylioppilaan kanssa perustamassaan MONARK -ryhmässä, joka vuonna 1990 voitti Suomen paviljongin suunnittelukilpailun Sevillan maailmannäyttelyyn 1992. Paviljongin veistoksellinen, luonnon kalliomuodostumia muistuttava hahmo herätti aikanaan huomiota suomalaisen luontoarkkitehtuurin uudentyyppisenä esimerkkinä. 1990-luvulta lähtien Sanaksenahon omassa toimistossa on suunniteltu sekä julkisia että yksityisiä rakennuskohteita. Vaikka toteutettujen töiden luettelo ei ole vielä ehtinyt kasvaa kovin pitkäksi, useat niistä ovat jo saaneet osakseen huomiota kansainvälisessä arkkitehtuurilehdistössä ja näyttelyissä. Niinpä toimisto on al-

Yksinkertaiset puupenkit ovat liikuteltavissa niin että kappeliin voidaan järjestää joustavasti avointa tilaa konsertteja ja näyttelyjä varten.

kanut saada kilpailukutsuja ja toimeksiantoja ulkomaita myöten, viimeisimpänä mainittakoon Villa CIPEA Nanjingiin, Kiinaan, kansainväliseen asunonäyttelyyn 2005.

Pyhän Henrikin ekumeeninen taidekappeli

Pirjo ja Matti Sanaksenahon arkkitehtitoimiston tähän mennessä toteutetuista töistä epäilemättä tunnetuin on Pyhän Henrikin ekumeeninen taidekappeli Hirvensalon saarella Turussa. Alun perin kappelista järjestettiin 1995 arkkitehtuurikilpailu, johon Matti Sanaksenaho oli kutsuttu mukaan nuorimpana arkkitehtina; muut osallistujat olivat ennestään jo nimekkäitä kirkkoarkkitehtuurin tekijöitä Suomessa. Sanaksenahon ehdotus ”Ikhtys”, suomeksi ”Kala”, sai kilpailussa ensimmäisen palkinnon. Matti Sanaksenahoa avustivat suunnittelussa arkkitehdit Pirjo Sanaksenaho sekä Enrico Garbin. Kappelin lasireliefit on suunnitellut taiteilija Hannu Konola, ja akustiikan asiantuntijana on ollut arkkitehti Alpo Halme. Kappelia alettiin rakentaa 2004 ja se vihittiin käyttöön toukokuussa 2005.

Ekumeenisen taidekappelin rakennushanke on ollut monessa mielessä poikkeuksellinen. Idean alullepanija oli taiteilija Hannu Konola. Rakennushanketta on tukenut kappelin kannatusyhdistys, johon kuuluu henkilöitä seitsemästä eri kirkkokunnasta, mistä johtuu nimitys ekumeeninen. Tavoitteena on ollut luoda taiteen keinoin kirkkojen yhteyttä korostava hiljentymisen paikka, pyhäkkö rauhaisaan luonnonympäristöön. Kappeli on omistettu Suomen kansallispyhimykselle Pyhälle Henrikille. Ekumeenisena taidekappeliina se on tarkoitettu monenlaiseen käyttöön; se on päivittäin avoinna hiljentymistä varten,

ja siellä järjestetään myös erilaisia kirkollisia toimituksia sekä taidenäyttelyitä ja konsertteja. Kappelia hallinnoi sen naapurissa sijaitseva Lounais-Suomen Syöpäyhdistyksen toimintaja palvelukeskus Meri-Karina. Itse rakennustyöt toteutettiin kansalaiskeräyksen turvin.

Innovatiivisuutta ja tekniikkaa

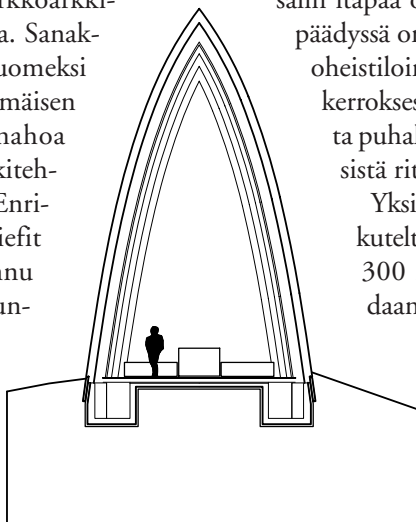
Taidenäyttelyjen tuominen kappeliin, taidekappelin idea, oli innovatiivinen ajatus, joka on vaikuttanut olennaisesti koko rakennuksen suunnitteluun. Tilankäyttö on organisoitu siten, että kirkolliset toimitukset ja taidenäyttelyt sopivat toisiaan häiritsemättä yhteiseen kappelisaliin. Pitkän, 12 metriä korkean salin itäpää on pyhitetty alttarille, länsipäädyssä on sisäänkäynti ja näyttelytila oheistiloineen. Konehuone on kellari-kerroksessa, josta lähtevistä kanaaleista puhalletaan lattian ja seinien välisistä rutilöistä ilmaa sisätilaan.

Yksinkertaiset puupenkit ovat liikuteltavissa niin että pinta-alaltaan 300 neliömetrin kappeliin voidaan järjestää joustavasti avointa tilaa konsertteja ja näyttelyjä varten tarpeen mukaan. Taideteokset voidaan asettaa saliin omille telineilleen, jolloin niiden valaistus hoidetaan seinämille sijoitetuilla kohdevalaisimilla.

Myös konserttisalina kappeli toimii hyvin. Salin akustiikan suunnittelussa on hyödynnetty liimapuisten kaarirakenteiden ääniaaltoja taittavaa ominaisuutta.

Pyhyiden läsnäolo ja inspiraation lähteitä

Pyhän Henrikin ekumeeninen taidekappeli on myös itsessään taideteos. Kappelin hahmo ulkoapäin lähestyttäessä on kuin kukkulan päällä lepäävä kuparinen veistos, jonka korkeat ik-

kuna-aukot kuitenkin kutsuvat etsimään pääsyä sisätilaan. Sisäänkäynti on kadunkulkijan katseelta piilossa, ja päästäkseen kappeliin on noustava jalan sen eteläisen fasadin sivuitse rinnettä pitkin ylätasanteelle, josta aukeaa kaunis luonnonmaisema. Kappelin länsipäätyä dominoi raskas kupariovi. Sen kautta astutaan kappelin eteistilaan, johon valo virtaa korkealla katonharjassa sijaitsevista ikkuna-aukoista sekä toisen seinämän matalasta horisontaalista nauhaikkunasta, jonka puitteet rajaavat hienon näköalan metsikköön. Eteisen ulkonäkyminä sananmukaisesti ovat ”taivas ja maa”.

Kappelin sisäpuolella tilan ja paikan kokemus on vaikuttava. Eteisestä avautuu huikea arkkitehtoninen perspektiivinäköymä vaalean puun sävyttämään kappelisaliin. Katonharjaan kohoavat rakenteelliset liimapuukaaret rytmittävät voimakkaasti korkeaa sisätilaa. Kaarirakenteiden suippo muoto on arkkityyppisen puhdas tuoden mieleen rukoukseen liitetyt kädet. Mäntypuinen lankkukäytävä nousee loivasti aulasta kappelisaliin korostaen vielä pitkän ja kapean tilan vertikaalia vaikutelmaa. Luonnonvalo virtaa kappeliin alttarin molemmilla puolilla

sijaitsevien korkeiden ikkuna-aukkojen kautta. Ikkunoiden eteen on sijoitettu Hannu Koonolan suunnittelemaat lasirelieffit. Jään ja veden estetiikkaa mukailevat lasiset taideteokset luovat hienostuneen kontrastin paljaan puun verhoamalle alttariseinämälle.

Valon ja varjon sekä puukaarien rytmin veistoksellinen symbioosi saa aikaan ainutlaatuisen tilakokemuksen. Arkkityyppinen yksinkertaisuus ja luonnonläheisyys kutsuvat hiljaisuuteen ja pyhyiden läsnäoloon.

Pyhän Henrikin taidekappeli on – kuten on myös ollut hankkeen tavoite – kokonaistaideteos. Rakennuksen taiteellista ja symbolista merkityssisältöä voi avata antautumalla paikan kokemukselle.

Kappelin arkkitehtuuriin kätkeytyy monenkaltaisia symbolisia viittauksia. Sen veistoksellisen hahmon vertauskuvallisena lähtökohtana on ollut ”kala”, joka on Kristusta tarkoittava varhaiskristillinen symboli. Rakennuksen yksinkertainen muotokieli ja kallioinen ympäristö puolestaan tuovat konkreettisesti mieleen kallion symboliikan, sillä myös kallio tunnetaan Jeesuksen samoin kuin Jeesuksen antaman opetuksen vertauskuvana. Toisaalta kappelin muoto muis-

Kappelin hahmo ulkoapäin lähestyttäessä on kuin kukkulan päällä lepäävä kuparinen veistos.

tuttaa alaspäin käännettyä venettä, vene taas on ekumenian – jakamattoman kirkon – tunnuskuva. Alttarin viereen sijoitettu pyhä risti on kaikkein voimakkain kristillinen symboli. Tähän arkkitehti on suunnitellut hyvin hentorakenteisen puuristin, joka on irrotettavissa alustastaan ja jota voidaan käyttää myös kulkueissa nk. prosessiristinä. Ristin symbolimerkitystä on siten tahdottu hienovaraisesti suunnata kuoleman vertauskuvan sijasta uskon, toivon ja rakauden ilmentämiseen.

Nämä kolme sanaa löytyvät myös Hannu Konolan lasireliefistä pohjoiseen avautuvalla ikkunalla.

Pyhän Henrikin kappelin arkkitehtuurissa kiteytyy kristillisen symboliikan ohessa muitakin, erityisesti suomalaiselle luontoarkkitehtuurille ominaisia arkkityypisiä piirteitä. Kappelin rakennuspaikka, metsäinen kallio-kumpare merellisessä ympäristössä, on ollut arkkitehdin inspiraation lähteenä. Rakennuksen ulkoseinämät ja betonisokkeli on päällystetty kokonaisuudessaan kuparilla, ja niiden patinoituessa aikaa myöten vihreiksi kappeli tulee sulautumaan yhä enemmän ympäröivään maisemaan, puiden ja kallioiden värimailmaan. Kappelin sisätilaa puolestaan leimaa käsittelemättömän puun käyttö. Kaikki rakenteet ja sisustus on tehty punertavasta mäntypuusta. Kilpailuvaiheessa alttarin ja istuinpenkit oli luonnostellut akateemikko, kuvanveistäjä Kain Tapper puuveistosten tapaan. Tapperin kuoltua 2004 arkkitehti piirsi itse yksinkertaiset puukalusteet, alttarin ja selkänojjattomat penkit, joille

mahtuu rinnakkain istumaan noin kaksisataa henkilöä.

Puukirkkoperinteen seuraaja

Marraskuussa 2005 Kirkon kulttuuripalkinto myönnettiin arkkitehti Matti Sanaksenaholle ja taiteilija Hannu Konolalle. Palkinnonjakotilaisuudessa arkkipiispa Jukka Paarma kuvasi Pyhän Henrikin ekumeenisen taidekappelin

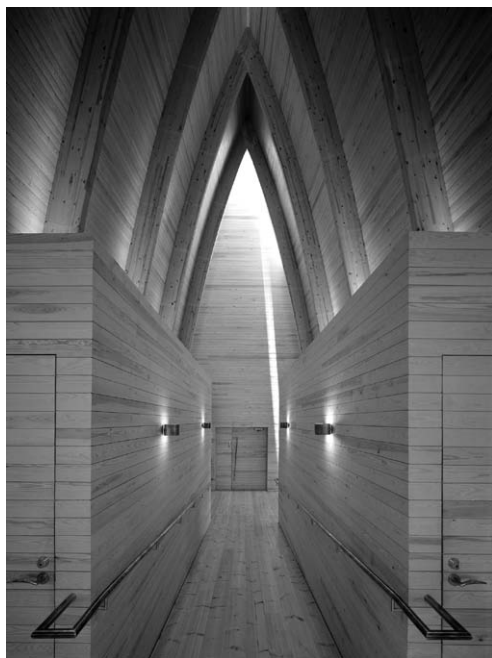
synnyttämiä vaikutelmiaan seuraavasti:

”Kappelin arkkitehtoninen muoto, sen huikeava erityislaatuinen tilakokemus tuo pyhän aivan lähelle ja helposti aistittavaksi. Sen taiteelliset yksityiskohdat, etenkin lasimaalaukset, kuvaavat niin armon ja toivon kaipuuta kuin niiden läsnäoloa. Modernilla ilmaisutavalla, mutta samalla kirkkotaiteen perinteeseen turvallisesti liittyen, kappelin kokonaistaideteoksessa kristinuskon keskeiset teemat tulevat kokemuksesta lähelle.”

Vuoden sisällä valmistumisestaan Pyhän Henrikin ekumeenises-

ta taidekappelista on tullut Turun keskiaikaisen linnan ja tuomiokirkon jälkeen kaupungin kolmanneksi suosituin nähtävyys. Siinä missä suomalaiset historialliset puukirkot ja erityisesti niiden koskettava, yksinkertaiseen mutta taidokkaaseen puuarkkitehtuuriin perustuva paikan henki ovat olleet taidekappelin esikuvana, ne ovat myös saaneet arvoisensa perinteen jatkajan. ●

Kirjoittaja Kaisa Broner on arkkitehti, TkT, professori.

Kaarirakenteiden suippo muoto on arkkityypisen puhdas tuoden mieleen rukoukseen liitettyt kädet.

Rauhan perusta on pienissä teoissa

Mikä on juuri nyt koko
ihmiskunnan muodostamalle
suurelle yhteisölle tärkeintä?
Mikä edistää eniten rauhaa ja
yhteisymmärrystä maapallolla?

TUULA UUSITALO

Tietoisuuteemme on viime vuosina yhä enemmän ja voimakkaammin noussut merkittäviä osakokonaisuuksia, jotka aiemmin ovat olleet lähes näkymättömissä: ilmastonmuutoksen ja saastumisen esiin nostamat ekologiset kysymykset, samoin valtavaksi paisuneen köyhyyden vaikutus koko maailmantilanteeseen. Myös naisten asema eri yhteiskunnissa on alettu nähdä – ei pelkästään erillisenä asiana vaan myös suhteessa edellä mainittuihin – sekä syiden että seurausten tasolla.

Nykyaikana on alettu ymmärtää myös pienten ja perusteiltaan yksinkertaisten ekologisten tai taloudellisten parannusten merkitystä. Yksittäisinä ne hukkuisivat kuin hiekkajyvä erämaahan, mutta voimakkaan organisoidun kansanliikkeen ylläpitäminä näennäisen vähäpätöisten tekojen voima kerääntyy ja kasvaa. Niissä nähdään nyt maapallomme toivo. Siinä missä saastuminen ja muut elämänlaatua huonontavat syyt kertyvät ja vievät pohjaa pois eläältä, voidaan myös kerryttää terveyttä ja hyvää elämänlaatua sekä rakentaa pohjaa tavallisen ihmisen vauraudelle.

Tämä puoli on ollut esillä mm. Norjan Nobelmomitean ratkaisuisissa. Kaksi viimeisintä rauhanpalkintoa on myönnetty juuri tällaisille hyvin organisoiduille kansanliikkeille voimakkaaine perustajajohtajineen: Wangari Maathai ja hänen perustamansa Green Belt Movement (GBM) Keniassa saivat Nobelin rauhanpalkinnon vuonna 2005 ja vuonna 2006 palkinnon saivat Muhammad Yunus sekä Grameen Bank Bangladeshissä.

Molemmilla nobelisteilla Maathaila ja Yunusilla on paljon yhteistä. Molemmat ovat syntyneet vuonna 1940 ja molemmilla on tieteellinen koulutus ja kansainvälinen tausta. Heidän päävaikutusalueensa on kuitenkin muualla kuin tieteessä. He liikkuvat ihmisten parissa opettaen toimeentulon, ravinnon saamisen ja terveenä pysymisen perusasioita köy-

hille ja verämällä heitä mukaan yhteisölliseen toimintaan.

Molempien liikkeiden toimintaidea on periaatteessa hyvin yksinkertainen ja siinä mielessä helposti omaksuttava. Green Belt Movement taistelee köyhyyttä vastaan ekologisin keinoin, ympäristöä parantamalla – ennen kaikkea istuttamalla puita. Grameen Bankin perusidea taas on jakaa mikrolainoja köyhistä köyhimmille. Molemmissa liikkeissä on vahva inhimillinen ja moraalinen juonne: ihmisarvon kunnioittaminen sekä luottamus ihmisiin ja heidän voimaansa, kun se ensin on herätetty.

Vaikka lähtökohtina ekologia ja ekonomia ovatkin hyvin erilaisia, johtopäätökset ovat molemmissa liikkeissä samansuuntaisia. Molemmat panostavat naisen arvon kohottamiseen ja ennen kaikkea naisten käytännöllisten ja eettis-moraalisten voimavarojen hyödyntämiseen. Demokratia kuuluu myös molempien liikkeiden perusarvoihin samoin oikeudenmukaisuus. Kumpikaan ei ole varsinainen rauhanliike, mutta ne tukevat rauhan perusteita luomalla ihmisille toimeentulomahdollisuuksia ja henkistä hyvinvointia. Molemmilla on suuri kansainvälinen vaikutus. Ne ovat lähteneet puhtaasti paikallistason akuuteista ja konkreettisista tarpeista mutta kummankin idea on levinnyt jo kauas alkuperäisiltä kotiseuduiltaan.

Green Belt Movement ja Grameen Bank eivät ole liikkeinä enää uusia – molemmat ovat olleet toiminnassa kolmisenkymmentä vuotta ja saaneet runsaasti tunnustusta – niiden arvo koko ihmiskunnan rauhalle ja hyvinvoinnille vain on ymmärretty laajemmin kuin ennen.

Niihin kiteytyy meidän aikamme tapa nähdä asioita globaaleina syy-seuraus -verkkoina ja niillä on positiivinen sanoma: ihminen voi omilla toimillaan vaikuttaa niin omaan toimeentuloonsa kuin ympäristöönsäkin. Ongelmat voi kääntää voitoksi, jos on riittävän paljon vastuullisesti toimivia ihmisiä.

Wangari Muta Maathai, puiden istuttaja

He vaativat polttopuuta. He tarvitsivat puhdasta juomavettä. He tarvitsivat ruokaa. He tarvitsivat tuloja, koska olivat köyhiä. Nämä köyhät naiset Wangari Muta Maathai opetti istuttamaan puita, koska puut takaavat tavallisille ihmisille veden, suojan ja polttopuun saannin. Puu on Afrikassa myös vahva rauhan symboli, jota on käytetty heimoristiriitojen sovittajana.

TUULA UUSITALO

Wangari Muta Maathai on Afrikan uusi naisihanne ja edelläkävijä: palkittu tiedenainen, joka kuitenkin ymmärtää afrikkalaisen kulttuuriperinteen arvon. Professori Maathai arvostaa myös afrikkalaisia kanssasisariaan ja heidän vastuullisuuttaan. Naisilla on vastuu lapsistaan, he eivät voi vain

istua paikallaan, tuhлата aikaa ja nähdä heidän kärsivän nälkää, sanoo Wangari Maathai.

Miten kaikki alkoi

Melkein kolmekymmentä vuotta sitten, kun olimme valmistelemassa lähtöä Meksikoon ensimmäiseen Naisten Yhdistyneiden Kansakuntien konferenssiin, keskustelimme kansallisella tasolla Kenian Kansallisen Naisten Neuvoston puitteissa ja täällä naiset eri sektoreilta tulivat ja kohtasivat pöydän ympärillä. Kuuntelin maaseutualueiden naisia ja huomasin, että aiheilla, joita he nostivat esiin, oli aina jotain tekemistä maan kanssa. He vaativat polttopuuta. He tarvitsivat energiaa, ja puu oli heidän pääenergianlähteensä. He tarvitsivat puhdasta juomavettä. He tarvitsivat ruokaa. He tarvitsivat tuloja, koska olivat köyhiä, kertoo Wangari Maathai. Koska opiskelin biologiaa ja ekologiaa, huomasin että se mitä todella tarvitsemme, on ympäristön elvyttäminen. Huomasin yhteyden heidän ongelmiansa ja sen välillä, että ympäristö oli köyhtynyt eikä pystynyt antamaan heille toimeentuloa.

Wangari Muta Maathai teki nopean johtopäätöksen: hän ei lähtenytkaan Meksikoon vaan alkoi välittömästi rohkaista naisia istutamaan puita. Siitä alkoi Green Belt-liike vuonna 1977. Aiemmin professori Maathai oli ajatellut, että puita alkaisivat istuttaa koulutetut metsänhoitajat, mutta nyt hän alkoi opettaa lukutaidottomia naisia. Pienen kuopan kaivaminen ja siemenen pudottaminen sinne oli aivan samanlaista, teki sen koulutettu tai kouluttamaton metsänhoitaja.

Aluksi työ oli vaikeaa. Naiset eivät oivaltaneet, että heidän tarpeittensa tyydyttyminen riippui siitä että heidän ympäristönsä oli tervettä ja hyvin hoidettua. He olivat myös tietämättömiä siitä että huonontunut ympäristö johtaa taisteluun vähistä luonnonvaroista ja saattaa kulminoitua köyhyyteen ja jopa konfliktiin. He olivat myös tietämättömiä kansainvälisten taloudellisten järjestelyiden sisältämisestä epäoikeudenmukaisuuksista, sanoo Maathai Nobel-luennossaan.

Kuitenkin juuri naiset havaitsivat ensimmäisenä ympäristön huonontumisen ja kokivat sen seuraukset.

Maathain lähtökohtia

Wangari Maathai syntyi 1940 kenialaiseen kikuju-heimoon kuuluvaan maanviljelijäperheeseen. Päättettyään koulunsa Keniassa, Maathai opiskeli biologiaa USA:ssa ja Saksassa. Hän suoritti tutkinnon biologiassa Mount St. Scholasticassa (nykyisin Benedictine College) Kansasissa vuonna 1964, ja sai maisterinarvon Pittsburghin yliopistossa ennen palaamistaan Nairobiin. Sitten hän suoritti ensimmäisen tohtorintutkintonsa eläinlääketieteessä Nairobiin yliopistossa.

Hän oli viettänyt lapsuutensa Nyerissä Mount Kenyan ylätasanteilla, minkä luonnon hän oppi tuntemaan hyvin. Se taas on ollut pohjana hänen käsityksilleen luonnosta, vedestä ja ympäristöstä yleensä. Nobel-luennossaan hän kertoo: *Palaan lapsuuteni kokeemukseen, kun minun piti käydä lähellä kotiani*

olevalla virralla noutamassa vettä äidilleni. Saatoin juoda vettä suoraan virrasta. Yritin arrowrootin lehtien avulla poimia rannalle sammakon munia uskoen, että ne olivat helmiä. Mutta joka kerran kun panin pienet sormeni niiden alle, ne murtuivat. Myöhemmin näin tuhansia nuijapäitä: mustia, energisiä, jotka potkivat kirkkaan veden läpi kohti ruskeaa maata. Tällaisen maan perin vanhemmiltani.

Myöhemmin hän näki, kuinka metsiä hakattiin, kuinka kaupalliset istutukset synnyttivät yhden kasvin monokulttuureja ja kuinka paikalliset ihmiset joutuivat vaikeuksiin, kun he eivät voineet enää kerätä puuta lämmönlähteeksi ja muuten hyödyntää metsiä. Myös veden kiertokulku häiriintyi: kun metsä ei enää ollut ylläpitämässä kosteutta, seurauksena on ollut kuivuutta ja nälänhätää. *Tänään, yli 50 vuotta sen jälkeen naiset kävelevät pitkiä matkoja noutamaan vettä, joka ei ole aina edes puhdasta eivätkä lapset saa koskaan tietää mitä ovat menettäneet. On haasteellista säilyttää nuijapäiden koti ja antaa lapsillemme ihmeiden ja kauneuden maailma.*

Afrikan ekologiasta

Maathai varoittaa muualta tuoduista kasveista, jotka sopivat huonosti paikalliseen ekologiaan. Eukalyptus on eräs niistä. Se kasvaa nopeasti täyteen mittaansa, mutta kuluttaa huomattavan paljon vettä. Valitettavasti sitä on istutettu myös korkealle maanosan vuoristoihin, jotka ovat osa luonnollista kastelujärjestelmää. Jos vuorten vesivarat käytetään jo ylhäällä, alhaalla olevat maat eivät saa kasteluaan eivätkä ihmiset pysty elämään siellä. Vesihyasintti on toinen esimerkki kasvista, joka on varomattomasti tuotu afrikkalaiseen luontoon. Se kuivattaa jokia, jotka myös kuuluvat luonnon omaan kastelujärjestelmään. *Vesihyasintin tuomat hyödyt on jo syöty, sanoo professori Maathai. Afrika on edelleen maanviljelysmaata, mutta jos sopimattomien lajien tuominen jatkuu, tarvitaan tulevaisuudessa yhä enemmän rahaa väestön*

ruokkimiseen. Tällaisista asioista pitäisi ensin kysyä paikallisilta tutkijoilta, sanoo Maathai. Kasvilajien muutoksella saattaa olla vakavia vaikutuksia myös eläinlajeihin.

Afrikan tulisi säilyttää geneettinen varanton-
sa. *Jäljellä olevat metsämme ovat geneettisen va-
rantomme säilytyspaikkoja eikä niitä tulisi häi-
ritä ihmisen puuttumisella, kuten on tapahtu-
nut hyvin runsasväkisillä alueilla missä enin osa
maasta on viljeltyä.* Maathai sanoo, että tähän
liittyvät runsaat ja ilmeiset probleemat voidaan
ratkaista oikeanlaisella maankäytöllä.

Uusi afrikkalaisen naisen malli

Olemukseltaan Maathai on voimakas, iloinen ja energinen. Sivistys, tiede ja oppiartot ovat antaneet hänelle lisänäkemyksiä mutta eivät hävittäneet hänen perimmäistä afrikkalaisuuttaan. Hänestä on tullut edelläkävijä ja esimerkiksi. Hän on mm. ensimmäinen itäafrikkalainen nainen, joka on saavuttanut tohtorin arvon ja ensimmäinen afrikkalainen nainen, joka on saanut Nobelin palkinnon.

Afrikassa, kuten muissakin köyhissä maissa nainen on useimmiten sorretussa ja syrjityssä asemassa, heidän itsetuntonsa on maassa ja heidän voimavaransa käyttämättöminä. *Afrikkalaiset naiset yleensä tarvitsevat tiedon siitä, että he ovat OK sellaisina kuin he ovat... tulee nähdä se missä on heidän vahvuutensa ja vapautua pelosta ja vaikenemisesta,* sanoo Maathai.

Maathailta on itsetuntoa vaikka muille jakaa. Siitä kertoo hänen nimensä. Hänen aviomiehensä poliitikko Mwangi Mathai otti eron Wangarista, sanoen että tämä oli liian koulutettu, liian menestyvä, liian voimakas ja liian itsepäinen – mies ei pystyisi kontrolloimaan häntä. Tuomari määräsi Wangari Maathain myös vankilaan tämän esiinnyttyä avioero-oikeudenkäynnissä liian voimakkaasti. Mwangi Mathai kielsi Wangaria käyttämästä enää sukunimeään, joten tämä muutta mutkitta pisti nimeen yhden a:n lisää – ja niin syntyi nimi Maathai.

Daniel Arap Moin vastustaja

Kenian itsenäisyydenajan ensimmäinen presidentti oli rehellisenä ja kansansa hyvinvointia ajattelevana tunnettu Jomo Kenyatta. Daniel Arap Moi (Kenian presidenttinä 1978–2002), joka tuli hänen jälkeensä pyrki aluksi jatka-
maan Kenyattan suuntaa, mutta luisui korruption ja diktatuurin tielle. Hän loi itselleen henkilökultin ja köyhdytti maataan. Moniheimoisessa maassa oli helppo käyttää hyväkseen jo olemassa olevia heimoristiriitoja ja niitä lietsomalla varmistaa oma asemansa kerta toisensa jälkeen.

Wangari Maathai, joka taisteli puiden ja demokratian puolesta sekä korruptiota vastaan joutui ristiriitoihin Arap Moin kanssa. Daniel Arap Moi kohteli vastustajiaan diktaattorien perinteiseen tapaan. Niinpä myös Wangari Maathai joutui uhkailujen ja pahoinpitelyjen kohteeksi sekä myös vankilaan. Arap Moin valtakausi loppui kuitenkin ja Kenia pääsi lähemmäksi demokraattista hallintoa. Maathai kertoo tavanneensa Arap Moin myöhemmin ja he tervehtivät ystävällisesti toisiaan. *Tun-
sin että Arap Moi tiesi tehneensä väärin,* kuit-
taa Maathai.

*Joskus hämmästyit sitä, että kaikki eivät tapu-
ta käsiään, kun menestymme,* sanoo Maathai. *Jotkut kuitenkin taputtavat. Jos arvostat niitä,
jotka taputtavat, annat anteeksi niille, jotka ei-
vät sitä tee.*

Kun National Rainbow Coalition, jota Maathai edusti, voitti johtavan Kenya African National Union puolueen, hänestä tuli Kenian ympäristöministeriön apulaisministeri vuonna 2003. Hän perusti Kenyan Mazingira Green puolueen vuonna 2003.

Wangari Maathai näki yhteyden luonnon turmeltumisen ja huonon hallinnon välillä. Green Belt Movement on järjestänyt myös opetusta tässä suhteessa. Jotta paikallisella demokratialla ja ekologialla olisi mahdollisuuksia, on myös päästävä myös demokraattiseen hallitsemistapaan valtakunnan tasolla. *Haaste,*

joka kohtaa jokaista hallitusta, ei ainoastaan Keniassa mutta koko Afrikassa, on mennä retoriikan taakse ja panna täytäntöön lupaukset, sanoo Maathai.

Afrikan perinteinen Jumala-käsitys ja ekologia

Jokaisella meistä on Jumala sisällämme ja se Jumala on henki, joka yhdistää koko elämän, kaiken tällä planeetalla. Tämä ääni käskee minua tekemään jotakin ja olen varma siitä, että sama ääni puhuu jokaiselle tällä planeetalla – ainakin jokaiselle, joka on huolissaan maailman kohtalosta, tämän planeetan kohtalosta, sanoo Maathai ja hänen sanoistaan kuultaa afrikkalainen traditio, jolla on sanomaa myös meille eurooppalaisille.

Nykyään, kun Afrikan suullisen perinteen sisältöjä on myös tutkittu, on huomattu, että afrikkalaisen traditionaalisen uskon mukaan Jumala on korkein olento lähes kaikissa heimoskonnoissa. Jumala on kaikkialla. Jumala on luonnossa mutta samalla persoonallinen – ei siis persoonaton niin kuin panteismissa. Vaikka jokaisessa paikallisyhteisössä Jumalalle on oma nimi, ihmiset silti uskovat, että Jumala on yksi ja sama ja että hän on kaikkien henkisten olemusten lähde samoin kuin universumin ja kaiken mitä se pitää sisällään. Jumala ilmenee jollain tavoin kaikessa mikä on olemassa ja jokaisessa elämän tapahtumassa.

Maathai on saanut tärkeän osan koulutustaan benediktiiniluostarin nunnilta ja kiittää heitä siitä, mutta samalla hän valittaa kristittyjen lähetystyöntekijöiden tapaa opettaa ihmisille, että Jumala ei ole vuorella, vaan taivaassa. *On parempi uskoa, että Jumala on vuorella, sillä silloin ihmiset suhtautuvat vuoreen kunnioittavasti ja hoitavat myös vuoren luontoa,* hän pohtii. *Jumala on kaikkialla, niin kuin teologit opettavat. Miksei Jumala siis olisi myös vuorella.*

Afrikan oma uskontoperinne on huomattavasti luonnonläheisempi kuin lännestä tullut kristinuskko. Afrikan kulttuuriin kuuluvat

pyhät paikat luonnossa, kuten Mount Kenya, Kere-Njaga, jonka ekologisesta tilasta Wangari Maathai on ollut huolissaan.

Afrikan perinteinen kulttuuri kansanliikkeen pohjana

Kansamme oli suostuteltu uskomaan, että koska he olivat köyhiä, heiltä puuttui paitsi pääomaa myös tietoa ja taitoja kohdata haasteitaan. Heidät ehdollistettiin uskomaan, että ratkaisut heidän probleemeihinsa piti tulla ulkoa käsin, sanoi Maathai Nobel-luennossaan.

Tämä asenne on koskenut aivan kaikkia elämänalueita. Mikä taas saattaa olla seurausta siitä, että afrikkalaisen kulttuurin ja yleensä afrikkalainen perinteen parhaat puolet avautu ulkomaalaisille, esim. lähetystyöntekijöille tai kehitysavun antajille – liikemiehistä puhumattakaan – mm. siksi, että se on suullista ja sellaisena paikallista perinnettä, josta on erittäin vähän kirjoitettua tietoa. Sen sijaan vääristymät ovat selvimmin nähtävissä. Näissä olosuhteissa hyvääkkin tarkoittavat projektit voivat toimia paikallisten ihmisten arvokkaimpia henkisiä ja fyysisiä päämääriä tai oikeutettuja etuja vastaan.

On aina vankempaa rakentaa uudistuksia ihmisten oman kulttuurin pohjalta kuin tuoda niitä valmiina ulkoapäin. Green Belt -liikkeen tunnus, puu ja puiden istutus liittyivät vahvasti afrikkalaiseen rauhan rakentamisen kulttuuriin.

Ajan mittaan puusta tuli myös symboli rauhalle ja konfliktien – erityisesti Kenian etnisten konfliktien – ratkaisemiselle, kun Green Belt -liike käytti rauhan puita kiistelevien yhteisöjen rauhoittamiseen. Meneillään olevan Kenian perustuslain kirjoittamisen aikana samanlaisia puita istutettiin eri puolilla maata rauhankulttuurin edistämiseksi. Puiden käyttäminen rauhansymbolina on laajalle levinnyt afrikkalainen perinne. Esimerkiksi kikuju-johdajat kantoivat thigi-puun oksia, jotka asetettuina kiistelevien osapuolten väliin saivat nämä lopettamaan taistelunsa ja

etsimään sovittelua. Useilla Afrikan yhteisöillä on tällaisia traditioita.

Sellaiset käytännöt ovat osa arvokasta kulttuurista perintöä, joka tukevat sekä ympäristöjen säilymistä että rauhan kulttuureja. Näiden kulttuurien häviämisessä ja uusien arvojen tullessa tilalle paikallista luonnon monimuotoisuutta ei enää arvosteta eikä suojata, minkä tuloksena se nopeasti vähenee ja katoaa. Tästä syystä Green Belt -liike tutkii kulttuuriin liittyvää biodiversiteettiä, erityisesti paikallisia lääkekasveja ja kasvien siemeniä.” sanoo Maathai Nobel-luennossaan.

Maathai uskoo ihmisten oman kulttuurin voimaan. Kulttuuri esittää keskeistä roolia poliittisissa, taloudellisissa ja sosiaalisissa yhteisöissä, hän sanoo. Kulttuuri on elävää, sen sisältämät epäoikeudenmukaisuudet ja muut huonot puolet voidaan poistaa ja elämä voidaan rakentaa sen pysyvien arvojen varaan.

Afrikkalaisesta kulttuurista hän sanoo: *Kulttuuri saattaa todellakin olla Afrikan kehityksen puuttuva rengas. Kulttuuri on dynaamista ja kehittyä ajan mukana purkaen tietoisesti vahingollisia traditioita kuten naisten sukuelinten silpomista ja omaksuen hyviä ja hyödyllisiä puolia.*

Erityisesti afrikkalaisten tulee löytää uudelleen kulttuurinsa positiiviset puolet. Omaksumalla ne he voivat saavuttaa tunteen siitä että he toimivat oikein, identiteetin ja itseluottamuksen. On myös tarpeellista elävöittää kansalaisyhteisön ja ruohonjuuritasolla syntyneiden liikkeiden kykyä tuottaa muutoksia. Vetoan myös hallituksiin, jotta he tunnustaisivat näiden yhteiskunnallisten liikkeiden roolin kriittisen massan kokoamisessa vastuullisista kansalaisista, jotka auttavat varmistamaan yhteiskunnan tasapainoisuuden. Osaltaan kansalaisyhteiskunnan pitäisi ottaa vastaan, ei pelkästään oikeuksiaan vaan myös velvollisuutensa.

Green Belt Movement

Green Belt -liike on kouluttanut yli 30 000 naista eri ammatteihin: metsänhoitoon, ruuan tuottamiseen, mehiläishoitoon, ekomatkai-

luun ja muihin ammatteihin auttaakseen heitä saamaan tuloja samalla kun he tekevät työtä elinolosuhteidensa säilyttämiseksi Kenian yhteiskunnat ovat motivoituneet ja järjestäytyneet estämään ympäristön saastumista ja myös kunnostaakseen jo tuhoutunutta. Wangari Maathain Nobelin palkinto oli suunnattu myös hänen työhönsä Green Belt -liikkeessä.

Green Belt -liike jakautuu kahteen osaan: Kenian Green Belt Movement (GBM Kenya) kansainvälinen Green Belt Movement (GBMI), joka tukee Kenian Green Beltiä ja soveltaa sen antamaa esimerkkiä eri maiden olosuhteisiin. Keniassa Green Belt tekee työtä kuuden *ydinohjelman* puitteissa: ihmisten rohkaisu ja yhteyksien rakentaminen, yhteiskunnallinen ja ympäristökasvatus, ympäristönhuolto ja puiden istutus, Green Belt safarit, yleisafrikkalaiset koulutus-workshopit sekä Naiset muutoksen edistäjinä -ohjelma, joka panostaa naisten taitojen lisäämiseen. Jokainen näistä ohjelmista on tähdätty parantamaan paikallisväestön ympäristöä, taloutta ja kulttuuria sekä suojelemaan heitä ottamalla käyttöön heidän omia kykyjä ja taitojaan.

Green Belt ja taistelu korruptiota vastaan

Vuonna 1989 Green Belt -liike kiinnitti huomionsa presidentti Daniel Arap Moin ylenpalttisiin kytköksiin liike-elämän kanssa. Se ryhtyi toimimaan mm. ihmisten suosiman kauniin Uhuru-puiston säilyttämiseksi. Daniel Arap Moi olisi halunnut täyttää puiston 60-kerroksisella liikerakennuksella ja valtavalla kuvapatsaalla, joka tietysti kuvasi Arap Moita itseään. Suurella voimanponnistuksella Maathai ja Green Belt -liike estivät Arap Moin aikeet. Vuonna 1991 liike osoitti mieltään Jeevanjee puutarhojen säilyttämisen puolesta – mihin jälkimmäiseen oli ollut tarkoitus rakentaa monikerroksinen parkkeerausalue. Parkkeerausaluetta ei tullut ja puutarhat säilyivät ihmisten ilona.

Vuonna 1998, Green Belt -liike ryhtyi sitkeään taisteluun noin 8 km² Karura Forestin, Nairobiin seudulle tärkeän ruokavesialueen puolesta. Vuonna 2003, kun tapahtui vallanvaihdos, uusi National Rainbow Coalition -johtoinen hallitus antoi suostumuksensa puiden istutukselle tuolla alueella.

Tämä kaikki maksoi Maathaille ja Green Belt -liikkeelle kovan hinnan. Kenian hallitus sulki Green Beltin toimistot ja vangitsi Maathain kaksi kertaa. Ja kun hän johti useiden poliittisten ja ympäristöaktivistien vangitsemista vastustavaa rauhallista mielenosoitusta, poliisi pahoinpiteli hänet. Vaikka nämä häiritsivät Green Belt -liikkeen toimintaa, ne eivät pystyneet tukahduttamaan sitä ja liikkeen arvostus kohosi.

Nyt 2000-luvun alussa Green Belt -liike on energinen ja onnistunut saavuttamaan monia päämääristään. Ympäristönsuojelu on puiden istuttamisen ja maaperän suojelun kautta saanut aikaan kestävän paikallisympäristöjen ja paikallistalouden sekä paikallisten elinkeinojen kehittymisen. Auttamalla naisia saamaan lisää omia tuloja, Green Belt on onnistunut kouluttamaan tuhansia alhaisen tulotason naisia hoitamaan metsiä ja luonut siten noin 3000 osa-aikatyöpaikkaa.

Globaali etiikka

Vuodesta 1977 alkaen Green Belt -liike, on istuttanut yli 30 miljoonaa puuta kenialaisten naisten voimin – naisten, jotka tahtovat suojella ympäristöä ja voimistaa itseään parantamalla elämänsä laatua. Näiden naisten työ vaikuttaa suoraan niihin asioihin, jotka nykyhetkellä ovat tärkeimpinä ihmisten miellissä myös Euroopassa, mm. ilmaston muutosta ehkäisevästi.

Maathai puhuu siitä, että pitäisi olla riittävä määrä vastuullisia afrikkalaisia, jotta työ tuottaisi toivotun tuloksen. Sama koskee luonnollisesti myös eurooppalaisia ja ihmisiä missä tahansa.

Näin professori Maathai sanoo globaalista etiikasta: *Voimme työskennellä paremman maailman puolesta niiden hyvää tahtovien miesten ja naisten kanssa, niiden kanssa jotka säteilevät ihmiskunnan perimmäistä hyvyyttä. Ja tehdä se tehokkaasti sillä maailma tarvitsee globaalia etiikkaa ja arvoja, jotka antavat tarkoituksen elämän kokemuksille ja enemmän kuin uskonnolliset instituutiot ja dogmit, ylläpitää ihmiskunnan universaalien arvojen, kuten rakkaus, myötunto, solidaarisuus, huolenpito ja suvaitsevuus, pitäisi muodostaa perusta tällä globaalille etiikalle, jonka pitäisi kyllästää kulttuuri, politiikka, kauppa, uskonto ja filosofia. Sen pitäisi kyllästää myös Yhdistyneiden kansakuntien laaja perhekunta.* ●

Lähteitä

Wangari Maathain Nobel-luento v. 2005
Green Belt Movement, kotisivusto linkeineen
Wikipedia

Green Belt -liikkeen projekteja

1980-luvulla: perustettiin yli 600 puun istutus -keskusta (toimijoina 2500–3000 naista)

1980-luvulla: noin 2000 julkista vihreää vyöhykettä (Green Belt) joihin jokaiseen istutettiin 1000 puun tainta

1980:n keskivaiheilla: kehittyi yleisafrikkalainen Pan-African Green Belt Network -liike joka omaksuttiin Tansaniassa, Ugandassa, Lesothossa, Malawissa, Zimbabwea jne.

1988: taistelu Afrikan korkeimman pilvenpiirtäjän rakentamista vastaan Uhurussa, Nairobiassa

Kunnianosoituksia

Professor Maathai on päässyt UNEP's Global 500

Hall of Fame listalle ja myös nimetty yhdeksi maailman sadasta sankarittaresta. Kesäkuussa 1997,

Earth Times valitsi Maathain yhdeksi maailman sadasta ympäristövaikuttajasta. Professori Maathaille

on myönnetty kunniaatohtorin arvo useissa maailman yliopistoissa: William's College, MA, USA (1990),

Hobart & William Smith Colleges (1994), University of Norway (1997) and Yale University (2004).

Green Belt Movement Internationalin neljä päämäärää

1. Voimistaa ja laajentaa Green Belt Movementin toimintaa Keniassa

2. Levittää Green Belt Movementin ohjelmaa muihin Afrikan maihin ja myös laajemmalti.

3. Voimistaa afrikkalaisia, erityisesti naisia ja tyttöjä, sekä kasvattaa heidän johtajan ominaisuuksiaan sekä tuotanto- ja yritystaitojaan.

4. Toimia kansainvälisesti ympäristön, hyvän hallinnon, tasa-arvon ja rauhankulttuurin puolesta

Köyhyyden nujertajat:

Muhammad Yunus
ja Grameen Bank

Uskon lujasti, että voimme luoda köyhyydettömän maailman, jos kollektiivisesti uskomme siihen. Köyhyydettömässä maailmassa köyhyyttä nähdään ainoastaan museoissa. Voimme viedä lapsenlapsemme museoon ihmettelemään, kuinka tuollainen on yleensä ollut mahdollista.

TUULA UUSITALO

Tämä on Muhammad Yunusin, bangladeshilaisen taloustieteen professorin näkemys tulevaisuudesta. Yunus on luova ideoija, joka systemaattisesti kääntää ongelmat voitokseen. Ideamyllyksi luonnehdittu Muhammad Yunus on olemukseltaan vaatimaton, rehellinen ja hyvä ihminen. Hän on lähtenyt liikkeelle pienestä mutta saanut aikaan toimivan mallin, jolla on ollut kansainvälistä menestystä köyhyyden torjumisessa.

Opiskelua ja matkustelua

Taloustieteen professori ja rauhannobelisti Muhammad Yunus syntyi 28.6.1940 Bathuan kylässä, Chittagongin alueella Bangladeshin kaakkoisosassa. Hänen isänsä oli varakas kultaseppä nimeltään Hazi Dula Mia Shoudagar, hänen äitinsä oli Sufia Khatun, josta kerrotaan, että hän oli hyvin älykäs ja osasi lukea. Molemmat olivat käyneet hiukan koulua. Vuonna 1944, perhe muutti Chittagongin kaupunkiin, missä isällä oli korukauppa.

Yunus pääsi Englantilaiseen kouluun (Middle English School), Chittagongin huippukouluun, jossa opiskelijat puhuivat jo valmiiksi kaikki hyvää englantia. Avaramieliset vanhemmat tukivat häntä eivätkä estäneet hänen opiskeluaan vaikka se ei aina ollut heidän päätöksensä mukaista. Yunus menestyi koulussa, ja samalla myös vapautui luontaisesta ujoudestaan. Hänen oli tarkoitus mennä seuraavaksi kotinsa lähellä olevaan islamilaiseen kouluun, mutta päätyikin yhteensattumien tuloksena lukioon, taas kaupungin parhaaseen. Lukioaikanaan

hän oli myös partiolainen, matkusteli heidän kanssaan ja osallistui mm. 1952 Kanadassa tapahtuneeseen Maailman partiolaisten jamboreehen, paluumatkalla hän kävi mm. USA:ssa, Euroopan maissa, Japanissa ja Intiassa.

Palattuaan lukioon hän alkoi opiskella – opastajiensa kauhuksi – taiteita ja saavutti menestystä mm. esittämällä hullua tiedemiestä. Hän otti kuitenkin kursseja myös matematiikassa ja taloustieteessä ja jatkoi niitä 1957 Dhakan yliopistossa suorittaen siellä maisterintutkintonsa.

Myöhemmin satuaan Fulbright stipendin 1969, Yunus väitteli tohtoriksi Vanderbilt yliopistossa USA:ssa ja toimi taloustieteen apulaisprofessorina 1969–1972 Middle Tennessee State yliopistossa ennen paluutaan Bangladeshiin, missä hän toimi taloustieteen professorina Chittagongin yliopistossa.

Köyhyyden kanssa vastakkain

Muhammad Yunus on nyt tehnyt jo kolmenkymmenen vuoden ajan työtä köyhyyden poistamiseksi antamalla mikrolainoja köyhistä köyhimmille. Kun häneltä kysyttiin, miksi hän ryhtyi sellaiseen työhön, hän vastasi, ettei se aluksi ollutkaan hänen tarkoituksensa, eikä taloustieteellä ollut varsinaisesti osuutta asiassa.

En joutunut köyhyyden kanssa vastakkain poliitikantekijänä enkä tutkijana vaan siksi, että köyhyys oli ympärilläni enkä voinut kääntää itseäni poiskaan. Vuonna 1974, kun Bangladeshissa vallitsi kauhea nälänhätä, koin vaikeaksi opettaa taloustieteen elegantteja teorioita yliopistolla.

Yunusia järkytti, kun nälkää näkeviä alkoi tulla bussiterminalleihin ja rautatieasemille, missä heitä lojui joka puolella, niin että eläviä ja kuolleita oli vaikea erottaa toisistaan. Nä-län riuduttama ihminen kuolee hitaasti sekunti sekunnilta.

Äkkiä tajusin teorioiden tyhjyyden nälän ja köyhyyden musertavien kasvojen edessä. Tahdoin

tehdä jotain heti auttaakseni ympärilläni olevia ihmisiä, helpottaa vaikka yhden ihmisen elämää ja jonakin toisena päivänä tehdä vähän enemmän. Se saattoi minut kohtaamaan köyhien ihmisten taistelun löytääkseen pienen pieniä rahsummia, joiden avulla jatkaa elämäänsä.

Yunus alkoi kiinnittää huomiotaan yhteiskunnallisiin rakenteisiin nähdessään erään bambuhuonekaluja valmistavan kyläläisnaisen pyytämässä rahanlainaajalta dollaria vähäisempää summaa, jotta voisi hankkia lisää bambua. Rahanlainaaja vaati takeiksi oikeutta ostaa koko naisen tuotanto itse valitsemaansa hintaan, jolloin koko tuotto jäisi niin vähäiseksi, ettei nainen voisi sillä ruokkia lapsiaan. *Se vaikutti minusta tavalta teettää orjatytötä*, Yunus sanoo. Hän lähti tutkimaan asiaa. Hän teki luettelon vastaavista tapauksista ja sai kokoon 42 onnetonta, joiden yhteenlaskettu lainasumma oli 27 dollaria. Hän antoi omasta taskustaan tämän rahamäärän saadakseen heidät poisiskurin kynsistä. Niin autettavat kuin auttajakin kokivat tästä hyvin suurta iloa. *Koska saatoin näin pienellä rahasummalla tehdä näin monta ihmistä onnelliseksi, miksi en tekisi sitä enemmänkin*, kysyi Muhammad Yunus itseltään. Tämä tapahtui Jobran kylässä, lähellä yliopiston kampusta.

Yunuksen ensimmäinen yritys korjata tilannetta laajemmalti oli ehdottaa pankeille, että köyhille annettaisiin lainoja. Paikallises-sa Janata-pankissa, josta hän oli aiemmin saanut tukea Tebhaga Khamar -osuustoiminnan käynnistämiseen, naurettiin hänelle. Pankit pitivät köyhiä luottokelvottomina mm. takauksien puutteessa. Silloin Yunus itse ryhtyi takaajaksi. Se toimikin jonkin aikaa, sillä lainaa saaneet maksoivat aina velkansa. Mutta lopulta pankki kuitenkin päätti, ettei köyhille enää anneta lainaa.

Grameen Bank

Yunus oli kuitenkin päässyt selville, että köyhät eivät olleet köyhiä laiskuutensa tai tyhmyyten-

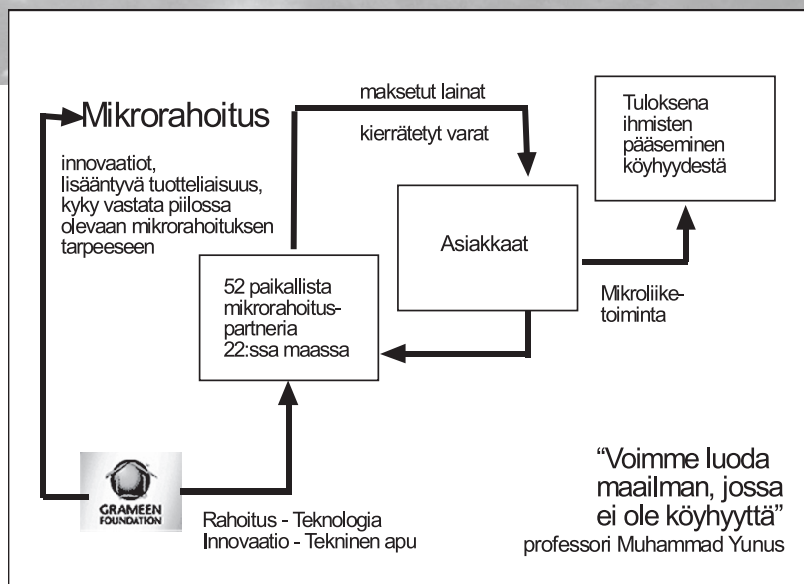
sä takia vaan pääasiassa pankkien väärän suhtautumistavan ja huonon yhteiskunnallisen systeemin takia. Yunusin havainto oli, että köyhyys on rakenteellista ja että siksi sitä voitaisiin korjata rakenteellisin keinoin.

Hän oli kokenut, kuinka helpottuneita ja onnellisia ihmiset olivat saatuaan pienenpienen lainarahan ja kuinka uskollisia he olivat takaisinmaksussa. Hän päätti itse perustaa pankin ja sai kampuksensa opiskelijoilta siihen tukea. Näin syntyi Grameen Bank, ”Kyläpankki” tai ”Maaseutupankki” – sana ”grameen” tarkoittaa maaseutukylää.

Se oli pieni alku tuloksekkaalle pankkitoiminnalle. *Tänään Grameen Bank antaa lainoja lähes seitsemälle miljoonalle köyhälle, joista 97 % on naisia. Grameen Bank toimii Bangladeshin 73000 kylässä. Se antaa ilman takuita köyhille perheille lainaa tuottavaan toimintaan, asumiseen, opiskeluun ja mikroyrityksiin sekä tarjoaa jäsenilleen houkuttelevan mahdollisuuden säästämiseen, eläkerahastoihin ja vakuutuspalveluihin. Vuonna 1984 tapahtuneen perustamisen jälkeen asuntolainoja on annettu 640000 talon rakentamiseen. Näiden talojen laillinen omistus kuuluu naisille,* kertoo ideoita tulviva ja ihmisdynamoksikin kutsuttu Yunus.

Professori Yunusin ja Grameen Bankin toimissa on ollut paljon – paitsi tervettä järkeä ja hyväntahtoisuutta – myös tietynlaista kekseliäisyyttä jopa suorastaan keksinnöllisyyttä. Se ilmenee tukeutumisessa nimenomaan havaintoihin ja niistä seuraaviin päätelmiin, tavassa kulkea ennakkoluuloja vastaan.

Kekseliäisyys näkyy mm. siinä miten Grameen Bank tukee ja kannustaa köyhiä naisia joilla ei aikaisemmin ole ollut minkäänlaisia

oikeuksia ja joiden itsetunto on ollut matalalla. Suurin osa lainoista annetaan nimenomaan naisille mm. sen vuoksi, että nämä ovat luotettavia ja tunnollisia lainan takaisinmaksussa ja erityisesti siksi, että he pitävät huolta lapsista. Kuukausikoukukset, yhteiset säännöt sekä erilaiset pankki- ja vakuutus tuotteet samoin kuin teknologian käyttöönotto tukevat naisten itsenäistymistä ja kasvamista yrittäjyyteen. *Olemme keskittyneet naisiin, koska naiselle lainaaminen tuotti aina enemmän hyötyä perheelle,* sanoo Yunus.

Pankin työntekijät ovat myös enimmäkseen naisia ja he käyvät kylissä rohkaisemassa ja tukemassa naisten itsenäistymispyrkimyksiä.

Köyhien omistama pankki!

Grameen Bankin osakkeet ovat lähes kokonaan asiakkaidensa omistuksessa – valtiolla on pieni osuus myös – jokaiselle lainan saajalle annetaan säästöohjelman alkaessa Grameen Bankin osake, jota hän ei voi siirtää eteenpäin toiselle, sillä se toimii vakuutena, jos lainan saaja joutuu hankaluuksiin. Kun Yunusia on moitittu siitä, että Grameen Bank ottaa korkoa lainoistaan (tämä viittaa islaminuskoon, jonka oppien mukaan koronotto on väärin) hän perustelee korkoa sillä, että lainan saajat

ovat itse omistajia ja korko tulee heidän hyödykseen. Realistina Yunus pitää myös huolta pankkinsa kannattavuudesta.

Pankin antamien lainojen kokonaismäärä on jo noin kuusi miljoonaa US dollaria. Takaisinmaksu on 99 % luokkaa. Grameen Bank tuottaa normaalisti voittoa. Taloudellisesti se kannattaa itse itsensä eikä lahjarahoja ole tarvittu sitten vuoden 1995, kertoo Yunus Nobel-luennossaan.

Grameen Bank ei suinkaan ole jäänyt alkupe-
räisen konseptinsa varaan vaan sitä on kehitetty jatkuvasti asiakkaitensa tarpeiden mukaan. On ollut mm. tarve varmistaa takaisinmaksu siten, ettei se tule liian suureksi rasitukseksi. Ts. niin vaikeaksi, ettei lainan maksaja uskalla ottaa uutta lainaa, vaikka hänellä olisi siihen tarve, ja vaikka se olisi mahdollista. Asiakkaat ovat itsekin olleet aktiivisia ja kehittäneen tärkeät 16 päätöstä, jotka kannustavat paitsi maksamaan lainansa myös elämään eettisesti ja hygieenisesti sekä ryhtymään käytännön toimiin omaksi ja yhteiseksi hyväksi. Grameen Bankin lainansaajien kuuluu mm. tukea ja innostaa toisiaan elämänmuutoksissa, joita lainan saaminen ja sen takaisinmaksu edellyttävät. Ihmisten yksilöllinen elämäntilanne pyritään ottamaan huomioon. Ohjelmasta ei muita mutkitta pudoteta, jos joku ei pysty esim. käymään kuukausikokouksissa tai jos takaisinmaksun onnistuminen on vaarassa.

Lasten hyvinvointi on aina ollut Grameen Bankin lainanottajanaisten päällimmäisin päämäärä. *Olemme pitäneet koko ajan silmällä toimintamme vaikutusta lapsiin*, sanoo Yunus. *Yksi lainaajiemme 16 säännöstä koskee lasten hyvinvointia.* Grameen Bank kannustaa käymään koulua ja menestymään. Se alkoi jakaa opintolainoja, jotta opiskelijoilla olisi mahdollisuudet suorittaa korkeampia tutkintoja – se jakaa myös stipendejä koulunkäyntiin ja opiskeluun. Monet Grameen-perheiden lapsista ovat valmistuneet lääkäreiksi, insinööreiksi, opettajiksi ja muihin ammatteihin. Jokunen tohtorintutkintokin on jo näillä toisen sukupolven edustajilla.

Oman lukunsa muodostavat kerjäläiset, joita köyhässä Bangladeshissa on paljon. Grameen Bank innostaa heitä mieluummin myymään jotain pientä sen sijaan että eläisivät pelkäämään kerjäämällä. Osa kerjäämisellä elävistä on päässyt kokonaan eroon kerjäläisen elämästä ja osa voi saada myymisellä lisätuloja vaikka kerjätäkin vielä tarvitsisi. Vaikka he ovat edelleenkin ”köyhistä köyhimpiä”, he ovat kuitenkin jo matkalla ylöspäin.

Terveys! Hygienia!

Lainansaanti on kuitenkin vaativaa. Kuudesatoista päätöksessä on purtavaa Bangladeshin maaseudun asukkaille. Yksi niistä on hygienian vaatimus, erityisesti vaatimus käyttää vessoja. Ne eivät ole tavallisia, sillä ”tarpeethan voi tehdä mihin tahansa”. Käymälöiden rakentaminen on kuitenkin pakollista siksi, että ne ovat edellytyksenä hygienialle ja sitä kautta terveydelle. Pankin omissa tutkimuksissa oli havaittu, että suurin syy maksujen viivästymiseen on sairauksissa. Joko lainaajan itsensä tai hänen perheenjäseniensä sairastelu romuttaa maksuaikataulun ja estää kuukausikokouksissa käynnin.

Muhammad Yunus kertoo eräässä esitelmässään, kuinka hän kiersi kylissä keskustelemassa asiasta kyläläisten kanssa. Vessat ovat melko yksinkertaisia rakennelmia, tärkein elementti on kuoppa maassa. ”Pitää olla käymälä”, vaatii Yunus ”muuten ei heru lainaa. Siitä vaan kuoppaa kaivamaan!” Kun hän sitten seuraavan kerran tulee kylään, eräs nainen tulee hänen luokseen, halaa ja suutelee häntä. Yunus on hämillään, koska tällainen käytös on vastoin kaikkia normeja maassa, jossa nainen ei yleensä voi edes olla vieraan miehen läheisyydessä.

”Te pelastitte meidät Jumalan kiroukselta vaatimalla vessojen rakentamista”, sanoo nainen. ”Miten niin Jumalan kiroukselta”, ihmettelee Yunus. Selviää, että paikallisiin tapoihin kuuluu, että mies voi käydä asioillaan milloin tahansa, mutta naisen on häveliäisyssyistä odotettava auringon laskuun asti, oli hänen

tilanteensa kuinka hankala tahansa. Vessassa sen sijaan naiset voivat käydä vuorokaudenai-kaan katsomatta.

Muita terveyteen liittyviä asioita ovat kai-
vot, jokaiselle lainansaajille tehdään pumpat-
tava porakaivo – niitä on kehitetty paikalliseen
käyttöön sopiviksi. Ja koska pohjavesi saattaa
sisältää myös haitallisia aineita, Yunus on otta-
nut tehtäväkseen hankkia suodattimia ja opet-
taa ihmisiä käyttämään niitä.

Terveyteen liittyy myös velvoitus kasvien
viljelyyn. Naisilla todettiin a-vitamiinin puu-
tetta minkä vuoksi heidän olisi tärkeää syödä
värikkäitä kasveja. Koska naisilla oli ongelmia
siementen saamiseksi, Yunus alkoi välittää nii-
tä pienellä hinnalla.

Hän järjesti myös terveydenhoitopalvelu-
ja ja sairaskuutuksen, joita tarjotaan myös
muille kuin pankin asiakkaille, tosin korke-
ampaan hintaan tulojen saamiseksi. Hän on
valmis järjestämään näitä palveluja vaikkapa
amerikkalaisille, Yunusin mielestä se on vain
järjestelykysymys.

Globaalius ja sosiaalinen liiketoiminta

Yunusin ideat yhdistävät kapitalismia sosi-
aaliseen vastuuntuntoon. Hänellä on monia
innovatiivisia ohjelmia maaseudun köyhien
hyväksi. Vuonna 1974 hän ideoi uudenlaisen
paikallishallinnon, ”Kylähallituksen” (Gram
Sarker) joka perustuu maaseutukylien asuk-
kaiden omaan osallistumiseen. Idean osoit-
tauduttua toimivaksi, Bangladeshin hallitus
omaksui sen. Samoin hän kehitti viljelijöille
oman osuustoimintamallin nimeltä Tebhaga
Khamar, jonka Bangladeshin hallitus palkitsi
ja otti käyttöön.

Yunus on ollut hyvin ennakkoluuloton mo-
dernin tekniikan suhteen. Hän on ottanut
mm. käsipuhelimet köyhyyttä poistamaan.
Grameen Phone, jolla on oikeus GSM900
puhelinpalveluihin koko Bangladeshissa mah-
dollistaa Village Phone -ohjelman, joka puo-
lestaan edistää köyhien naisten mikroliike-

toimintaa. Koska puhelimia on vielä harvas-
sa Bangladeshin maaseudulla, Village Phone
-ohjelma antaa Grameen Bankin osakkaille ja
siis samalla lainanottajille puhelimia leasing-
periaatteella. Puhelimen haltija voi siis he-
ti ryhtyä puhelinyrittäjäksi, jonka puhelinta
muut voivat käyttää maksusta. Tänä päivänä
lähes 30 000 ”puhelinleidiä” tarjoaa palvelui-
ta, ja heitä on kaikissa Bangladeshin kylissä.
”Village Phone” onkin yksi Grameen Bankin
perustyökaluja.

Grameen Phone on suurin puhelinyhtiö
Bangladeshissa ja sen yhteistyökumppaneina
ovat sekä Bangladeshin Grameen Telecom et-
tä Norjan Telenor ja, jotka molemmat omis-
tavat siitä osan.

Yunus puhuu uudenlaisen globaaliuden puo-
lesta, missä ymmärretään sosiaalisen liiketoi-
minnan tarpeellisuus ja tuetaan sitä. Hän vertaa
nykyaikaista talouskehitystä moottoritieverkos-
toon, mistä hitaasti kulkeva riksha sysätään pois.
Se synnyttää epäoikeudenmukaisuutta. Mut-
ta tämän kaiken ymmärtäminen antaa myös
mahdollisuuksia hyödyntää globaalin talouden
mahdollisuuksia köyhien hyväksi.

Hän on näyttänyt esimerkkiä tekemällä yh-
teistyötä mm. norjalaisen Telenorin kanssa.
Yhteistyö Danonen kanssa taas on puolestaan
poikunut jogurttituotannon, missä valmistetaan
tavallista ravintorikkaampaa jogurttia nälkää
näkeville lapsille.

*Erilaiset motiivit johtavat omanlaisiinsa tu-
loksiin myös liike-elämässä. Voimme kutsua en-
simmäisen tyypin liiketoimintaa voiton maksimoinniksi. Toisen tyypin liiketoimintaa voimme kutsua sosiaalseksi, luennoi Yunus. Sosiaalisella liiketoiminnalla on silmämääränään maailman parantaminen. Sosiaaliseseen liiketoimintaan sijoittavat saavat sijoituksensa kyl-
lä takaisin, mutta tuotto ohjataan kokonaan yritykseen, jotta sen palvelut tavoittaisivat yhä laajempia joukkoja ja että ne kehittyisivät yhä paremmiksi. Sosiaalinen liiketoiminta ei tuota tappiota eikä voittoa. Tähän tarvitsemme sosia-
alisen pörssin, jossa sijoittaja voi valita sellai-*

sen yrityksen, jonka päämäärä innostaa häntä itseään, Yunus sanoo.

Rauhan ja ihmisarvon palveluksessa

Yunusin kolmekymmentä vuotta kestänyt toiminta köyhyyden poistamiseksi on nyt saanut korkeimman mahdollisen tunnustuksen mutta työ on vasta alullaan – eikä professori Yunusin ideointikyky suinkaan ole vähenemässä. Grameen Bankin ideaa on myös viety muihin köyhiin maihin. Esim. Ugandassa se on ollut menestystarina.

Yunus uskoo köyhyyden poistamisen olevan myös avain terrorismin lakkaamiseen: on parempi käyttää varoja ihmisten hyvinvointiin kuin valtavasti rahaa nielevään mutta tuottamattomaan sotaan terrorismia vastaan. Yunusin mielestä terrorismin juuret ovat köyhyydessä. Ja ne juuret on ensin poistettava.

Rauha tulisi ymmärtää inhimillisellä tavalla: laajalla sosiaalisella ja ekonomisella tavalla. Epäoikeudenmukainen sosiaalinen ja poliittinen järjestelmä, demokratian puute, ympäristön saastuminen ja ihmisoikeuksien poissaolo uhkaavat rauhaa. Köyhyys merkitse kaikkien ihmisoikeuksien poissaoloa. Turhautuminen, vihamielisyys ja

vihantunne syntyvät toivottomuudesta, mikä ei voi ylläpitää rauhaa yhdessäkään yhteiskunnassa. Meidän on päästävä pysyvän rauhan rakentamiseen, jotta ihmiset voisivat elää kunnollista elämää, vetoaa Yunus. ●

Lähteitä

Muhammad Yunusin Nobel-luento v. 2006
Grameen Bankin kotisivusto linkkeineen
Ramon Magsaysay Award Foundation Online
Wikipedia

Kansainvälisyys

Dhakan Grameen Bankin konttori palveli vuonna 2006 seuraavia alueita:
Etelä-Aasia: Bangladesh, Intia, Pakistan
Itä-Aasia: Kiina
Kaakkois-Aasia: Itä Timor, Indonesia, Filippiinit
Latinalainen Amerikka ja Karibia: Bolivia, Dominikaaninen Tasavalta, El Salvador, Haiti, Honduras, Mexico
Keski-Itä: Saudi Arabia
Pohjois-Afrikka: Egypti, Marokko, Tunisia
Keski-Afrikka: Nigeria, Ruanda, Uganda
Grameen Bank toimii myös USA:ssa.

Poliittinen toiminta

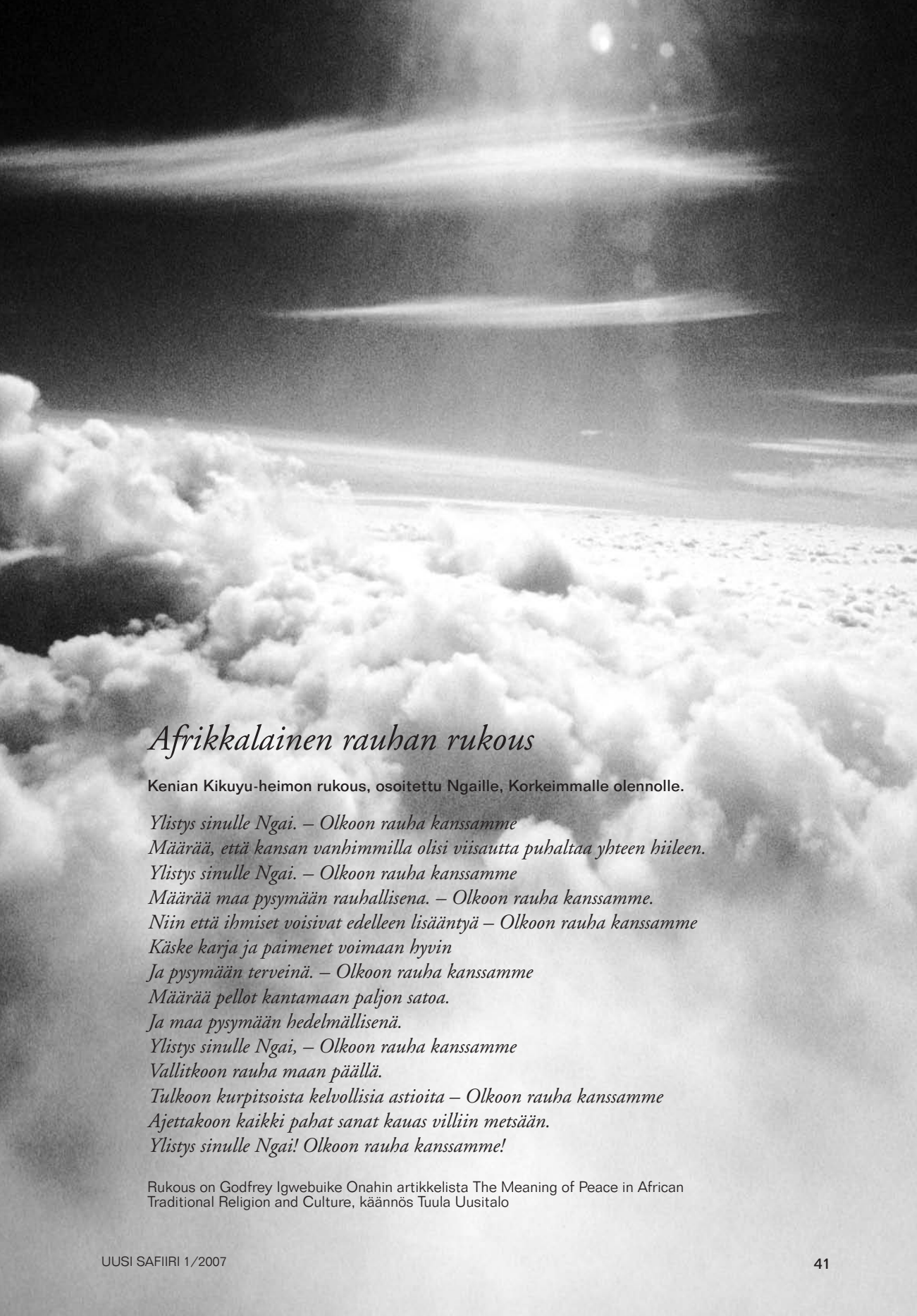
Yunus on perustanut myös puolueen nimeltä Nagarik Shakti, suomeksi Kansalaisen voima

Grameen yritystyperheen jäseniä ovat mm:

Grameen Trust
Grameen Fund
Grameen Communications
Grameen Shakti/Energia
Grameen Shikha/kasvatus
Grameen Telecom
Grameen Knitwear Ltd
Grameen Cybernet Ltd.

Grameen Bankin asiakkaiden 16 päätöstä

1. Seuraamme ja toteutamme kaikissa elämämme vaiheissa Grameen Bank in neljää periaatetta: Kurinalaisuus, Yhteisyys, Rohkeus ja Kova työ
2. Luomme vaurautta perheillemme
2. Emme elä huonokuntoisissa taloissa vaan korjaamme ne sekä teemme työtä saadaksemme uusia taloja heti kun se on mahdollista.
4. Kasvatamme vuoden ympäri vihanneksia, syömme niitä paljon ja myymme loput.
5. Istutuskautena istutamme niin paljon taimia kuin mahdollista.
6. Pidämme perhekoon pienenä. Olemme säästäväisiä ja pidämme huolta terveydestämme.
7. Koulutamme lapsemme ja pidämme huolta siitä, että heistä tulee pystyviä maksamaan koulutuksensa.
8. Pidämme aina lapsemme ja ympäristömme siisteinä.
9. Rakennamme ulkovessoja ja käytämme niitä.
10. Juomme kaivovettä, muuten kiehautamme veden tai käytämme alunaa veden puhdistamiseen.
11. Emme ota myötäjäisiä poikiemme mennessä naimisiin emmekä anna niitä kun tyttäremme menee naimisiin. Pidämme sydämemme vapaina myötäjäisten kirouksesta. Emme järjestä lapsiavioliittoja.
12. Emme toimi epäoikeudenmukaisesti ketään kohtaan emmekä salli epäoikeudenmukaisuutta itseämme kohtaan.
13. Suurempia tuloja halutessamme kokoamme yhdessä rahaa suurempiin sijoituksiin.
14. Olemme aina valmiit auttamaan toisiamme. Jos joku on vaikeuksissa, me autamme häntä, oli hän sitten nainen tai mies.
15. Jos saamme tietoomme, että joku tuottaa häiriötä, autamme yhdessä järjestyksen palauttamisessa.
16. Osallistumme kaikki yhteisvastuullisesti yhteisömme aktiviteetteihin.

Afrikkalainen rauhan rukous

Kenian Kikuyu-heimon rukous, osoitettu Ngaille, Korkeimmalle olenolle.

*Ylistys sinulle Ngai. – Olkoon rauha kanssamme
Määrää, että kansan vanhimmillä olisi viisautta puhaltaa yhteen hiileen.
Ylistys sinulle Ngai. – Olkoon rauha kanssamme
Määrää maa pysymään rauhallisena. – Olkoon rauha kanssamme.
Niin että ihmiset voisivat edelleen lisääntyä – Olkoon rauha kanssamme
Käske karja ja paimenet voimaan hyvin
Ja pysymään terveinä. – Olkoon rauha kanssamme
Määrää pellot kantamaan paljon satoa.
Ja maa pysymään hedelmällisenä.
Ylistys sinulle Ngai, – Olkoon rauha kanssamme
Vallitkoon rauha maan päällä.
Tulkoon kurpitsoista kelloja astioita – Olkoon rauha kanssamme
Ajettakoon kaikki pahat sanat kauas villiin metsään.
Ylistys sinulle Ngai! Olkoon rauha kanssamme!*

Rukous on Godfrey Igwebuike Onahin artikkelista The Meaning of Peace in African Traditional Religion and Culture, käänös Tuula Uusitalo

Linné 300 vuotta

BÖRJE FRI

”Minä katselin kunnioituksen täyttämänä loputtoman, kaikkitietävän ja kaikkivoivan Jumalan selkäpuolta, kun hän meni eteenpäin ja minua pyörrytti!” Näin runollisesti huokasi Carl von Linné, ekologiankin isäksi sanottu kasvitieteilijä, joka loi mm. nimijärjestelmän kasvi- ja eläinkunnalle.

Ruotsalainen 1700-luvun merkkimies, papinpoika **Carolus Linnaeus**, sittemmin aateloitu **Carl von Linné**, syntyi 1707 Råshultissa. Carolus kävi koulua Växsjösä ja meni Lundin yliopistoon 1729. Sieltä hän kuitenkin siirtyi Upsalaan seuraavana vuonna. Ilmeisesti Upsalassa oli paremmat kasvikokoelmat. Siellä hän kirjoitti pienen vihkosien kasvien sukupuolielämästä ja professori Olof Rudbeck nuorempi pani merkille tämän nuoren miehen sillä seurauksella, että Linné sai paikan kasvitieteellisen puutarhan esittelijänä.

Vuonna 1732 hän teki virallisen Lapin matkan, paluu tapahtui Suomen ja Turun kautta. Matkalla nuori tutkija keräsi luonnosta runsaasti kasvinäytteitä ja muuta. 1734 hän tapasi tulevan vaimonsa, lääkärintytär Sara Elisabeth Moraeen Falunissa.

Kasvien tutkiminen veti vielä maailmalle ja vuosina 1735–38 nuori ruotsalainen kasvitieteilijä opiskeli ja työskenteli Hollannissa. Hän valmistui lääketieteen tohtoriksi ja pääsi johtaviin tieteellisiin piireihin tutustuen ajan merkittäviin henkilöihin kasvitieteen ja lääketieteen alalla.

Linné viihtyi Hollannissa, koska sieltä löytyivät laajat eksoottisten kasvien kokoelmat niin yksityisissä kuin julkisissakin puutarhoissa. Hollannin kauppalaivasto toi kotiin uusia kasveja keräilijöille ja kokoelmiin.

Paluu Ruotsiin merkitsi työpaikan hakua. Tukholmassa Linné saavutti hyvän aseman laivaston lääkärinä. Näin hän tuli tunnetuksi ja sen myötä myös hovin suosioon. Linné toimi myös kuninkaallisena hovilääkärinä eli arkkiatrina. Ruotsissa ihailtiin tähän aikaan ranskalaista hovia, ja kun päätettiin perustaa tiedeakatemia Ranskan mallin mukaan vuonna 1739, oli myös Linné aktiivisesti mukana ja hänet valittiin sen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi.

Akateeminen ura

Kauan kaivattu professorin oppituoli Upsalan yliopistossa vapautui vuonna 1741 ja Linné muutti perheineen asumaan kasvitieteelliseen puutarhaan, josta melko nopeasti tuli yksi

Vanhan testamentin kasvi, Mooseksen palava pensas (Dictamnus albus) on nykyään yleinen puutarhakasvi. Kukkien erittäin eeterinen öljy voi syttyä tuleen riittävän korkeissa lämpötiloissa.

maailman parhaista ja tunnetuimmista. Upsalan kasvihuoneissa onnistui mm. banaanin kasvatus ensimmäisen kerran Pohjolassa. Nykyään tätä laajakatseista miestä pidetään ekologian isänä, sillä hän varoitti luonnon liian yksipuolisesta käytöstä aiheutuvista vaaroista.

Toisaalta hän oli myös aikaansa edellä oleva puutarhuri istuttaessaan luonnonvaraisia rantakasveja kasvitieteellisen puutarhan pienten tekolampien ympärille.

Professori oli pidetty luennoitsija, joka keräsi kuulijoita eri maista. Linnén kävelyretket

Upsalan Kuningasniityillä olivat merkkita-
pahtumia joihin ottivat osaa sekä omat opis-
kelijat, että kiinnostuneet henkilöt eri maista.
Luonto ja erityisesti kasvit olivat kävelyluen-
tojen aiheena.

Oma talo

1700-luku oli hyödyn vuosisata, tuolloin ih-
miset uskoivat vahvasti siihen, että lisäänty-
nyt tieto ja tiede tulevat parantamaan maan
tuottavuutta sekä samalla ihmisten elinoloja.
Näin ollen tehtiin kokeiluja – yritettiin jopa
tuottaa silkkiä Ruotsissa. Ilmasto osoittautui
kuitenkin hankalaksi silkkiperhosten toukille
ja silkki jouduttiin edelleen tuomaan Kiinasta.
Linné oli tehnyt esityksen miten kruunu voisi
hyödyntää eräitä luonnonvaroja. Kiitokseksi
siitä hän sai melkoisen summan rahaa ja pys-
tyi hankkimaan Upsalan lähellä olevan Ham-
marbyn talon. Talo on tänä päivänä museo ja
kertoo paljon sekä ajasta että asukkaasta. Ham-
marbyn päärakennuksesta löytyy pulpetti jon-
ka takaa professori luennoi, ja kiinnostuneita
riitti. Työpäivä alkoi yleensä kello 4 aamulla
kun isäntä nousi kirjoitustyöhön. Päivällä oli
luentoja ja ihmisten tapaamisia. Tämä kurin-
alainen työskentely selittää osaksi Linnén laa-
jan kirjallisen tuotannon.

Hammarbyssa oli oma pieni talo omille ko-
koelmille. Tänä päivänä Linnén omat koko-
elmat ovat Englannissa, Linnean Society of
Londonin hallussa.

"Apostolit"

Maailma oli 1700-luvulla vielä aika tutkima-
ton paikka ja Linné tiedosti tämän. Hän pa-
loi innosta tutkia olemassa olevaa luontoa ja
selvittää sen ominaisuuksia. Aikaa oli vähän
ja matkustaminen hidasta. Niinpä hän lähetti
suuren joukon oppilaitaan tutkimaan eri mai-
ta ja niiden luonnonolosuhteita. Tämä tehtävä
oli mielenkiintoinen, innostava ja haasteelli-
nen – ja myös vaarallinen. Jotkut nuorista
tutkijoista menehtyivät näillä matkoilla. Tä-

mä suretti opettajaa joka kutsui oppilaansa
"apostoleikseen".

Oppilaiden matkat tuottivat kuitenkin hy-
vää tulosta ja Linné sai paljon kasvinäytteitä
ja eläviä taimia maailman eri kolkilta. Hä-
nen oppilaitaan on mm. **Pietari Kalm**, jonka
tutkimusmatka suuntautui Kanadaan ja joka
tunnetaan hyvin Suomessakin. Sama mies oli
myöhemmin kasvitieteen professorina Turun
Akatemiassa, ja hänen jäljiltään löytyy Suo-
mesta vieläkin eräitä kasveja – mm. Sipoos-
sa kasvaa iso sokerivaahtera jonka Kalm on
istuttanut.

Teoksia

Linnén kirjallinen tuotanto sisältää tieteellisiä
tutkielmia ja matkakertomuksia hänen Ruot-
sissa tehdyistä matkoistaan. Tässä mainitsen
pääteoksia, joilla on ollut suuri merkitys. Työ
luonnontieteen parissa oli paljolti systemaati-
kon työtä. Käänteentekevä teos *Systema natu-
rae* julkaistiin 1735. Siinä on esitettynä kasvi-,
eläin-, ja mineraalikunta. Teoksessa on kasvi-
en luokituksessa käteväksi osoittautunut sek-
suaalijärjestelmä, joka jakaa kasvit kukan he-
teiden määrän, koon ja jakautuman pohjalta
23 luokkaan. 24:s luokka kuului itiökasveille
eli kryptogaameille – esim. saniaisille ja sam-
malille. Tämä järjestelmä toimii hyvin kuk-
kivien kasvien lajimäärittelyssä. Kasvitieteen
teoriasta tuli ensin teos *Fundamenta botanica*,
joka julkaistiin 1736. Teos sisältää kasvitietee-
llisen terminologian perustan. *Flora lapponica*
vuodelta 1737 esittää useita kasvimaantieteen
tärkeimmistä periaatteista ja siinä on huo-
mattavan moderneja ekologisia näkemyksiä
kasvikunnasta. Teoksissa *Flora suecica* 1745 ja
Fauna suecica 1746 esitetään Ruotsin kasvi- ja
eläinmaailma ensimmäistä kertaa näin laajasti.
Kasvien luonnollinen järjestelmä, 60 heimoa,
esitetään teoksessa *Philosophia botanica* 1751.
Varsin merkittävä oli Linnén oivallus ryhtyä
käyttämään kaksinimijärjestelmää. Siinä on
kaksi nimeä, esim. *Linnea borealis*, vanamo.
Ensimmäinen nimi on sukunimi ja toinen

on lajinimi. Näin syntyi selkeä ja yhtenäinen maailmanlaajuinen nimikäytäntö kasveille ja eläimille. Kasveista tämä kaksininimijärjestelmä julkaistiin vuonna 1753 teoksessa *Species plantarum*, jossa ovat kaikki silloin tunnetut kasvit. Eläimien kaksininimijärjestelmä esitettiin *Systema naturae* -teoksen 10. painoksessa vuonna 1758.

Maakuntamatkoista kirjoitetut kirjat ovat nykyäänkin myynnissä – Linné oli hyvä kirjoittaja jonka tyyliä arvostetaan. Hänen tyyliinsä on runollista, silti luonnonkuvaukset ovat realistisia.

Jumala

Linnén maailmankatsomuksen pohjana on vahva uskonnollisuus. Hän luki ja siteerasi paljon Vanhan Testamentin tekstejä. Hänellä oli myös voimakas usko siitä, että *nemesis* toteutuu jo tässä elämässä. Nemesis tarkoittaa jumalten kosta, rangaistusta vääristä teoista. Kirjassa *Nemesis divina*, hän kertoo esimerkeillä miten nemesis toteutuu.

Kaiken tärkeintä Linnélle oli kuitenkin ylistää Jumalaa luonnossa. Kaikki ympärillämme puhuu samaa kieltä, kaiken takana on kaikkivoipa Luoja ja ympärillämme on hänen täydellinen luomuksensa. Siinä oli 1700-luvun huipputiedemiehen näkemys luonnosta.

Syvällinen pohdinta luonnosta ja Jumalasta löytyy kirjasta *De curiositate naturae* (Om undran inför naturen) vuonna 1748, jossa Linné sanoo Jumalasta seuraavasti: *Minä katselin (kunnioituksen täyttämänä) loputtoman, kaikitietävän ja kaikkivoivan Jumalan selkäpuolta, kun hän meni eteenpäin ja minua pyörrytti! Seurasin hänen jalanjälkiään ja huomasin jokaisesta, myös niistä jotka hädin tuskin pystyin erottamaan, loputtoman voiman ja tutkimattoman täydellisyyden... tämä Maailman Herra ja Mestari. Häntä voi sanoa Kohtaloksi, sillä kaikki roikkuu hänen sormessaan, Jumalaa voi sanoa Luonnoksi, sillä häneltä kaikki tulee, hän on Sallimus sillä hänen vihjeensä ja tahtonsa mukaan kaikki menee, hän on kokonaan Aisti, kokonaan Näkö, koko-*

naan Kuulo. Hän on Sielu, hän on Mieli ja hän on ainoastaan oma itsensä. Ei mikään inhimillinen arvaus voi löytää hänen Hahmoaan, riittää että hän on ikuinen ja muuttumaton jumalallinen olio, jota ei ole luotu eikä synnytetty, olio jota ilman ei ole mitään, olio joka on perustanut ja rakentanut kaiken tämän mikä kaikkialla kimeltää silmiemme edessä näkymättömänä, ainoastaan ajatus voi sen nähdä, sillä niin suuri Majesteetti hallitsee niin pyhällä istuimella, että sinne on pääsy vain sielulla.

Ihminen

Minkälainen mies Linné oli? Hän oli ihminen kaikkine puutteineen, mutta myös laajakatseinen. Hänestä oli selvä että maailmaa hallitsee Suuri Henki. Linnéstä on joskus sanottu, ettei hän oikeastaan ollut mikään tiedemies. Tänä hänä kuitenkin pidetään Ruotsin tunnetuimpana tiedemiehenä. Niin tai näin – luova hän oli. Vaatimattomuus ja nöyryys eivät olleet tämän miehen vahvimpia puolia. Hän sanoi mm näin; ”Jumala loi ja Linné järjesti.” Sallikaamme se hänelle näin jälkikäteen, vaikka se kertoo pullistelevasta egosta. Kyllä hän ahkerana miehenä sai paljon aikaiseksi. Katsellessasi lämpömittaria voit muistaa, että sen kehittäjä professori **Celsius** Upsalassa aikoi laittaa kiehumispisteen nollaan. Linné neuvoi kuitenkin ystävänsä kääntämään asteikon niin kuin se nyt on.

Hänellä oli kyky hahmottaa kokonaisuuksia ja tehdä synteesejä. Jotain jäi varmasti keskenkin, sillä ihmisen elämä on lyhyt, kuolema tuli vuonna 1778. Linnén runollinen luonne paljastuu mielestäni hyvin somasti hänen näkemyksestään kevään tulosta: ”*Flooratar lentää yli maan ja pudottaa kukkaset maan päälle – kukat ovat Floorattaren tyttäriä*”. Voiko sen kauniimmin sanoa? ●

Lisää Linnéstä:

Carl von Linné: Om undran inför naturen, 168 sivua, Tukholma 1968.
Jan Oivind Swahn, ym: Bra Böckers Lexikon, 14/25, sivu 332, Belgia 1987.

Rakkauden vallankumous muuttaa maailman

– Rishi Taavi Kassilan haastattelu

Historiansa aikana ihmiskunta on kokenut monta vallankumousta, mutta sillä on läpikäymättä yksi vallankumous, rakkauden vallankumous. Se tapahtuu tietoisuudessa ja alkaa pienillä asioilla, kuten hyvillä teoilla ja hymyllä lähimmäiselle.

TERTTU SEPPÄNEN
KUVAT TERTTU SEPPÄNEN
INTIAN KUVAT AMMAN ASHRAMISTA

Elokuvaohjaaja, joogaopettaja Rishi Taavi Kassila on pitkänlinjan henkisen tien kulkija. Hän tuntee erinomaisesti joogatradition ja intialaisen filosofian. Hän on seurannut maailman henkisiä virtauksia 1960–70-luvun vaihteesta lähtien. Suomalaiseksi hän on poikkeuksellinen henkilö, sillä hän on tavannut

28 henkistä mestaria. Hän on tehnyt TV 1:lle neljä ohjelmaa Intian henkisistä opettajista.

Taavi Kassila antoi Uusi Safiiri -lehdelle haastattelun, jossa kartoitimme henkisen tien kysymyksiä, valaistumista, mestareita ja maailman tilaa. Ajassa liikkuu monenlaisia tendenssejä. Jotkut ovat ahneuden ja itsekkyyden vallassa

ja menevät tiellään alaspäin, samaan aikaan on havaittavissa eri puolilla uutta henkistä heräämistä ja kasvua. Henkisyys on mennyt eteenpäin maailmalla ja Suomessa, se on uuden alun toivo, sanoo Kassila. Hänen mielestään avoimuus puhua henkisyydestä lisääntyi, kun Amman Suomen vierailut alkoivat ja kun Tanja Saarela tuli julkisuuteen Amman tapoamisten yhteydessä.

Unelma valaistuneesta opettajasta

Taavi Kassilalla oli nuorena steinerkoululaisena unelma: hän halusi löytää valaistuneen opettajan, Jeesuksen, Buddhan tai Sokrateen kaltaisen. 1970-luvun Suomessa tämä toive tuntui epärealistiselta. Hän halusi kuitenkin seurata intuitiotaan ja päätettyään Steiner-koulun 1972, hän lähti Intiaan etsimään Mestaria. Myöhemmin hänen unelmansa toteutui, hän löysi Valaistuneen Opettajan, jonka oppilas hän on edelleen. Taavi Kassilan puheessa vilahtaa usein viittaus Äiti Ammaan ja kun hän puhuu Ammasta, puhe tulee sisältä ja antaumuksella, koska on paljon sanottavaa.

Ketkä ovat opettaneet sinut joogassa ja henkisellä tiellä?

– Äitini näyttelijä Aino Mantsas opetti minulle joogaa, kun olin vasta kahdeksanvuotias. Hän oli jo teatterikouluaikoinaan kiinnostunut henkisyydestä ja oli intialaisen naisjoogin opetuksessa 1960-luvun alussa. Hän piti meille lapsille joogatunteja kotona. Minusta tuli sitten meistä neljästä lapsesta intensiivisin jooganharrastaja. Intia-keskuksen perustajan Uttam Soodin joogatunneilla kävin 1960–70-luvun vaihteessa. Olin mukana myös Ananda Margan joogayhteisössä, olin Suomen ensimmäinen margi. Sain 1972 meditaatiovihkimyksen intialaiselta joogilta Acarya Karunanda Avadhutalta. Siitä lähtien olen harjoittanut joogaa ja meditaatiota joka päivä.

Krishnamurtin ajatteluun tutustuin 1972 lähtien ja seurasin häntä ainakin 15 vuotta. Hän kuljetti minua hyvän matkaa eteenpäin henkisellä tiellä kohti valoa ja totuutta. Kesti

kuitenkin kauan ennen kuin uskalsin ajatella eri tavoin kuin hän tärkeistä ydinasioista, kuten Jumalasta, henkisistä mestareista ja henkisistä menetelmistä.

Pyhä Äiti Amma

– Tapasin kesällä 1993 ensimmäisen kerran henkisen opettajani Sri Sri Mata Amritanandamayi Devin eli Äiti Amman Tukholmassa. Jo 50 metriä ennen kuin tulin rakennukseen, jossa Amma oli, tiesin että tuossa rakennuksessa on täydellinen rakkauden Mestari. Tunne voimistui voimistumistaan lähestyessäni rakennusta. Kun Äiti Amma halasi minua ensimmäisen kerran, tiesin intuitiivisesti että tässä on minun Mestarini.

– Äiti, ota minun egoni, sanoin Ammalle ja minulla oli sellainen tunne, että Amma tuntee minut jo ennestään, sillä opettaja-oppilassuhde kestää monta inkarnaatiota.

Joogi Paramahansa Yoganandan elämäkerrassa kerrotaan myös, että kun Yogananda näki ensimmäisen kerran Mestarinsa Yukstewarin, sanoi Mestari hänelle: ”Olen odottanut sinua koko elämäni.”

– Subjektiivisen kokemuksen mukaan Amma on valaistunein tapaamistani Mestareista. Hän on avataara, jumalallinen inkarnaatio, valaistuneena syntynyt opettaja. En ole tavannut ketään, joka omistaisi niin täydellisesti kaiken aikansa ihmisten ja koko ihmiskunnan auttamiselle. Olen tavannut 28 Mestaria, joiden joukossa on suuria nimiä Amman lisäksi, kuten Dalai Lama, Maharishi Mahes Yogi, Sai Baba, Äiti Meera jne.

– Kysyin Ammalta tavatessani hänet ensimmäisen kerran 1993, onko mahdollista nopeasti päästä itseoivallukseen, olin harjoittanut jo silloin 21 vuotta meditaatiota. Amma kehoitti minua istumaan viereensä ja siinä samassa mieleni, egoni ja erillisyyteni katosi. Kun katsoin ympärillä olevia ihmisiä, itkevää intialaista naista, olin yhtä ihmisten kanssa, mutta he eivät tienneet sitä. Olin yhtä kaikkialla läsnä olevan jumalallisen tietoisuuden kanssa. Tätä kokemusta jatkui tunnin, itkin koko ajan. Amma laitto minut suoraan kokemukseen, sa-

madhiin, tunnin ajaksi – hän ei selittänyt mitään, vaan antoi kokemuksen. Olin ”ei-kaksinaisuuden”-tilassa, jossa erillisyyks on päättynyt, tämä tila on absoluuttisen rakkauden tila. Koin, että Amma on koko ajan tässä tilassa. Mestari voi nostaa oppilaan samadhiin koskettamalla, katseella tai ajatuksella.

Käytät nimeä Rishi, mitä se tarkoittaa?

– Rishit ovat joogan henkisiä, valaistuneita tietäjiä. Rishi on oppilasnimeni ja siinä on ilmaistuna päämäärä, johon oppilaana pyrin. Vedat ja Upanisadit ovat rishien opetusta. Useilla Amman oppilaila on maallisen nimen lisäksi oppilasnimi, joka tarkoittaa jotakin jumalallista, pyhimystä tai jumalolentoa. Tämä nimi luo oppilaalle uuden identiteetin. Henkinen nimi pyydetään erikseen Ammalta. Käytämme henkisiä nimiä kohdatessamme tai kun olemme omissa kokouksissamme. Minua kutsutaan silloin Rishiksi ja minä kutsun muita sitten esim. nimellä Ananda, Rama tai joku muu.

Miten elokuvaohjaajan työ ja jooganopettajan työ painottuvat tehtäväkentässäsi?

– Olen jossakin tilanteissa pystynyt yhdistämään nämä kaksi työtä tekemällä Ammasta, Dalai Lamasta ja Intian joogeista TV-ohjelmia. Mutta kyllä se on niin, että meinaan elokuvapuolen jättää. Kirjoitan elokuvakäsikirjoituksia, jotta saan siitä vähän rahaa voidakseni matkustaa Amman kanssa. Näin suunnittelen, kun tyttäreni tulee täysi-ikäiseksi.

Mitä työ Amman kanssa pitää sisällään?

– Se pitää sisällään henkisiä harjoituksia ja karma-joogaa eli epäitsekkästä työskentelystä (*sewa*). Tämä työ voi olla kohdallani esim. Amman

kirjojen kääntämistä suomeksi, filmaamista, kun Ammasta tehdään televisiolle ohjelmia ja monenlaisia muuta työtä. Suomeen on perusteilla Amman ashram, siellä on myös tiedossa työtä ja meditaatiota. Amman kiertueilla on erilaisia tehtäviä, olen ollut mukana Amman Euroopan kiertueilla ja osan aikaa Amerikan kiertueella ja myös Etelä-Intian kiertueella.

– Amman ashramissa Intiassa olen ollut 15 kertaa, kuukauden tai kaksi aina kerrallaan. Nyt suunnittelen, että olisin siellä yhä pidempiä aikoja, kun tyttäreni

tulee täysi-ikäiseksi. Omistautuminen henkilälle tielle tarkoittaa, että oppilas maksaa ashramille rahana tietyn summan ylöspittoa vastaan (ruoka, vaatteet) ja omistautuu sitten henkisille harjoituksille ja epäitsekkäälle palvelulle. Maksukäytäntö koskee ulkomaisia Amman oppilaita, intialaiset eivät maksa mitään.

– Ajattelen, että olisin ehkä kahdeksan kuukautta vuodessa Intiassa ashramissa ja osan aikaa Amman mukana kiertueilla. Omissa suunnitelmissani on myös, että veisin kaksi kertaa vuodessa ryhmän ihmisiä Suomesta Intiaan Amman ashramiin, kesällä ja jouluna, mutta Ammahan sen päättää. Olen jo kymmenen vuoden ajan vienyt ryhmiä Intiaan joulun aikaan, mutta nyt alan viedä myös kesäaikaan.

Amma on valaistunein tapaamistani Mestareista, hän on avataara, jumalallinen inkarnaatio, sanoo Taavi Kassila.

Suomalaisia onkin ashramissa suhteellisesti ottaen aina eniten kaikista kansakunnista. Osallistujamäärät tiedetään aika tarkkaan, koska me laitamme esim. länsimaalaisille kaikki ruuat, ja kun on majoitustoimintaa. Ashramissa on 3000 pysyvää asukasta ja joulun aikaa tulee tuhat länsimaalaista vierasta.

Miten päivät kulkee meditaation ja työn kesken ashramissa?

– Meditaatio ei ole ainoa henkinen harjoitus. Harjoitukset alkavat jo viisi-toista vaille viisi mantrojen toistoharjoituksella. Tein tänään kuudelta yksinäni sen, tunnin ajan toistetaan ja resitoidaan mantraja. Tässä harjoituksessa toistetaan jumalallisen

äidin tuhat nimeä. Niillä luodaan positiivisia värähtelyjä. Aamuharjoitukset kestävät vähän yli viidestä kuuteen ja sitten on jooga ja meditaatio, jotka kestävät yhdeksään asti, siis viidestä yhdeksään on henkisiä harjoituksia ja sitten on vasta aamiainen ja sen jälkeen yleensä on epäitsekkästä työskentelyä. Jotkut työskentelevät keittiössä, jotkut siivoavat, toiset työskentelevät toimistossa jne. Ennen puolta päivää Amma ryhtyy antamaan darshania eli halaamaan ihmisiä ja se kestää yleensä koko päivän. Jotkut meditoivat samalla Amman lähellä, jotkut käyvät tekemässä töitä jne. Illalla on *bjahanit* eli henkiset laulut, jotka ovat myös mielenpuh-

distusharjoitus. Ne kestävät puoli seitsemästä kahdeksaan, sitten on iltaruokailu, iltatoimet ja iltameditaatio. Kyllä ne päivät menevät siellä hirveen vikkelään. Koen taivaan lahjaksi saada

omistautua henkisille harjoituksille ja epäitsekkäälle työskentelylle, se on suuri ilonaihe. Toki se on vaativaa ja vaikeakin välillä.

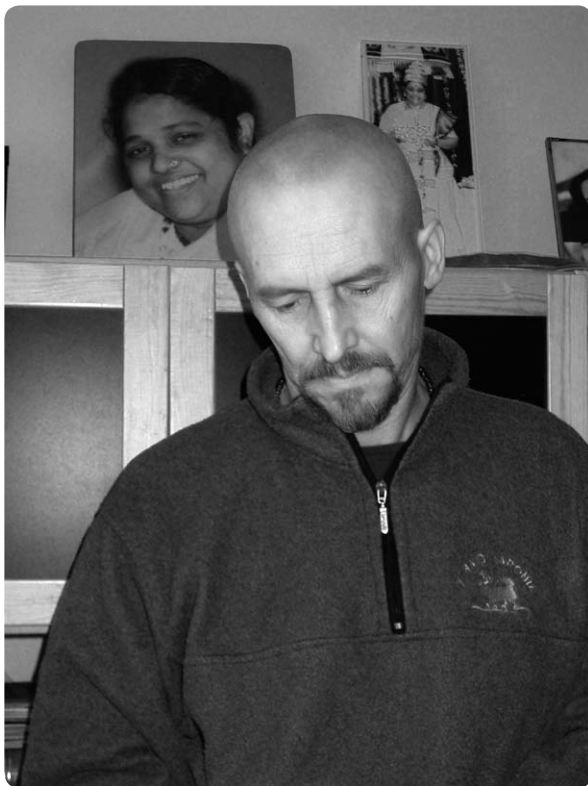
Jos se olisi helpompaa, niin haluaisivatko useammat sille tielle?

– Siinä on kysymys myös siitä, kun moni ihminen kaipaa maallisia nautintoja ja uraa, omakotitaloa ja mistä kukakin unelmoi. Nämä ihmiset eivät ole vielä kypsyneet huomamaan, että olisi tarjolla vieläkin enemmän.

Maailmassa elä-

minen on symbolinen ilmaisu, joka oikeastaan tarkoittaa vain mielessä elämistä ja maailmalista elämistä, se tarkoittaa aistinautintojen, aistisurujen tai sydänsurujen kanssa elämistä. Ashram tai luostari on yhtälailla maailmassa. Ashramiin vetäytyminen tarkoittaa, että ihminen pyrkii pääsemään maailmallisesta mielestään eroon. Maailma on mielessä, maailman houkutukset ovat mielessä. Ilmaisuu, että vapautuu maailmasta, tarkoittaa, että vapautuu omasta mielestään.

Kun elää ashramissa, elää maailmassa. Ashramissa ihmiset puhdistuvat ja sitten he työskentelevät maailmassa kohottaakseen ihmisten

Rishit ovat joogan henkisiä, valaistuneita tietäjiä. Rishi on oppilasnimeni ja siinä on ilmaistuna päämäärä, johon oppilaana pyrin.

tietoisuutta ja auttaakseen heitä kehittymään. Buddha auttoi 60 vuoden ajan, mutta ei kehtänyt toista, koska valaistuneella ei ole toista. Valaistunut auttaa toisia heti, koska erillisyyttä ei ole. Amma antoi minun armosta kokea, mitä se on, kun erillisyyttä ei ole. Tämä tie Amman oppilaana on iloinen tie, tämä on ilon tie täydellistymistä kohti.

Elämme pimeyden aikaa

Hindufilosofian mukaan ihmiskunnan kehityskaudet kulkevat neljän kauden jaksoissa: *satyayugan*, *tetrayugan*, *dwaparayugan* ja *kaliyugan* jaksoissa. Elämme nyt kaliyugan aikaa, pimeyden aikaa, joka alkoi Krishnan kuolinhetkellä noin 5000 vuotta sitten. Bhagavad Gita annettiin ihmiskunnalle silloin. Ensimmäinen kausi satyayuga on kultainen aika eli totuuden ja puhtauden aika. Neljäs kausi kaliyuga on tietämättömyyden aikakausi eli rauta-aika, niin kuin antiikin kreikkalaiset sitä nimittivät. Totuudellisuus vähenee asteittain aina 25 % tullessa alaspäin aikakausia. Kaliyugalle tullessa henkisyys ja uskonnollisuus ovat lähes hävinneet. Kaliyugan jälkeen hyvyys alkaa taas lisääntyä 25% kehityskausittain.

Tälle pimeyden ajalle Taavi Kassilan mukaan on hyvin kuvaavaa, että tuhannesta ihmisestä vain yksi etsii totuutta ja kirkot korvautuvat kapaakoilla. Esimerkiksi Helsingissä neliökilometrin alueella on varmaankin 150 ravintolaa ja 3 kirkkoa. Lauantai-iltaisina ehkä pari miljoonaa suomalaista on päihtyneenä, mutta kun kukaan monta ihmistä on meditoimassa, kysyy Kassila.

Silloin kun ihmiskunnassa vallitsee satyan aikakausi, totuuden aikakausi, ihmisten enem-

mistö tekee henkisiä harjoituksia. Kaliyugan aikana vain harvat tekevät henkisiä harjoituksia, mutta harjoitusten voima on kuitenkin silloin suurin ja valaistuminen voi tapahtua nopeasti, sillä silloin vaaditaan enemmän ponnistusta olla henkinen ja näin myös siitä saatava hyvä ansio on suurempi.

Viime vuonna Amma oli seitsemännen keran Suomessa. Krishnan opetuksissa Bhagavad Gitassa sanotaan, kun *adharma* (tietämättömyys) vallitsee ja *dharma* (jumalallinen laki) unohtuu, silloin Minä inkarnoidun maan päälle. Taavi Kassila kysyykin: ”Onko Amma lähetetty maan päälle muutoksen aikaansaamiseksi? Elämmehän historian kriittisimpiä vaiheita, jos ajatellaan ihmiskunnan globaaleja ongelmia, kuten luonnon saastumista.”

Miten pimeys voitetaan?

– Eläessämme kaliyugan aikaa, ihmisten usko on pieni ja siksi tarvitsemme sydämen sisältöä. Valaistuneet Mestarit tulevat silloin

auttamaan. Pidän luentosarjaa Joogin tulkinta Jeesuksen opetuksista Joogakoulu Shantissa pohjautuen Paramahansa Yoganandan 2-osaisen kirjasarjaan (*The Second Coming of Christ, The resurrection of the Christ Within You*). Siinä kerrotaan, että Mestarit elävät kausaalimaailmassa valopartikkeleista koostuvassa kehossaan ja tekevät sieltä käsin edelleen työtä ihmiskunnan hyväksi. Yoganandan kaltaiset ihmiset, jotka ovat

luopuneet egostaan, kykenevät kommunikoidaan suoraan Mestareiden kanssa.

Ihmiskunta tuntee monta suurta vallankumousta, mm. marxilaisen ja Ranskan vallankumouksen, mutta ihmiskunnalla on läpikäymättä jumalallinen vallankumous, joka on rakauden vallankumous. Se alkaa pienillä asioilla, kuten hyvillä teoilla ja hymyllä lähimmäisel-

Oi Bharata (Arjuna), aina kun hyveellisyys (dharma) rappeutuu ja paheellisuus (adharma) vallitsee, ruumiillistun Minä avatarana (jumalallisena opettajana). Ilmestyn ajasta aikaan näkyväisessä muodossa suojelemaan hyveellisiä ja tuhoamaan pahan tekemistä oikeudenmukaisuuden saattamiseksi voimaan.
–Bhagavad-Gita IV luku, jakeet 7-8

le. Hymy on meditaatiota. Henkiset opettajat osoittavat ihmisille tien oman mielen puhdistamiseen. Miten se tehdään? Nykyisin tietoa on valtavasti, mutta teoreettinen tieto ei yksin riitä. Amman mukaan muutos sydämessä on tie, rakkaus on tie. Lehtimiehet kysyvät yhä uudelleen, miksi Amma haluaa? Amma haluaa antaa kokemuksen jumalallisesta rakkaudesta. Elämä ilman rakkautta ei ole elämisen arvoista

– Filosofinen sivistyneisyys ei myöskään yksin riitä. Amman elämäkerrassa kerrotaan eräästä perheestä, jonka äiti ja tytär olivat Amman oppilaita. Perheen isä oli filosofian professori ja ateisti, hän pilkkasi tyttärtään ja vaimoaan siitä, että nämä vierailivat Amman luona. Isä sairastui syöpään ja joutui sairaalaan, hän pelkäsi kuolemaa. Amma meni tapaamaan isää, piti häntä kädestä ja sanoi: ”Poikani, älä ole huolissasi”. Professori-isä parani ja hänestä tuli Amman oppilas. Rakkaus muutti hänet.

– Joogafilosofian ihmiskuva ei ole kielteinen. Ihmisellä on tietoisuus (*atman*), mieli (*citta*), ego (*ahamkara*) ja keho (*deha*). *Vasanat* ovat mielissämme olevia negatiivisia ehdollistumia. Uskonnoissa kilvoitellaan, tehdään henkisiä harjoituksia, jotta nämä ehdollistumat voitaisiin voittaa. Yksi joogan menetelmistä on kehittää itsessään *bhaktia* (epäitsekästä rakkautta), Jumalaa, Mestaria ja kanssaihmiä kohtaan. Olemuksen kielteiset lataukset voidaan poistaa rakentavien, rakastavien ajatusten ja epäitsekään toiminnan avulla. Suuri osuus tässä on armolla. Ota yksi askel Jumalan suuntaan ja Jumala ottaa kymmenen askelta sinun suuntaasi. Jumalan ARMO TOIMII, kun ihminen

tekee tietoisien muutoksen. Jumalan armo toimii hyvissä teoissa. Jo ajatus kukkien viemisestä sairaalle ystävälle sairaalaan auttaa, antaa iloa. Iloa tulee lisää, kun ostat kukat, ajattelet kukkien viemistä ja sitten kun annat kukat.

Armo tulee monessa eri vaiheessa: hyvät teot, hyvät ajatukset, hyvät tunteet vetävät puoleensa armoa. On täysin epälooginen ajatus, että ei tarvitse tehdä mitään Jumalan armon eteen. On selvää, että se joka tekee hyvää, joka auttaa muita saa osakseen korkeimman armon.

Kestääkö luonto?

– Amma sanoo, että maapallo on saanut sydänkohtauksia ihmiskunnan itsekkään ja piittaamattoman toiminnan vuoksi. Helsingin Sanomissa oli äskettäin tieto, että 9/10 ihmisistä on huolissaan ilmaston lämpenemisestä. Pidämme illanvieron Shanti-koulussa maapallon saastumisen estämiseksi. Mestarit sanovat, että pyhien nimien toistaminen vaikuttaa luontoon ja ihmisiin, se synnyttää puhdistavia värähtelyjä.

Nykyään ihmiskuntana olemme vaiheessa, jossa henkinen harjoitus alkaa olla ihmiskunnan ja luonnon säilymisen ehto, enää ei tehdä harjoituksia pelkästään itsen vuoksi. Herääminen havaitsemaan ja toimimaan luonnon roskaantumisen ja saastumisen ehkäisemiseksi tulee olla nopeaa, koska olosuhteet luovat kovan paineen. Tieverkoston ja liikenteen ylläpitämiseksi pitäisi kehittää tekniikkaa, joka ei saastuta luontoa.

– Olenko jo sanonut, että tiede tulee lähitulevaisuudessa todistamaan ihmiskunnan mielialojen ja luonnon välisen suhteen? Kun toistamme mantroja, se puhdistaa ympäristön värähtelyä ja vaikuttaa luontoon ympärillämme,

*Sanskritinkielinen sana 'samadhi' tarkoittaa sulautumista. Samadhis-
sa mieli sulautuu puhtaaseen tietoisuuteen eli jumaltietoisuuteen.
tällöin ego katoaa. Jumalallinen
tietoisuus loistaa nyt esteettä. Tätä
tilaa kutsutaan valaistumiseksi.
Joogit kuvaavat tätä tilaa kolmella
sanalla: sat-cit-ananda. Sat on
puhtaan olemisen tila, cit tarkoittaa
tietoisuutta ja ananda korkeimman
onnen, autuuden tilaa. Kyse on siis
puhtaasta olemisen-tietoisuuden-
autuuden tilasta. Kuningasjooga, s. 105*

se kohottaa värähtelyä myös esim. tässä talossa. Ihmiset eivät tule ajatelleeksi, että kun he saastuttavat omaa mieltään, niin sillä on saastuttavaa vaikutusta toisiin ihmisiin ja luontoon ympärillämme. Mielen puhdistaminen puhdistaa myös maailmaa ja luontoa. Voidaan sanoa, että kun luonto menee pois rytmistään, sataa kun ei pitäisi ja kuuma kausi kestää liian pitkään eikä talvi tule oikeaan aikaan ja sitten tulee maanjäristyksiä ja tulivuorenpurkauksia jne. Nämä ovat kaikki merkkejä siitä, että Äiti-Maa on pois tasapainosta.

Onko muuta kehitysmahdollisuutta kuin henkinen tie?

– Jossain vaiheessa henkinen etsintä alkaa jokaisen kohdalla ja jossain vaiheessa jokainen antautuu tälle tielle kokonaan. Kun ego on poistettu kokonaan, lopullinen oivallus saavutetaan. Tietoisuuden vallankumous on ainoa vastaus, mikä auttaa ihmiskunnan tilanteeseen. Kumous tapahtuu tajunnassa. Valaistuneet Mestarit voivat herättää ihmisissä oivalluksen, sitten kun on siihen valmiita yksilöitä.

– Intia on vastakohtien maa; siellä ovat toisaalta kehittymättömiä ja toisaalta hyvin kehittyneitä yksilöitä, luonnonsuojelu on surkeassa tilassa eikä ole mitään puhtaanapitojärjestelmää. Intiassa on kuitenkin valaistuneita enemmän kuin missään muussa maassa. Kysyin Amman veljeltä ja myös Amman lähimmältä opilaalta, onko Amma lähetetty aikaansaamaan muutos maailmassa? He olivat sitä mieltä, että näin on asia. Amma itse on sanonut, että negatiivista energiaa on kertynyt niin paljon ihmiskunnan kollektiiviseen tietoisuuteen, että nyt tarvitaan jumalallinen väliintulo, jotta ihmiskunta voisi pelastua. Meidän ei pidä ajatella, muuttuvatko toiset, vaan meidän pitää ajatella, pystymmekö me itse muuttumaan, pystynkö minä muuttumaan. Mestarit ovat meidän apunamme ja johtavat tätä kehitystä.

Ammalla ovat kaikki jumalalliset voimat käytössään. Hän tietää monista asioista, mutta ei kerro, hän antaa vain pieniä vihjeitä. Hän on sanonut, että tästä vuodesta tulee vaikea. Tsunamista Amma sanoi jo etukäteen, että sinä

päivänä tapahtuu jotain. Ammalle ei ole olemassa isoa ja pientä asiaa. Hän poimii naulan maasta, ettei kukaan astuisi siihen ja satuttaisi jalkaansa.

Oikeat ja väärät opettajat

Nykyajan henkisyydelle on tyypillistä etsiä helppoa ja nopeaa tietä henkiseen kehitykseenkin. Siinä samalla selkeä näkemys ydinasioista hämärtyy.

Mitä mieltä olet kanavoinnista? Kehittääkö kanavointi? Entä kanavoituina saatujen tietojen luotettavuus?

– En ole itse koskaan suoraan kanavoinut. Siinä on se hankaluus, että niitä viestin lähettäjiä siellä toisella puolella on paljon erilaisia. Kun vastaanottaja ei itse tiedä, kuka siellä toisella puolella on, voi tulla kanavoituna asiaa, josta osa on totta ja osa vääristeltyä. Uusien etsijöiden on vaikea pystyä erottamaan sitä. Vaatii paljon kokemusta, että pystyy erottelemaan, mikä on aitoa ja mikä ei. Saattaa kanavointi kehittääkin jonkin verran, mutta ei sillä pitkälle pääse.

– Jos tarkastellaan kanavointia joogatradition näkökulmasta jota seuraan, niin siinä ei ole kanavointia ollenkaan, me saamme opetuksen Mestarilta suoraan. Amman puheet on nauhoitettu ja sitten ne on purettu ja kirjoitettu kirjoiksi. Samanlaisia ovat Vedat ja Upanisadit, ne ovat menneisyyden Mestareiden opetuksia, jotka on muistettu ulkoa tuhansia vuosia ja sitten kun kirjoitustaito on kehittynyt, niin ne on kirjoitettu muistiin. Valaistuneet ovat ne tarkistaneet, mitään kanavointia ei tarvita.

Henkiset mestarit ottavat itsellensä kehon ja tulevat joskus fysiikkaan sen takia, että opetus tulee varmasti oikein. Siinä ei ole kyse ainoastaan opetuksen antamisesta, vaan myös siitä, että Mestari näyttää oman elämänsä esimerkillä oikeat ratkaisut. Joogatraditiossa on tärkeää esimerkin seuraaminen ja Mestarin läheisyydessä oleminen, pelkkä kanavointi ei henkellä tiellä riitä.

Kanavoinnista voivat jotkut ihmiset saada toki inspiraatiota ja se voi jossakin kohtaa jotakuta auttaakin, mutta joogatraditiossa on tärkeää olla konkreettisesti Mestarin kanssa tekemisissä.

Mestarin opetus ja nämä asiat ovat periaatteessa yksinkertaisia, mutta niiden toteuttaminen vaatii paljon harjoittelua ja viisaan läheisyydessä olemista, että päästään vanhoista tottumuksista ja egosta eroon, se on pitkä prosessi.

Mitä ovat ”väärät” opettajat?

– He ovat sellaisia opettajia, jotka eivät ole valaistuneita, mutta he kuvittelevat olevansa. Siinä on se ongelma, että ne jotka ryhtyvät tällaisten opettajien oppilaaksi, heidän kehityksensä voi kyllä mennä eteenpäinkin, mutta sitten jossain vaiheessa he havaitsevat, ettei tämä opettaja olekaan sellaisella tasolla kuin mitä hän on uskotellut. Silloin tulee iso pettymys. Juttelin äskettäin erään suomalaisen naisen kanssa pitkään tällaisesta tilanteesta. Hän pettyi pahoin erääseen erittäin tunnettuun intialaiseen opettajaan. Saattaa olla sitten vaikeaa lähteä oikean opettajan oppiin, koska jää pelko, että pettyy taas. On sääli, että tässä ajassa on niin paljon vääriä opettajia, ne paljastuvat kyllä yksi kerrallaan.

– Suomessa tiedän lähinnä joitakin yksittäistapauksia, jotka sanovat olevansa valaistuneita, mutta en minä yhtään täysin valaistunutta opettajaa Suomessa tiedä. Henkilö joka kuvittelee olevansa valaistunut, niin hän on oikeastaan joutunut loukkuun, koska hän ei pysty edistymään enää ja jos hänellä on oppilaita, ei hän voi myöntää, että on erehtynyt, en olekaan valaistunut. Tällaiset opettajat tekevät paljon vahinkoa toisille ja itselleen.

Voiko valaistumaton opettaja opettaa?

– Valaistuminen tarkoittaa egon lopullista poistumista, silloin egon siemenkin on tuhoutunut. Henkiset Mestarit sanovat, että kukaan muu ei voi olla ohjaamassa oppilasta *surusta vapaaseen tilaan kuin hän, joka on kokonaan vapaa surusta*. Koska kukaan muu ei siinä voi olla, silloin minusta on parempi, että valaistumaton

opettaja tunnustaa oman tietämättömyytensä, silloin lähtökohta on rehellinen.

– Parempi olisi myöntää, että on vielä tietämätön (= valaistumaton). Mutta jos tällainen opettaja on valaistuneen opettajan opissa ja oppilaana, niin silloin sellaista henkilöä voi kuunnella, joka tietää olevansa tietämätön, mutta ymmärtää kuitenkin jotakin. Sellaista henkilöä kuunnellessa tietää ainakin, että tuo on rehellinen ja hän kertoo sen, minkä on ymmärtänyt. Kuulija ei voi edes kuvitella, että hän on kaiken ymmärtänyt. Ei siinä sinänsä ole mitään vikaa, että alkaa opettaa, mutta kun ei väittäisi olevansa valaistunut.

Valaistuneella seksuaalienergia on sataprosenttisesti muuttunut kundaliinienergiaksi. Mestarit sanovat, että valaistuminen tuo miljoona kertaa suuremman ilon kuin parhaimman seksuaalinen kokemus.

Voiko Mestari olla perheellinen?

– Entisaikaan valaistuneet Mestarit olivat enimmäkseen perheellisiä, seksuaalisuutta he harrastivat vain lapsia tehdessään. Esim. Yoganandan elämäkerrassa kerrotaan, että hänen vanhempansa, jotka eivät olleet valaistuneita, harjoittivat seksuaalisuutta kerran vuodessa tehdäkseen lapsia. Mestaria seksuaalivietti ei enää hallitse, intialaisittain sanotaan näin, että jos opettaja ei elä selibaatissa, niin sellaista opettajaa pitäisi välttää. Jos hän on perheellinen ja hänellä on lapsia, niin hän elää perheellisen selibaatissa.

Intian pyhissä kirjoissa sanotaan, että Krishnalla oli monta vaimoa. Tällä lienee jokin symbolinen merkitys, sillä Krishna oli kuitenkin jumalallinen, täysin valaistunut opettaja. Minun on pitänyt kysyä Ammalta asiaa.

Valaistumisen tie

Valaistuminen tarkoittaa mielen sulautumista puhtaaseen jumaltietoisuuteen. Tällöin ego katoaa ja jumalallinen tietoisuus pääsee loistamaan esteettä. Sanskritinkielinen sana 'samadhi' tarkoittaakin sulautumista. Tätä tilaa kuvataan joogassa kolmella sanalla: *sat-cit-ananda*.

Sat on puhtaan olemisen tila, *cit* tarkoittaa tietoisuutta ja *ananda* korkeimman onnen ja autuuden tilaa. Valaistuminen on siis puhtaan olemisen-tietoisuuden-autuuden tila.

– Mestaria eivät kuitenkaan sido enää valaistumisen jälkeen mitkään normaalit sovinnaisuuden säännöt, koska hän on niiden tuolla puolen. Mutta yleensä Mestari elää esimerkin vuoksi noudattaen täysin *yaman* (vältettävät asiat) ja *niyaman* (noudatettavat asiat) eettisiä rajoituksia, koska Mestarit haluavat näyttää esimerkkiä toisille ja oppilailleen. Kyllä eräs valaistunut tupakkakauppias Nisargadatta poltti tupakkaa elämänsä loppuun asti ja hän kuolikin sitten kurkkusyöpään. Hän ei tässä tupakka-asiaassa näyttänyt esimerkkiä, että olisi lopettanut sen valaistuttuaan. Valaistuneet Mestarit voivat tehdä joskus epäsovinnaisia tekoja, mutta tällöin heidän käytöstään ei tule nähdä esimerkkinä toisille, sillä eihän voi sanoa, että oppilaat valaistuvat, jos he polttavat tupakkaa.

Miten monta täysin valaistunutta tiedät Intiassa ja koko maailmassa?

– Tuota kysymystä on vuosikymmenien aikana luennoilla joskus kysytty. Olen miettinyt asiaa ajatellen maailman eri uskontoja. Päätellen, että heitä voisi olla noin 200. Amman 50-vuotissyntymäpäivillä Intiassa muutama vuosi sitten kuulin joidenkin sanovan, että Amma olisi sanonut, että tarvitaan 1000 valaistunutta, jotta ihmiskunnan tietoisuus muuttuu. Se olisi se kriittinen piste ja nyt heitä olisi juuri tuo arvioimani 200. Tarvitaan siis 800 valaistunutta lisää muutoksen aikaansaamiseen. Tämä voisi olla oikea mittaluokka, en kuullut kuitenkaan tätä suoraan Ammalta.

Kumman tie on helpompi valaistumiseen, maailmasta luopuneen vai perheellisen tie?

– Nähdäkseni munkkina tai nunnana elävät valaistuvat helpommin. Se on kuitenkin ehkä se nopeampi tie, mutta perheellistenkin piiristä tulee valaistuneita, Nisargadatta oli perheellinen ja hän eli likaisen suurkaupungin keskellä. Kuitenkin hän pystyi valaistumaan kolmessa vuodessa. Hänen etsijän tiellään käännekohta oli valaistuneen Mestarin (*satgurun*) kohtaaminen. Mestari sanoi hänelle: ”Et ole se, joka kuvittelet olevasi. Löydä kuka olet tarkkaamalla olemisen tunnetta.” Nisargadatta teki näin ja valaistui. Kaikenlaisista olosuhteista tulee valaistuneita, mutta luulisin kuitenkin että enemmän *sanyasin* (maallisesta elämästä luopumisen) kautta, koska siinä on helpompi omistautua

henkisille harjoituksille.

Miten valaistunut voidaan tunnistaa?

– Yksi perusasia tulee heti mieleen, kun äsken puhuimme valaistumisesta ja henkilöistä, jotka uskovat olevansa valaistuneita, mutta eivät ole. Kun vertaan heitä niihin 28 suureen henkiseen Mestariin, jotka olen saanut tavata maailmalla ja joista useista olen saanut tehdä TV-haastatteluja ja dokumentteja, niin yksi merkittävä erottelava tekijä nousee esille. Oikeasti valaistuneen henkilön huomiopiste ei ole hänessä itsessään ja hänen valaistumiskokemuksessaan, vaan hänen huomionsa ja myötätuntonsa kohdistuu koko ajan toisiin. Sellainen ihminen ei kulje ympäriinsä kertomassa, että hän on valaistunut, koska sehän näkyy hänestä koko ajan, se näkyy hänen tavastaan toimia. Jo se seikka, että on kauhean paljon tarvetta

Rajajoogafilosofian mukaan sielumme (atman) on yhtä Jumalan (Brahman) kanssa. Me emme kuitenkaan koe tätä totuutta, sillä ehdollistumiemme kokonaisuus, muistiminä – tai valesielu niin kuin sitä myös kutsutaan – estää meitä kokemasta todellista Itseämme ja Jumalaa. Mitä pienemmäksi egomme kutistuu, sitä paremmin koemme Itsemme ja Jumalan. Lopullisessa vaiheessa egomme sulautuu Jumalaan.

Rajajooga on menetelmä tämän jumalallisen päämäärän saavuttamiseksi. Kuningasjooga, s. 122

puhua ja kertoa valaistumisestaan koko ajan, on varma merkki siitä, että kyseinen henkilö ei ole valaistunut. Kun ajattelen sitä, että ihminen on oikeasti valaistunut, niin hän on silloin täynnä valoa, rakkautta ja rauhaa, hän on niin täynnä sitä, että sellainen ihminen istuu siitä tilasta nauttimassa tai hän toimii kaiken aikaa muiden puolesta. Ei hän kuljeskele kertomassa siitä muille. Esimerkiksi Ramana Maharshi, joka valaistui 16-vuotiaana, ei välittänyt edes syödä eikä hän välittänyt mennä kertomaan kellekään, että oli valaistunut. Hän istui kaiken aikaa Arunachala-temppelin kellarissa yksinänsä syömättä ja juomatta. Hän ei tiennyt edes, onko yö vai päivä, hän istui vain valaistumisen tilassa. Muut ihmiset huomasivat sitten, että herrajestas tuolla pimeässä istuu poika ja he alkoivat tuoda hänelle ruokaa. Oikeasta valaistumisesta on merkki, että ihminen ei välitä enää ympäristöstään eikä itsestään, vaan auttaa toisia kaiken aikaa tai on sulautuneena autuuden tilaan. Hänelle ei ole niin nuukaa, onko hänellä keho vai ei, koska hän on löytänyt lopullisen tilan. Ramana Maharshi ei kolmeen vuoteen puhunut mitään, hänellä ei ollut tarvetta sanoa mitään.

Miten valaistuneen valo auttaa maailmaa?

– Kun joku on valaistunut, hän auttaa välittömästi tuhansia ihmisiä. Valaistuneen säteilyvaikutus on aivan valtava ja se tavoittaa kaikki ihmiset jotka joutuvat hänen kanssaan tekemisiin, vaikka hän ei sanoisi mitään, niin kuin Ramana Maharshi ei aluksi sanonut mitään. Hänellä oli silti valtava vaikutus ihmisiin. He kantoivat hänet sieltä kellarista yhden maanviljelijän pihalle. Koska Ramana itse istui samadhissa koko ajan, ihmiset laittoivat aidan hänen ympärilleen, sillä ihmisiä alkoi tunteksia häntä katsomaan. Vaikka Ramana ei tehnyt mitään, ei opettanut mitään, niin hän vaikutti heti jo tuhansiin ihmisiin, koska kaikki tunsivat sen valtavan pyhyyden säteilyn, mikä hänestä lähti.

– Jos otan maallisemman esimerkin, niin tämä talo, jossa asun, sattuu olemaan kaupungin vuokratalo ja tässä rapussa asuu päihdeon-

gelmaisia. Juttelin tuossa yhden naisen kanssa, joka on piikittänyt jalat ja kädet täyteen, lupasin auttaa häntä. Jos tämä nainen alkaa muuttua ja tehdä parannusta, niin sitä kautta tämä maailma alkaa muuttua, kun yksi ihminen muuttuu. Niinpä muuttumalla autat muita ja valaistunut auttaa kaikkein eniten maailmaa.

Miksi idässä meditoijat menevät eristyksiin metsään tai Himalajalle?

– Jos he haluavat puhdistaa itsensä, niin puhdistumisvaihe tiettyssä vaiheessa saattaa vaatia yksinoloa, mutta kun puhdistamistyö on saatettu päätökseen ja he ovat valaistuneet, niin sittenhän he voivat valita sen, meditoivatko he ja lähettävät energiaa muille vai liikkuvatko he sitten aktiivisesti ja toimivat maailmassa.

Meditaatio on aktiivinen tila. Valaistuneilahan ei ole mitään rajoja, he voivat lähettää energiaa minne vaan, he puhdistavat muita ihmisiä meditaatiolla.

– Itsensä puhdistaminen on kaikissa henkissä traditioissa olemassa. Kristillisessä mystiikassa puhutaan kolmesta vaiheesta, jotka mystikko tai pyhimys käy lävitse: *purifikaatio* (puhdistuminen), *illuminaatio* (valaistuminen) ja *unifikaatio* (yhteys), nämä kolme eri vaihetta. Jooga tarkoittaa juuri unifikaatiota, yhdistymistä. Tämä on suurin työ, minkä maailman hyväksi voi tehdä. Jos kaikki ihmiset lähtisivät voimallisesti puhdistamaan itseään ja tajuntaansa, maailma muuttuisi.

Amma

Amman elämäkerrassa *Kuolemattoman autuuden Äiti* kerrotaan, että Amma valaistui ilman gurun apua. Lapsesta saakka hän tanssi ja lauloi antaumuksellisia lauluja Krishnan kunniaksi, kunnes jumaloivalluksen autuustila tuli pysyväksi.

Miten Amma valaistui?

– Olen tehnyt hänestä aikanaan TV-ohjelman *Pyhän Äidin jalanjäljissä* ja silloin kysyin Ammalta samaa asiaa luettuani hänen elämäkertansa. Kysyin, kehittyikö Amma henkisten

Intiassa, Nepalissa ja Tiibetissä on perinteisesti kunnioitettu Jumaluuden ilmentyminä sellaisia henkilöitä, jotka osoittavat poikkeuksellista myötätuntoa ja viisautta.

harjoitusten seurauksena vai oliko hän jo valmis kun hän tuli maailmaan. Amma sanoin näin: *"Amma oli täydellinen jo, kun Amma syntyi."* Amma teki kuitenkin henkisiä harjoituksia esimerkin vuoksi, koska kaliyugan aikakaudella eli pimeyden aikakaudella on paljon väärää gurutta ja Amma halusi ensin näyttää esimerkiksi. Myös Buddha ymmärtääkseni oli avataara, vaikka hän näennäisesti kulki valaistumisen tien, mutta se oli esimerkiksi tuleville oppilaille. Amma oli täydellinen jo syntyessään. Hän on ollut Mestari jo monessa elämässä. Amma sanoo, että hänen ashraminsa alla ovat hänen aikaisemman elämänsä ashramin rauniot. Kerran hän sanoi oppilailleen, kaivakaa tähän syvä kuoppa ja oppilaat kaivoivat, sieltä löytyi pienikokoinen Krishnan patsas, olen nähnyt sen. Amma sanoi, että hän edellisessä elämässään piilotti Krishna-patsaan sinne.

Oletan että patsas on satoja vuosia vanha, ehkä noin 400 vuotta.

– Amman perhe ei pystynyt käsittämään olenkaan, minkälainen jumalallinen inkarnaatio

heille oli syntynyt, vaikka se unissa näytettiinkin hänen äidilleen etukäteen. On varsin ymmärrettävää, etteivät he voineet käsittää, että siinä traditiossa Krishnan kaltainen suuruus yhtäkkiä syntyi heidän perheeseensä.

Tiedetään yleisesti, että Amma haluaa, mutta tiedetäänkö, että Amma myös säveltää?

– Hän aloitti säveltämisen jo 4-5 -vuotiaana. Silloin hän sävelsi ja sanoitti lauluja Krishnasta ja esitti niitä itse. En tiedä, onko kukaan musiikintutkija analysoinut Amman sävellyksiä. Usein käy niin, että kun Amman oppilaat sanoittavat ja säveltävät jotain laulua, niin Amma menee siihen ja kun laulua kokeillaan, niin Amma sanoo, eihän tämä ihan vielä toimi. Sitten ei mene kuin hetki ja laulu on valmis. Olen nähnyt näin tapahtuvan. Hän korjaa sävellyksen, jos siinä on virheitä. Hyvä esimerkki on myös Swami Amritaswarupanandan kokemus. Hän on se mies jolla on tummat kiharat hiukset ja tosi komea ääni. Hän on ykköslaulaja Amman jälkeen. Aikoinaan hän halusi oppia laulamaan ja soittamaan samaan aikaan har-

monia kyetäkseen uppoutumaan syvemmälle antaumuksen ja rakkauden mielentilaan. Kerran Amma sanoi hänelle, että Amma voi opettaa. Sitten Amma laittoi hänen sormensa koskettimille ja painoi pari kertaa ja sanoi: ”Nyt riittää opetus”. Sen jälkeen hän osasi.

Miten maailmanhistoria kirjoitetaan tulevaisuudessa? Jeesus toi lähimmäisenrakkauten 2000 vuotta sitten ja nyt Äiti Amman kautta välittyy voimallisesti rakkauden aalto nykymaailmaan?

– Minulla on sellainen käsitys, että Amman tehtävä on maailmanlaajuinen. Krishnan, Buddhan ja Jeesuksen aikaan Mestarit toimivat paikallisesti, mutta Amma toimii maailmanlaajuisesti ympäri maapalloa.

Ihmiskunnan tilannehan on nyt kriittinen. Amma ei koskaan puhu itsestään suuria, hän vaan tekee työtään. Tästä viereistä kun katselee, tulee sellainen tunne, että kaikki mantereet tulevat Amman toiminnan piiriin. Hän lähti ensin Intiaan, sitten hän lähti ensimmäiselle maailmankiertueelle 1987, Australiaan, Tyynen valtameren saarille ja sitten Japaniin. Hän on halannut noin 25 miljoonaa ihmistä. Ja yhä hänen toimintansa laajenee.

Jääkö Amman työstä jälki, joka muuttaa maailmaa ja ihmiskuntaa? Miten iso merkitys on toisella tunnetulla avataaralla Satya Sai Baballa?

– Aina jos on kyseessä avataara, niin on huomattava, että kaikki avataarat ovat yhtä kirkkaita, siinä ei ole eroa, historialliset avataarat ja nykyhetken avataarat. Heillä on ollut ja voi olla eriaisteisia tehtäviä. Joku täysin kirkas ava-

taara ei ehkä kuitenkaan työskentele kovinkaan monen kanssa, hänen tehtävänsä on toisenlainen. Näyttää siltä, kun katsotaan Jeesusta, Buddhaa ja Krishnaa, niin heidän työnsä vaikutukset menevät paikallisen vaikutuksen lisäksi ajallisesti valtavan pitkälle.

– Kun oppilas kohtaa pyhimyksen, sitä kutsutaan *darshaniksi*. Darshan voi tarkoittaa, et-

tä kohtaa konkreettisesti jonkun pyhimyksen tai että kohtaa pyhimyksen henkitasolla. Jokainen pyhimys kohtaa oppilaan hieman eri tavoin. Amman tapa on syleillä ja hymyillä. Darshan tarkoittaa valaistuneen ja ei-valaistuneen kohtaamista. Siinä kohtaamisessa valaistunut antaa hieman lisää valoa pimeydessä elävälle, se on se kohtaamisen tarkoitus. Jokaisen syleilyn yhteydessä Amma poistaa karmista taakkaa jokaiselta. Kulke-malla ympäri maailmaa ja levittämällä tällä tavalla rakkautta konkreettisesti Amma levittää sitä valoa ympäri maailmaa ja sillä tavalla hän kohottaa ihmiskunnan tietoisuutta

ja samalla kun ihmiskunnan tietoisuus kohoaa, niin sillä on vaikutusta myös luontoon, koska ihmisen mieli ja luonto ovat yhteydessä. Kun puhdistetaan mieltä, puhdistetaan luontoa sekä konkreettisesti että välillisesti.

Opettaja-oppilas -suhde

Sanaa guru, opettaja ei lännessä ole aina ymmärretty kovinkaan syvällisesti. Tavu 'gu' tarkoittaa pimeyttä ja 'ru' poistamista. Guru on henkilö joka kykenee poistamaan tietämättömyyden, hän on yhtä Jumalan kanssa. Joogit

Kundalinia ei pidä pyrkiä suoraan herättämään, ei ainakaan ilman valaistuneen mestarin (saturun) ohjausta. Turvallisempaa on, että tekee henkisiä harjoituksia, meditoi, rukoilee, joogaa ja tekee epäitsekästä työtä. Tällä tavoin hermosto puhdistuu ja vahvistuu ja kundalini herää hitaasti ja turvallisesti. Jos nimittäin pyrkii väkivalloin herättämään kundalinia, on se suurin piirtein sama asia kuin että syöttäisi vahvaa virtaa liian heikkoihin sähköjohtoihin – ne voivat kärsiä. Missään tapauksessa ei pidä mennä sotkemaan huumausaineita ja henkisiä harjoituksia keskenään. Kuningasjooga, s. 120

pitävät kaikkien uskontojen *satguruja*, valaistuneita mestareita, vapahtajina.

Usein kuulee mielipiteitä, että nykyisin ei tarvitse olla henkisen opettajan oppilas. Oppilaana oleminen ei ole muodissa. Minkälainen on mielestäsi tilanne Suomessa tässä suhteessa?

– Muodit tulee ja menee, mutta opettaja-oppilassuhde säilyy. Se on ollut tuhansia vuosia kaikissa uskonnoissa ja kaikissa traditioissa, se on korkein koulu. Ihmiset hyväksyvät opetuksen kaikilla muilla alueilla paitsi henkisillä alueilla, vaikka henkinen alue on kaikkein vaativin. Ei kukaan lähde opiskelemaan sydänkirurgiksi yksikseen, se on niin vaativa alue, mutta egon poistaminen on vielä vaativampi. Ammakin sanoo näin, koska jos sinä valaistut, saat itsellesi koko universumin. Se panostus ja uhraus on suurinta luokkaa, siihen tarvitaan valaistunut opettaja.

– Ei Jumala turhaan lähettänyt Jeesustakaan. Jeesus tuli tuomaan tätä samaa tietoa omalla kielellään, siihen tiettyyn aikaan ja auttamaan toimimalla sopivalla tavalla. Mielen tottumuksista on todella vaikeaa päästä eroon, koska siinä on syvistä harhoista kyse, joiden vallassa koko ihmiskunta on. Tarvitaan suuria valonnäyttäjiä, jotka tietävät kuinka päästään syvälle juurtuneista väärinkäsityksistä. Henkisyys ei ole mikään leikinasia, monet harrastelevat henkisyyttä ja on myös kaikenlaisia harrastaja-opettajia. Kyse on kuitenkin syvistä asioista, ihmiskunnan vapautumisesta ja valaistumisesta ihan konkreettisesti mielessä.

AMMA ja oppilaat

– Kun Amma käy Suomessa, hän antaa mantravihkimyksen, *mantra dikshan* halukkaille. Se on oppilassvihkimys, Mestari vie oppilaan perille Itseoivallukseen, vaikka siihen kului monta elämää.

Yoganandan mestari Yukteshwar ei ottanut oppilaikseen kuin kehittyneimpiä, koska hän päätti, ettei hän ei synny enää uudelleen.

Amma on sanonut, että hän syntyy vaikka 100 kertaa, jotta saa kaikki oppilaansa perille.

Joogassa sanotaan, että jokainen tulee pääsemään perille, mutta milloin, se on toinen asia. Valaistunut opettaja johdattaa intensiivisesti. Pyrin täysin siihen, että pääsen perille.

On äärimmäisen arvokasta että Mestari on käytettävissä, on tärkeää jos voi kommunikoida suoraan Mestareiden kanssa. Amma on luvannut, että ennen kuin Amma lähtee fyysiseltä tasolta, hän luo valaistuneita mestareita. Jos tekee henkisiä harjoituksia 3–4 vuotta joka hetki, niin kuin Amma neuvo, valaistuu. Kysyin Amman oppilaalta, onko näin tullut valaistuneita? Oppilas vastasi, että yrittäneitä on, mutta kukaan ei ole onnistunut.

Kaapelitehtaalle voi tulla Ammaa tapaamaan ja saamaan oman kokemuksen siitä minkälainen hän on. Ja sitten jos siltä tuntuu, niin voi pyytää häneltä henkilökohtaisen mantran. Opettaja-oppilaskontakti säilyy toistamalla tätä mantraa. Amma sanoo, kun oppilas ajattelee maallisia asioita, hänen puhelinkeskukseksään näkyy ”Line is busy eli linja on varattu”. Jos oppilas toistaa mantraa, tulee sellainen tieto, että linja on auki. Sitten Amma voi lähettää oppilaalle energiaa ja Amma voi työskennellä hänen mielensä puhdistamiseksi. Mantra on keino pitää linjaa auki, samoin Amman tietoinen ajatteleva.

Onko niin, että ihmiset ottavat vastaan henkisyyden ihanan puolen, kuten enkelit ja parantavat energiat, mutta ei sitä syvällistä, vastuullista puolta?

– Puhdistustyö on vaativaa ja osittain kivuliastakin. Niin kuin Ammakin tuo esille, että jos lääkäri poistaa meiltä mätäpaiseen niin tuo toimenpide tulee sattumaan, mutta se sattuu huomattavasti vähemmän kuin se, että joudutaan amputoimaan koko jalka. Jos oppilas antautuu tähän kivuliaaseenkin prosessiin, niin silloin kehitys etenee suotuisasti.

Aikoinani seurasin Krihnamurtia ainakin 15 vuotta, hän oli sitä mieltä että ihminen voi valaistua yksin. Ehkä on joku poikkeusyksilö yksi tai kaksi henkilöä koko ihmiskunnassa, jotka ovat olleet edellisissä elämässään niin paljon opettajan kanssa, että heillä on enää

sellainen pieni loppusalaus jäljellä. Semmoisia on aina muutama tapaus. Poikkeushan aina vahvistaa säännön, mutta 99 % ihmisistä tarvitsee opettajan.

Miksi Krishnamurti kielsi opettajan ja metodien merkityksen?

– Käsitykseni mukaan Krishnamurtilla oli suurimpana traumana se, että hänen veljensä Nitya sairastui tuberkuloosiin ja kuoli siihen, vaikka teosofiset näkijät olivat ennustaneet hänen ja Nityan tulevan mestareiksi. Vaikka Nitya oli vakavasti sairas, Krishnamurti ajatteli, ettei Nitya kuole, koska oli ennustettu, että hänestä tulee mestari. Nityä kuoli ja Krishnamurti romahti täysin, hän menetti uskonsa kaikkiin mestareihin ja oppilassysteemeihin. Taustalla oli Krishnamurtin oma trauma. Hän oli kymmenen vuorokautta valtavan surun ja pettymyksen vallassa. Siitä lähti prosessi joka johti Idän Tähti -järjestön hajottamiseen. Hän ei toipunut koskaan, hän oli vielä kuolinvuoteellaankin katkera, koska hänen mielestään kukaan ei ollut ymmärtänyt häntä. Ei valaistunut kuole niin. Valaistuneella onnistuu kaikki, koska ristiriitaa ei ole.

En osaa ajatella, että Krishnamurti olisi ollut täydellisesti valaistunut. Hän oli erittäin pitkälle kehittynyt ihminen, mutta hänessäkin oli vielä jäljellä *mayaa* eli harhaa. Tapasin hänet ja istuin hänen kanssaan syömässä. Mielestäni hän erehtyi joissakin asioissa, vaikka oli monin tavoin nerokas opettaja.

Miksi opettaja on tärkeä henkisellä tiellä?

– Opettaja on tärkeä, koska ihminen voi erehtyä, myös äärimmäisen pitkälle kehittyneet ihmiset voivat erehtyä. Mutta mestari huolehtii siitä, että työ tehdään siihen asti, että viimeinenkin egonsiemen, egon alkujuurit on poistunut. Sitten kun työ on tehty loppuun, mestari sanoo oppilaille, että nyt olet perillä. Sen jälkeen hän on opettaja ja voi ottaa oppilaita, sen jälkeen vaaraa ei enää ole. Amma varoittaakin minivalaistumisesta, jos joku saa valaistumiskokemuksen ja kuvittelee aidosti, että tällaisesta elämä on valaistumisen jälkeen ja lähtee ottamaan oppilaita. Ego tulee keittiön

ovesta huomaamatta sisään ja lähtee kasvamaan ja sitten se minivalaistunut on jäänyt kiikkiin. Pimeys kasvaa vähitellen ja jossain vaiheessa tilanne romahtaa, se on se vaara. Amma sanoo, että vaikka kaksi tuntia ennen valaistumista ihmiselle voi tulla parisuhdevasana, seksuaalinen vasana voi nousta uudelleen pintaan ja tämä ihminen voi pudota. Työ pitää tehdä loppuun asti. Kun egon juurikin on kadonnut, sen jälkeen ei ole enää erillisyyden tunnetta toisista ihmisistä eikä Jumalasta ja putoamista ei voi enää tapahtua.

Mikä on egon juuri, egon siemen?

Mestarit sanovat, että se on *ahamkara*, ”minä olen” -tunne, ”minä olen” -ajatus. Se on ajatus, että ”minä olen”, ja koska heti kun on minä, myös sinä ja erillisyydet ovat olemassa. Silloin olet erillinen myös Jumalasta. Kun ”minä” on poistunut, silloin ei ole erillisyyttä. Valaistuneella ei ole enää ”minä olen” -ajatusta, sen takia kun Amma puhuu itsestään, hän ei sano ”minä”, vaan ”Amma”. Amma puhuu itsestään niin kuin lapsi. Hän sanoo: ”Amma oli täydellinen, kun Amma syntyi”. Ei hän sano, minä olin täydellinen kun synnyin, vaan Amma oli kun Amma syntyi, koska hänellä ei ole sitä minää.

Tästä on kyse kun puhutaan egon siemenestä, se on perisynti, perisyntin alkusiemen.

Suora yhteys Mestareihin

Valaistuneen ja ei-valaistuneen kohtaamisesta puhuttaessa sanoit, että Mestariin voi olla suoraan yhteydessä, kun egoa ei enää ole. Tarkoittaako se sitä, että ego on kokonaan pois vai sitä, että sillä hetkellä ego ei ole päällimmäisenä, vaan taustalla ja henkisen Tien kulkiija voi saada yhteyden Mestariinsa? Milloin ’kuva’ Mestarista on pelkästään mentaalinen mielikuva ja milloin on kyseessä suora yhteys Mestariin?

– Kaikilla oppilailla on yhteys Mestariin, riippuu vaan millä tavalla. Mestarin visualisointi on henkinen harjoitus. Mestarihan on aina tietoinen oppilaastaan, varsinkin kun on

kyseessä avataara, joka on kaikkialla läsnäolevan jumalallisen tietoisuuden ilmentymä ja kaikki oppilaat ovat Mestarin sisällä koko ajan. Mestari on koko ajan tietoinen oppilaastaan, mutta jotta oppilas tulisi tietoiseksi siitä, että Mestari on olemassa, niin hän visualisoi ja pitää mielikuvaa yllä. Sillä lailla oppilas tulee tietoisemmaksi Mestarin läsnäolosta. Se on sinänsä henkinen harjoitus, siinä ei ole mitään ongelmaa. Vähitellen oppilas tulee kasvavassa määrin tietoiseksi Mestarin ohjauksesta ja läsnäolosta.

Ongelmia tulee siinä vaiheessa, kun oppilas alkaa tulkita Mestarin viestejä, sanoo esim., että Mestari sanoi minulle näin ja näin. Joskus näkee, kun oppilaat menevät siinä harhaan. Sen sijaan että he olisivat vastaanottaneet Mestariilta ohjauksen, he tulkitsevatkin sen omien mielihalujensa mukaisesti. Tässä kannattaa kehittää erottelukykä. Siinä auttaa, kun lukee Mestarin pyhiä opetuksia päivittäin. Erottelukyky tulee siitä.

Jos henkisellä oppilaalla ei ole fyysisellä tasolla Mestaria, niin miten mestarisuhteet toimivat henkisellä tasolla olevaan Mestariin?

– Joillakin on näin. Esim. Amma sanoo, että hänellä on tyttäriä ja poikia Himalajalla eivätkä he ole koskaan tavanneet Ammaa fyysisesti. Nämä tapaukset ovat poikkeuksia, normaalisti näin ei ole. Mestarisuhteen pitää olla aito, Mestarin pitää aidosti ilmestyä oppilaalle ja opettaa häntä. Ongelmana on jälleen se, että ego voi tulkita opetusta sen mukaan, mitä se uskoo saavansa ja se tulkitsee opetusta egon kautta eikä opetus silloin ole oikein. Pääsääntöisesti on oikein, että opettaja on fyysisellä tasolla, mutta jälleen mikään ei ole kategoris-

Johanneksen evankeliumin mukaisesti: "Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala." Tämä sana on joogien mukaan om (kristittyjen amen). Om on pranaenergian, elämänvoiman ilmentymä. Om on luomisen perusääni. Se värähtelee kaikkialla, meren aalloissa, tuulen huminassa, verenkierrossa, solujen ja atomien ytimessä ja lopulta: maailmankaikkeuden pohjalla. Pranaenergia on tämän Jumalan sanan (om) värähtelyä luomakunnassa. Kuningasjooga, s. 125

ta, aina voi olla joku aito poikkeus.

Otan esimerkin Mestarin ilmestymisestä. Aja-tellaan, että Yoganandan elämäkertaa lukiessa luki-

jalle ilmestyy tajuntaan yks' kaks Yoganada. Mistä lukija tietää, onko kyseessä aito Mestarin ilmestyminen vai Mestarin mentaalinen mielikuva?

– Ei sillä sinänsä ole merkitystä, jos tajuntaan tulee Yoganandan kuva. Yoganandan kuva edustaa Yoganandaa, joka on valaistunut ja jumalallinen, silloin sen kuvan kautta tulee inspiraatiota pyhästä ja jumalallisesta. Eron kuvan ja todellisen Mestarin välillä tuntee siitä, jos se Mestari puhuu sinulle ja antaa ohjeita ja itse olet pelkästään vastaanottaja. Silloin mitä ilmeisimmin Mestari ilmestyy sinulle oikeasti. Varsinkin jos olet täynnä pyhää energiaa ja inspiraatiota, niin se Mestari on oikea. Mutta jos sinulle tulee vaan kuva, jossa ei tapahdu mitään, se voi olla oman mielen heijastuma, mutta sekin voi olla täynnä inspiraatiota, koska kuvahan edustaa Mestaria, joten sekin on sinänsä oikein.

Tässä pitää olla erottelukykyä. Sen opetuksen, mikä sieltä henkitasolta tulee, pitää olla yhtäpitävää sen kanssa, mitä pyhät kirjat sanovat. Jos se on ristiriidassa, niin se ei ole aitoa.

*Kun Mestari ilmestyy, tapahtuuko se ta-
junnassa henkisenä näkynä vai voiko Mesta-
rin nähdä eetteritasolla tuossa edessä fyysisin
silmin?*

– Eri ihmisillä voi olla erilaisia näkyjä, mutta sanotaan näin, että jos minä näen Amman vaikka unessa ja herättyäni muistan, että näin Amman viime yönä unessa. Jos uni ei tunnu unelta, vaan se tuntuu todellisuudelta ja sen jälkeen on vielä inspiroitunut olo, niin silloin on Mestari ollut unessa. Uniinhan on yhtä todellinen maailma kuin tämä fyysinen maailma. Kutsunkin tätä fyysistä maailmaa valveuneksi.

Uni on toinen energeettinen taso, mutta voi olla myös subjektiivisia unia, jotka ovat niitä eilisen asioita ja alitajuisen läpikäymisiä. Sitten voi olla ns. objektiivisia unia, jotka ovat sitä, että on unitasolla oikeasti kohdannut Mestarin. Objektiivisissa unissa on toisenlainen tuntu.

*Mainitsit että Mestareilla on valopartikke-
leista koostuva kausaalikeho kausaalitasolla
henkisessä maailmassa. Mitä tarkoittaa valo-
partikkeliolemus?*

– Meillä on kolme erilaista kehoa, fyysinen keho, astraalikeho ja kolmas on kausaalikeho, joka koostuu valopartikkeleista. Ne ovat kolmella eri karkeusasteella olevaa energiaa. Ja kun ihminen kuolee, niin ensin kuolee fyysinen keho, sitten hän käy läpi astraalikehoon kertyneet elämäkokemukset ja tallentaa ne kausaalikehoon, koska kausaalikeho on se karmallinen keho, jossa karma on varastoituneena. Sielu vie kausaalikehon eteenpäin ja omaksuu itselleen uuden inkarnaation ja luo itselleen uuden astraalikehon ja uuden egon, joka vastaa tulevan elämän tarpeita ja sitten luo uuden fyysisen kehon ja näin se matka jatkuu. Nämä valaistuneet, jotka ovat vapautuneet egosta voivat ilmentyä oppilailleen eri tasoilla. Valaistunut opettaja voi liikkua kausaalimaailmassa, hän voi liikkua astraalimaailmassa, jolloin hän luo itselleen astraalikehon tai fyysisessä maailmassa

jolloin hän luo itselleen fyysisen kehon. Nämä kehot ovat sitten eri karkeusasteella ja kausaalitasolla se keho koostuu valopartikkeleista.

Syvässä meditaatiossa Mestari voi ilmestyä kausaalitasolla tai astraalitasolla ja voi tulla myös fyysiselle tasolle. Silloin kun valaistuneet mestarit sulautuvat Jumalaan, niin he jättävät kausaalikehon niin kuin vaateen naulaan ja menevät Jumalan luo, sitten kun he tulevat sieltä, niin ne ottavat kausaalikehon takaisin. Se on kuin vaate. Kausaalitasolta käsin avataarat inkarnoituvat maailmaan, milloin se on tarpeellista. Myös Shiva ruumiillistui sieltä 7000 vuotta sitten tuomaan joogan sanomaa ihmiskunnalle.

*Mitä tahdot antaa ohjeeksi henkiselle et-
sijälle?*

– Jos joku henkilö haluaa voimallisesti astua henkiselle tielle, niin ehdottaisin että silloin kannattaa hankkiutua henkisen valaistuneen opettajan piiriin, ottaa mantravihkimys ja tulla oppilaaksi. Siten alkaa edistyminen, mutta sitä ennen on tärkeää varmistua siitä, että opettaja on oikeasti valaistunut. Siitä taas pyhät kirjat kertovat tunnusmerkkejä, minkälainen on valaistunut opettaja. Joogatradition pyhiä kirjoja ovat: *Patanjalin joogasuutrat, Bhagavad-Gita, Hatha Yoga Pradipika, Guru-Gita, Vedat ja Upanisadit*.

– Ihmisten olisi ehkä hyvä tietää, että valaistunut Mestari pystyy rakastamaan jokaista ihmistä yhtälailla, hän on täysin peloton kaikissa tilanteissa, hän omistaa kaiken aikansa toisten ihmisten auttamiselle, hänessä ei missään tilanteessa näy yhtään itsekkyyden ja egon vivahdetta ja hän elää selibaatissa. Kun nämä kaikki kriteerit täyttyvät, ja kun on koettavissa voimakas pyhyiden tunne opettajan läheisyydessä, niin kyseessä on valaistunut opettaja. ●

Kirjallisuutta:

Kassila Taavi, Kuningasjooga, WSOY 2000
Kassila Taavi, artikkelit Elämän tarkoitus Intian filosofiassa ja Krishnamurtin elämänfilosofia – rakkaudella ja kritiikillä teoksessa Filosofia ja ihminen (toim. Taavi Kassila), Yliopistopaino 1997

*"Lävitsemi kulkee keskeytymätön
rakkauden
virta"*

Mata Amritanandamayi eli Amma syntyi vuonna 1953 Etelä-Intiassa, Keralassa Vallickavun kylässä. Vuosisa-

tojen ajan kylän perheet ovat saaneet elanton-
sa kalastamalla Arabianmeren vesillä. Alueen
ihmisillä on pitkä uskonnollisen näytelmän ja

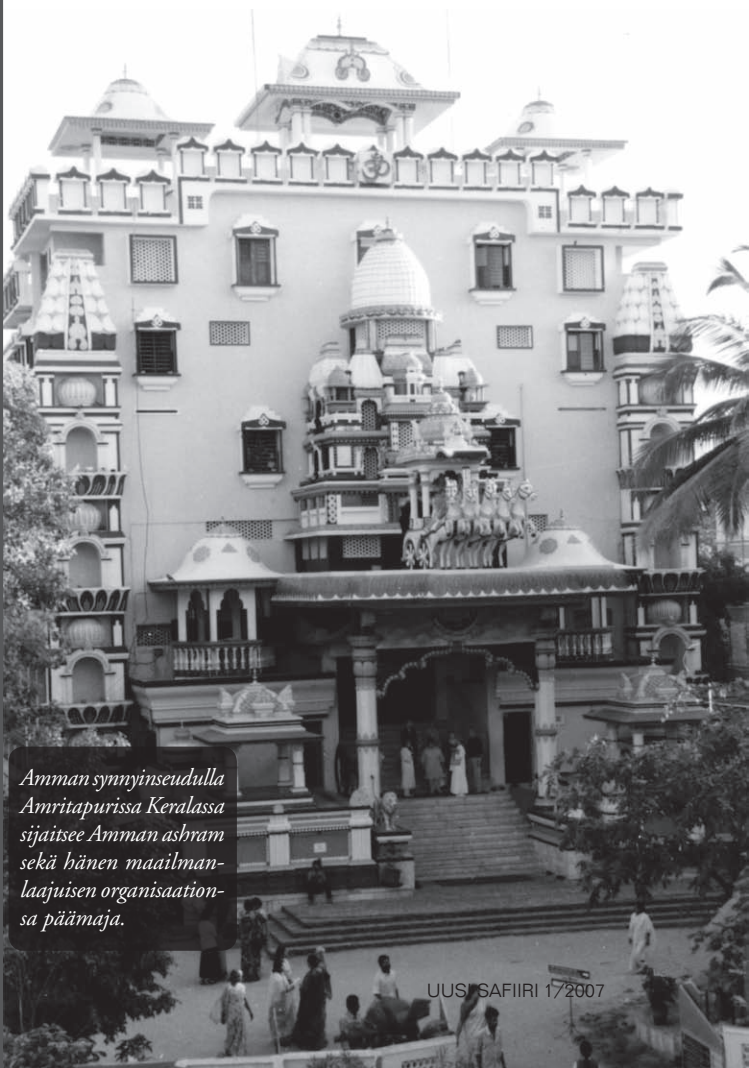
Hyväntekeväisyys:

- * Äiti Amman lukuisat hyväntekeväisyyskohteet ovat laajuudessaan ainutlaatuisia
- * Intian presidentti on antanut 10 kuukauden palkkansa Amman hyväntekeväisyysprojekteihin
- * Amma on rakennuttanut 25 000 ilmaista asuntoa köyhille Intiassa, tavoitteena rakentaa 100 000 asuntoa lisää lähivuosina
- * leskeneläkkeen turvaaminen 50 000 naiselle
- * yli 50 erilaista koulua ja oppilaitosta peruskoulutuksesta yliopistotasoon
- * 800-paikkainen huippumoderni AIMS-sairaala Cochinessa, jossa köyhät saavat ilmaisen hoidon
- * vanhain- ja orpokoteja, turva- ja hoitokoteja, ympäristöhankkeita, ilmaista läinopillista apua köyhille
- * USA:ssa yli 20 paikkakunnalla Äidin keittiötä, joista jaetaan ilmaista ruokaa köyhille
- * Amma myönsi 17 miljoonan euron suuruisen avustuksen tsunamin uhreille, joille rakennetaan 6 200 asuntoa Intiassa ja Sri Lankassa, annetaan ruokaa ja vaateapua, terveystalveluita, psykologista apua, taloustavaroita, veneitä ja moottoreita kalastusverkkoja, koulutusta, työllistämistä ja järjestetään orpojen adoptointia
- * Katrina -hirmumyrskyn uhrien auttamiseksi USA:ssa Amma myönsi miljoonan dollarin avustuksen, jonka turvin Amman USA:ssa sijaitsevat keskuksat jakavat ruokaa, vaatteita ja lääketarvikkeita sekä järjestävät tilapäismajoitusta.

tanssin perinne ja he uhraavat Kali-jumalattarelle hindujen tapaan. Amman perhe oli köyhä kalastajaperhe, hänen vanhempansa olivat Sugunandan ja Damayanti. Amma sai nimekseen Sudhamani (Ihana jalokivi). Amma oli kolmas lapsi perheessä ja hänellä oli kaikkiaan seitsemän sisarusta.

Amman ihonväri oli syntyessä hyvin tumma ja sininen. Hindujen pyhässä taiteessa Krishnan ja Kalin ihon sininen tai sinimusta väri symboloi valaistumista. Amman äiti oli odottaessaan nähnyt pyhiä unia mm. jumalatar Kalista ja Krishna-lapsen synnyttämisestä.

Amma löysi bhaktijoogan (antaumuksen) polun ilman opettajaa. Perheen oli vaikeaa ymmärtää antaumuksellista, välitöntä ja avointa lasta, joka lauloi tanssien ja itkien säveltämiään antaumuksellisia lauluja Krishnan kunniaksi ja

Amman synnyinseudulla Amritapurissa Keralassa sijaitsee Amman ashram sekä hänen maailmanlaajuisen organisaationsa päämaja.

vaipui usein syvään meditaatioon. Perinteisesti Intiassa naisten odotetaan pysyvän taustalla. Amman laulut ilmensivät myös epätavallista viisautta ja syvyyttä nuoren tekemiksi.

Amma joutui lopettamaan koulunkäynnin yhdeksänvuotiaana, kun äiti sairastui. Hän joutui auttamaan kotitöissä ja sisarusten hoidamisessa. Häntä syrjittiin tumman ihonvärin vuoksi ja perhe piti häntä käytännössä palvelijana. Amma keräsi naapureilta perheen lehmille ruuantähteitä. Näillä matkoilla hän näki ihmisten köyhyyden ja kärsimyksen, hän vei ruokaa ja vaatteita heille omasta kodistaan. Perhe rankaisi Ammaa tästä, mutta se ei saanut häntä lopettamaan auttamistaan. Spontaanisti hän alkoi halata ihmisiä lohduttaakseen heitä. Amma toimi sisäisten tuntojensa pohjalta, perinteisesti intialaiselle nuorelle tytölle ei ollut lupa koskea muita, erityisesti miehiä ja muihin kasteihin kuuluvia. Amma sai perheeltään jopa selkäänsä ja hänen veljensä yritti murhata hänet pelastaakseen perheen maineen. Amma on kuvannut sisäistä motivaatiotaan: ”Lävit-

seni kulkee keskeytymätön rakkauden virta.” Amman henkiset kyvyt havaittiin varhain ja ihmisiä alkoi saapua hänen luokseen pyytämään apua, siunausta ja lohdutusta. Amma otti lohdutusta hakevat vastaan syleilemällä.

Edelleenkin Intiassa Amman tapaa halata suuria määriä ihmisiä pidetään mullistavana toimintana, koska se on ristiriidassa hierarkisen kastijaon kanssa. Amma puolustaa aktiivisesti naisten oikeuksia ja vastustaa vanhan luokkajaon kielteisiä rajoituksia. Hänen kansalaisjärjestönsä MAM on sitoutunut antamaan sosiaalista apua, mm. jakamaan eläkettä leskeksi jääneille naisille. Amma on myös yksi harvoista, joka on vihkinyt naisia papeiksi temppeleihin.

Intiassa, Nepalissa ja Tiibetissä on perinteisesti kunnioitettu Jumaluuden ilmentyminä sellaisia henkilöitä, jotka osoittavat poikkeuksellista myötätuntoa ja viisautta. Tämä kunnioitus ei kohdistu henkilön egoon tai kehoon vaan jumaluuden ilmentymiseen hänessä. Jumala nähdään nimien ja muotojen takana ole-

Kansainvälinen tunnustus:

- 1993 Amma esiintyi maailman uskontojen parlamentissa Chicagossa ja hänet valittiin yhdeksi 25:stä eri uskontoja edustavasta presidentistä
- 1995 Amma puhui YK:n 50-vuotisjuhlien avajaisissa
- 2000 Amma puhui YK:ssa maailman uskonnollisten ja henkisten johtajien kokouksessa
- 2002 Ammalle myönnettiin YK:ssa Genevessä Gandhi-King -rauhanpalkinto (aiemmin sen ovat saaneet Nelson Mandela, Kofi Annan ja Jane Goodall)
- 2003 Amman 50-vuotisjuhlille, jotka olivat samalla suuri, kansainvälinen rauhankonferenssi Intian Cochínissa, osallistui noin miljoona ihmistä eri puolilta maailmaa, mukana Intian korkein valtiollinen johto
- 2004 Amma piti Maailman uskontojen parlamentin kokouksessa Barcelonassa päätöspuheen
- 2005 Amman perustamalle hyväntekeväisyysjärjestölle M.A. Mathille myönnettiin neuvoa-antava asema YK:n talous- ja sosiaalineuvostossa ECOSOCissa
- 2005 dokumenttielokuva Ammasta sai ensi-iltansa Cannesin filmifestivaaleilla
- 2006 Interfaith palkinto New Yorkissa massiivisesta hyväntekeväisyystyöstä ja roolista hengellisenä johtajana

Amma on halannut noin 25 miljoonaa ihmistä.

vana elämän perustana. Intiassa Ammaa kunnioidaan *mahatmana* (suuri sielu). Hän on Jumalallinen Äiti, uskonnollinen johtaja tai henkinen opettaja. Amma sanoo: Olen se mitä kukin haluaa nähdä minussa.

Jumala on rakkaus ja myötätunto. Maailma tarvitsee näitä kahta ominaisuutta. Myötätunto on kykyä antaa anteeksi.

Jo 30 vuoden ajan Amma on kiertänyt kotimaassaan ja maailmalla ja hän on halannut ja

lohduttanut noin 25 miljoonaa ihmistä, joiden mukana mm. Intian presidentti. Ammalta on kysytty, mistä hän saa energiaa auttaa niin monia ihmisiä ja samaan aikaan johtaa suurta sosiaalista organisaatiota hän sanoo: ”Jos todella koet rakkautta kaikkea sitä kohtaan mitä teet, mikään ei tunnu rasittavalta.”

Lahjoitusten ja vapaaehtoistyöntekijöiden avulla Amma on luonut yhden Intian suurimmista sosiaalisista järjestöistä (Mata Am-

ritanandamayi Math), jolla on ollut neuvoa-antava asema heinäkuusta 2005 lähtien YK:n talous- ja sosiaalineuvostossa. MAM ylläpitää suuria moderneja sairaaloita, antaa eläkkeitä yksinäisille naisille, rakentaa taloja kodittomille ja tarjoaa koulutusta köyhille. Tsunamin jälkeen MAM oli ensimmäinen intialainen järjestö, joka lahjoitti uusia kunnollisia koteja talonsa menettäneille vain kuusi kuukautta katastrofin jälkeen. ●

Sanastoa:

*AMMA – sana tarkoittaa Äitiä malayalam-kielellä, joka on Amman äidinkieli sekä myös useilla muilla intialaisilla kielillä. Amman koko nimi Mata Amritanandamayi Devi tarkoittaa Kuolemattoman Autuuden Äitiä.

*AMRITAPURI – Amman Etelä-Intiassa, Keralassa sijaitsevan ashramin sijaintipaikan nimi

*ASHRAM – henkinen yhteisö

*BHAJANS – antaumukselliset laulut

*DARSHAN – Amman halaus, sanskritinkielinen sana tarkoittaa alun perin pyhän henkilön antamaa siunausta

*MANTRA – sanskritinkielinen pyhien tavujen sarja, jota toistetaan yhä uudestaan ja uudestaan, jotta voitaisiin auttaa mieltä keskittymään ja puhdistumaan

*PRASAD – pyhän henkilön tai pyhimyksen antama lahja. Amma antaa karamellin, joka on kääritty ruusunlehteen tai joskus hedelmän halauksen yhteydessä.

*SEVA – sanskritinkielinen sana, joka tarkoittaa epäitsekästä palvelua. Länsimailaiset tarkoittavat tällä vapaaehtoistyötä.

*SWAMI – miespuolinen SWAMINI – naispuolinen henkinen etsijä, joka on saanut erityisen vihkimyksen merkiksi edistymistään kohti täydellistä luopumista. He ovat pukeutuneet oranssin värisiin vaatteisiin.

Lisää tietoa:

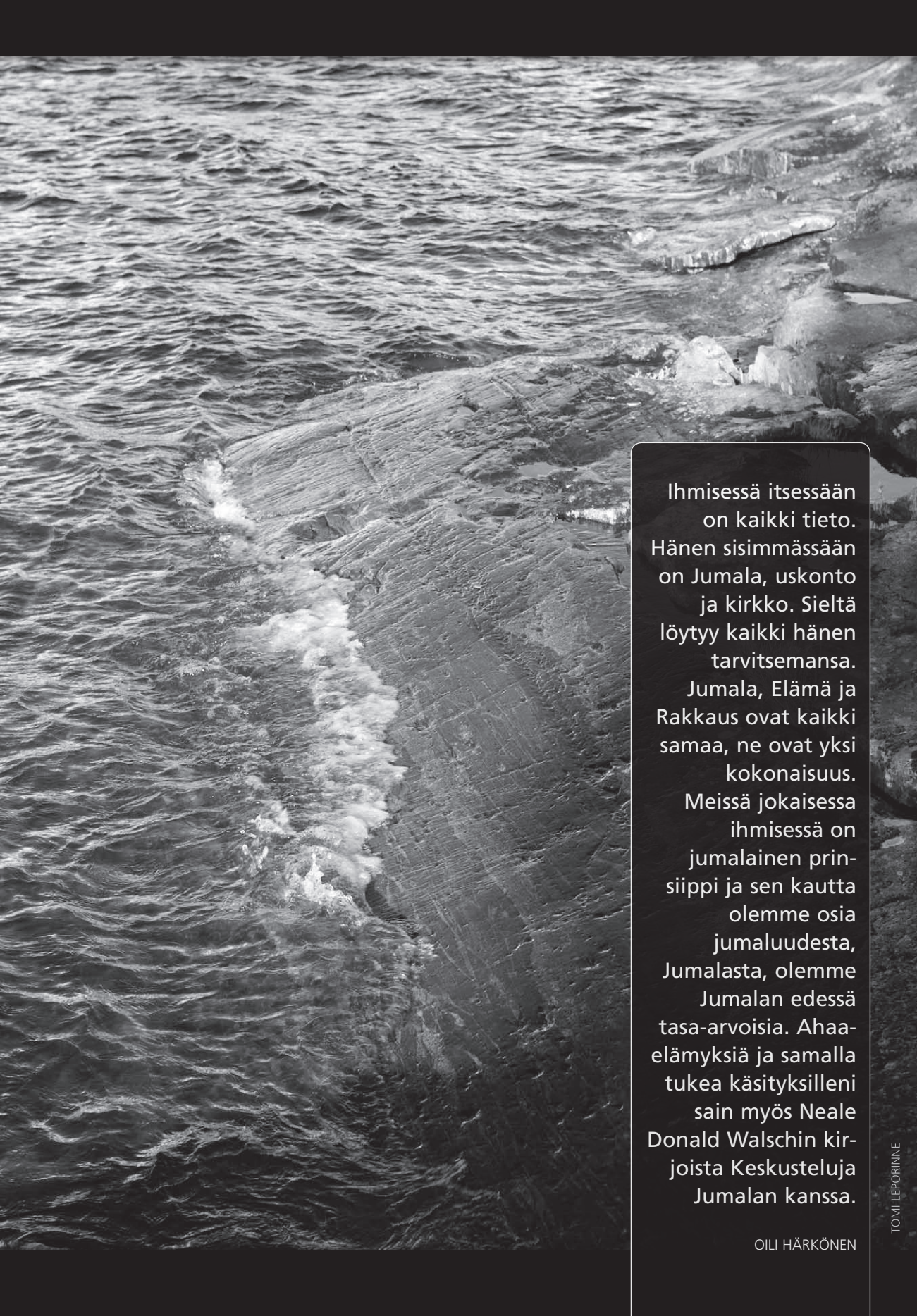
www.amma.fi
www.amritapuri.org
 Kirjallisuutta:
 Cornell Judith, *AMMA, Syleilevän äidin elämäntarina*. Basam Books 2003
 Swami Amritaswarupananda, *Mata Amritanandamayi, Kuolemattoman Autuuden Äiti*. Pyhän Äidin Keskus, Helsinki 1996
 Swami Amritaswarupananda (toim.), *Jumalallisen Rakkauden Valo*. Keskusteluja Sri Sri Mata Amritanandamayin kanssa. Osat V-IX suomennettu. Suomen Amma-Keskus.
 Swamini Krishnamrita Prana, *Pyhä matka*. Mata Amritanandamayi Mission Trust. 2006

J U M A L A

E I L E N

H U O M E N N A

T Ä N Ä Ä N

Ihmisessä itsessään
on kaikki tieto.
Hänen sisimmässään
on Jumala, uskonto
ja kirkko. Sieltä
löytyy kaikki hänen
tarvitsemansa.
Jumala, Elämä ja
Rakkaus ovat kaikki
samaa, ne ovat yksi
kokonaisuus.
Meissä jokaisessa
ihmisessä on
jumalainen prin-
siippi ja sen kautta
olemme osia
jumaluudesta,
Jumalasta, olemme
Jumalan edessä
tasa-arvoisia. Ahaa-
elämyksiä ja samalla
tukea käsityksilleni
sain myös Neale
Donald Walschin kir-
joista Keskusteluja
Jumalan kanssa.

OILI HÄRKÖNEN

■ ■
Aiti otti minut, alle kouluikäisen mukaansa, kun papit tai muut saarnamiehet kävivät joskus kylässämme pitämässä hartaushetkiä. Päälimmäisenä tapahtumista jäi lapsen mieleen tieto ja kuva ankarasta vihan ja koston Jumalasta. Vasta kymmeniä vuosia myöhemmin löydettyäni henkisen polun kohtasin rakastavan ja anteeksiantavan Jumalan aivan henkilökohtaisesti. HÄN puhui minulle: *Kun sinä synnyit, Minä puhalsin sinun sieraimiisi Elämän Hengen. Siinä annoin osan Itseäni sinuun. Sinä olet Minun.*

Tämä on jokaisen ihmisen osuutena. Näin ainakin uskon. Meissä on tuo jumalainen prinssiippi. Meidän tulee etsiä ja löytää se sisimmästämme.

Eräässä raamattupiirissä vetäjä otti asian keskustelun aiheeksi ja kysyi myös minun mielipidettäni siitä. Sanoin, että jumalainen prinssiippi on joka ainoassa ihmisyyksilössä. Hän puolestaan ilmaisi mielipiteensä, ettei sitä ole ainaakaan puliukoissa. Pysyin kuitenkin kannassani. Olen joskus seurannut kuinka he käyttäytyvät omassa porukassaan ja huomannut miten he pitävät huolta tovereistaan, joiden tilanne on jostain syystä huonompi kuin heidän. Se on välittävää, rakastavaa. Muistan viestimissä kerrotun tilanteen missä nuori tyttö oli kaatunut kadulle. Ohikulkijat saattoivat vilkaista maassa makaavaan, jopa kohotella kulumiaan, mutta kukaan ei pysähtynyt tarkistamaan tytön tilannetta. Kaksi laitapuolen kulkijaa pysähtyi tytön luo. Toinen haki läheisestä kaupasta makeaa juotavaa ja sitä saatuaan tyttö tuli tajuuihinsa. Nämä auttajat olivat ymmärtäneet, että siinä oli diabetesta sairastava lähimmäinen, jonka sokeritaso oli mennyt liian alas aiheuttaen häiriön.

He osoittivat, että jumalainen rakastava prinssiippi oli heissä hereillä todistaen, että se on heissäkin kuten meissä kaikissa. Joissakin se on vielä uinuvana, toisissa jo hereillä olevana ja erällä täysin tietoisena osana minuuttaan. Se on jokaisessa lähimmäisessämme huolimat- ta siitä, mikä hänen tämän hetkinen henkinen kehityksensä on. Tätä minuutta meidän on

helppo oppia rakastamaan ja kunnioittamaan. Silloin pystymme myös antamaan anteeksi ja ymmärtää, että moni on vielä alkutaipaleella elämän koulussa.

Jumala ja Jumalan kuva

Raamatussa ilmoitetaan, että *Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät.* Toisaalta on esitetty ajatus, että ihmiset ovat keksineet Jumalan.

Miehet omaksuivat tiedon Jumalan kuvana olemisesta ajatteleamalla Jumalan olevan mies. Yhteisöissä he pyrkivät ottamaan vallan omiin käsiinsä, laativat arvoasteikon, jossa nuoremista tai heikommista tuli käskettäviä. Miehet alistivat naiset palvelijoihseen, ja nostivat itsensä luomakunnan herroiksi. He laativat jyrkät lait ja asetukset omia tarkoituseriään varten ja määräisivät myös rangaistukset niiden rikkojia kohtaan. Oman mielenlaatuunsa mukaisesti miehet määrittivät, että Jumala oli ankara vihan ja koston Jumala, jota tuli samanaikaisesti pelätä ja rakastaa. Näiden miehisten sääntöjen mukaan ihmisyyhteisöt ovat toimineet maailmassamme meidän päiviimme asti.

Miesten mielestä naisilla ei ollut sieluakaan. Esimerkiksi Euroopan sivistyneistö alkoi vasta 1700-luvulla huomoida ja arvostaa naisia. Puolisona nainen oli ollut välttämätön vain suvun jatkajana. Joidenkin kulttuurien naiset ovat edelleen hyvin voimakkaasti miesten määräysvallan alaisuudessa jopa niin, että he saavat julkisilla paikoilla liikkua ainoastaan sukunsa miehen seurassa ja täysin verhottuna, iho tarkasti peitossa.

Ajattellessani menneitä aikoja herää ajatus siitä, olivatko ns. pakanat täysin väärässä palvoessaan jumalinaan kiviä, puita tai pyhiksi paikoiksi merkitsemiään alueita. Eilispäivänkin Jumala oli kaikkialla oleva, joten Hän oli myös osana noissa palvonnan kohteissa. Kun miehet hahmottivat kuvan Jumalasta itseään mallina käyttäen myös heillä oli rahtunen totuutta kuvitelmassaan. Jumaluus ilmeni myös heidän tietämättään ja ymmärtämättään hei-

dän kautta, joskin tulos oli riittämätön kuvaamaan todellista Jumalaa.

Maa-planeetan kohtalonkysymys

Asuttamamme Maa-planeetan kohtalo tuntuu olevan veitsen terällä. Valtavan nopea tekninen kehitys ja tuhoaseiden valmistus on ajanut tilanteen ääripisteeseen. Tarvitaan vain napin painallus kun koko planeetta tai ainakin suurin osa siitä tuhoutuu ja ihmiset sen mukana. Tärkekö valtioiden vallassa olevat päättäjät haluavat? Erällä tuntuu olevan päämääränään päästä koko planeetan valtiaiksi. Se luo pelottavia uhkakuvia. Miten lie itse suojautuisivat tuholta? Maalaisjärjellä ajatellen se tuntuisi olevan vaikeaa, ellei suorastaan mahdotonta. Ehkä he siinäkin luottavat kehittyneeseen tekniikkaan tai kuvittelevat olevansa kaikesta päättäviä jumalia ja sen perusteella vahingoittumattomia.

Suurin osa maapallon väestöstä on henkisesti nukkuvia. He elävät tuntematta huolta huomimisesta ja tajuamatta johtavassa asemassa olevien ja valtaa pitävien tavoitteita mikä kaikki on aiheuttanut tuon mahtavan tuhoaseiden kilpavarustelun.

Ihmisten henkinen kehitys on kautta aikojen ollut lähes salaista. Henkiset koulut ja opettajat ovat olleet vain valittujen tiedossa ja harvojen tavoitettavissa. Vasta viime vuosisadan loppupuolella kaikesta on tullut julkisempaa, kun tiedotusvälineet ovat jakaneet tietoa kursseista ja esitelmätilaisuuksista. Myös kirjallisuutta on tarjolla yhä lisääntyvässä määrin. Tosin suuri osa on englanninkielistä tekstiä ja suomennettua on toistaiseksi vähemmän.

Henkinen koulutus

Aikoinaan, kun otin ensimmäisiä askeleitani henkisen kehitykseni polulla eräs ystäväni oli selittänyt: *Ihmisessä itsessään on kaikki tieto. Hänen sisimmässään on Jumala, uskonto ja kirkko. Sieltä löytyy kaikki hänen tarvitsemansa. Joillekin löytäminen on helpompaa, toisille se on sitkeän työn takana.* Jäin ihmettelemään.

Päästyäni opiskelussani pitemmälle sain käydä läpi tiiviin yli kolme viikkoa kestävästä kurssin. Tuo tapahtui öisin ja minusta tuntui, että normaali uneni supistui pariin tuntiin. Vai olisiko niin, että kaikki koulutus tapahtuikin unen aikana? Niin tai näin, mutta tapahtumia oli paljon. Kävin läpi monivaiheisen puhdistuksen öljyjen avulla. Kerran Isoisä, yksi henkisistä oppaistani, talutti minua kädestä ja tiesin, että selkäni takana tapahtui jotain erikoista: tunsin liekkien läheisyyden. Olisin halunnut katsoa taakseni, edes vilkaista, mutta Isoisä varoitti tekemästä niin. Kovasta halustani huolimatta maltoin katsoa vain eteeni. Myöhemmin Isoisä selitti, että siinä poltettiin menneisyyttäni, vääriä tekojani ja virheitäni. Jos olisin katsonut taakseni, olisin sitoutunut kaikkeen tuohon entiseeni ja syntikuorman olisi jäänyt jatkuvaksi rasitteekseni. Näissä yhteyksissä kohtasin rakastavan ja anteeksiantavan Isän, Jumalan. Hän uudisti syntymäni hetkellä antamansa lupauksen: *Sinä olet Minun.*

Kun ihminen on Jumalansa edessä tekemässä tiliä tekemisistään ja tekemättä jättämisistään hänen tulee olla avoin ja rehellinen. On turhaa tässä tilanteessa yrittää salata ja peitellä mitään, sillä Jumala on kaikkialla oleva, kaiken näkevä, kaiken tietävä. Suuressa armossaan ja rajattomassa rakkaudessaan hän antaa katuvalle anteeksi. Ihmisen tulee uskoa, että hän on saanut anteeksi. Lisäksi hänen tulee oppia antamaan anteeksi itselleen. – Jos nämä kaksi viimeistä eivät toteudu, hän todella sitoutuu entisiinsä ja edelleen kaikki selvittämättä jäänyt on rasitteenaan.

Tällaisen puhdistumisen jälkeen on helpompi antaa anteeksi lähimmäisille – jopa niissä vaikeimmissa tapauksissa – ja ajatella että he toistaiseksi ovat tietämättömiä kehittymisen mahdollisuudesta.

Auran tapaus

Hän oli käynyt monet kerrat luonani toistaen aina lohduttomasti itkien saman kertomuksen: ”Olen tehnyt niin paljon monenlaista

Ihmiselle

*Ihminen, katso ja tutki itseäsi.
Minä, Ikuinen Itse, jumaluus,
olen kätkenyt osan itseäni sinuun,
syvälle sielusi uumeniin
ja mielesi pohjalle.
Sinun tehtäväsi, ihminen,
on etsiä minut sieltä
ja tuoda esille, ilmennykseen.*

*Kun sinä näin teet,
sinun sielusi ja henkesi tarpeista
ja omista hyvytyteni aineksista
Minä rakennan Kultaisen sillan,
joka yhdistää sinut tietoisesti
omaan alkuusi, jumaluuteen.*

*Ihminen, katso ja kuuntele itseäsi.
Minä, Ikuinen Itse, jumaluus,
luon Kultaisen Säveltensillan
sinun sielusi maailmoista
jumlaisten sielujen maailmoihin,
se on suora,
katkeamaton ja kestävä
ja avaa sinut, ihminen, ymmärtämään
jumalaisen kauneuden,
sävelten, sanojen, värien,
viivan ja liikkeen yhteyden,
harmonisen muodon ja sopusoinnun.*

*Ihminen, katso ja tunne itsesi.
Minä, Ikuinen Itse, jumaluus,
ilmennän Itseäni sinussa.
Minä yhdistän sinun henkesi ja ymmärryksesi
sinun henkesi, jumalaisen minuutesi
portin kautta korkeampiin tajunnantiloihin
ja sinä olet näkevä,
sinä olet kuuleva,
sinä olet tunteva ja kokeva
niin kuin jumalat kokevat ja tuntevat
katsoessaan maailmojaan korkeuksistaan,
joissa heillä on tieto ja tajunta kaiken yli
ja rakkaus,
jumalainen rakkaus kaikkea elollista kohtaan.*

Oili Härkönen

Runokokoelmasta Murtumia muurissa,
MS-Pilot Oy Kustannus, Tampere 2002

pahaa, ettei Jumala koskaan anna niitä minulle anteeksi.” Aina hän jätti mainitsematta tekojensa laadun. Selitin Auralle, että hän on mielessään kääntänyt asiat ylösalaisin. Jokin hänessä uskottelee, että hän ja hänen tekonsa ovat Jumalan tekoja suurempia ja siksi Jumalan armo ei riitä anteeksiantoon. Kehotin häntä uskomaan, että Jumala kaikkialla olevana, kaiken tietävänä ja kaiken näkevänä on meitä suurempi. Meidän tekomme ovat häviävän pieniä Hänen tekojensa rinnalla ja että Hänen armostaan ja rakkaudestaan riittää meille jokaiselle. Sanani jäivät tehottomiksi. Vuosia myöhemmin Aura kutsui minut kotiinsa. Hän oli vuodepotilaana, mutta hänestä huokui rauha ja levollisuus. Hän kertoi olevansa tyytyväinen ja onnellinen. Hän oli saanut useamman kerran keskustella papin kanssa ja näiden juttuhetkien yhteydessä hän oli muistanut, että olin toistanut hänelle niitä samoja asioita uudelleen ja uudelleen. Hänen ymmärryksensä oli avautunut vasta nyt. Uskoessaan saaneensa anteeksi ja opittuaan antamaan itselleen anteeksi hän oli saanut sisäisen rauhan ja mielen tasapainon.

Mitä Neale Donald Walsch kertoo Jumalasta

Neale Donald Walsch kertoo kirjoissaan keskusteluistaan Jumalan kanssa. Kolmen kirjan trilogia ja sen jatkona vielä neljä kirjaa antavat tietoa menneistä, tämän päivän tilanteista sekä tulevista. Meillä jokaisella on kaikki mahdollinen tieto perusminuudessamme, sielumme sisimmissä sopukoissa. Henkisen kehityksen vaikutuksesta muististamme nousee tietoa tajuntaamme. Walschin kirjoja lukiessani totesin ilokseni saaneeni jo aikaisemmin matkani varrella sieltä jotain esille. Tuli ahaa-elämyksiä! Tämähän on tuttua vaikka en ole aikaisemmin lukenut tai kuullut siitä mitään! Kirjoissa kerrotaan eilisen ja huomisen, mutta jo tämän päivänkin Jumalasta. Sain myös henkisen kehotuksen kirjoittaa mitä niistä oli jäänyt päällimmäisenä mieleeni.

Walsch: *Tarvitsemme uuden Jumalan. Vanha ei toimi.* Jumala: *Ihmiset eivät katselleet maailmaa ympärillään. He näkivät vain sen, minkä halusivat nähdä. Eivät nähneet julmuutta, sotia ja tappamista Jumalan nimessä. Eivät nähneet eristämistä, sortoa, pelkoa ja äärimmäistä kaaosta. Tai mikä pahempaa, näkiväthän he, mutta menivät siihen mukaan. Käyttivät sitä keinona hallita ihmisiä... Vanha, eilisen Jumala ei koskaan pystynyt luomaan oikeudenmukaista yhteiskuntaa tai ilon täyttämää ja sopusointuista kulttuuria, saati sitten rauhanomaista maailmaa. Eikä pysty vielääkään.*

Samoja asioita on ollut kautta aikojen pyhissä kirjoituksissa ja niitä ovat useat nykyajan kirjoittajat tuoneet esille. Niistä on mainintoja näissäkin kirjoissa, mutta näissä tieto on tiivistettynä koosteena.

Jumala ja rakkaus ovat yhtä

Huomisen Jumala on rakkauden Jumala. Jumala on kaikkialla oleva, kaiken näkevä, kaiken tietävä. Ihmisen rakentama kuva ankarasta uhrilahjoja vaativasta vihan ja koston Jumalasta on kuollut.

Huomisen Jumala ilmoittaa: Minä en odota ihmisiltä mitään. Minä en vaadi ihmisiltä mitään. Minä en tarvitse heiltä mitään. Kun Minä olen kaikkialla oleva, osa Minua on jokaisessa ihmisessä, jokaisessa elävässä olennessa, jokaisessa kasvissa, jokaisessa kalliiossa ja kivesssä. Näin ollen hiven jokaista ihmistä on osana myös jokaisessa elävässä olennessa, jokaisessa kukassa ja kasvissa, puussa ja pensaassa, vuoresa ja hiekkajyvässä. Katsokaa ja nähkää kauneus kaikkialla. Tervehtikää ilolla kukkaa, kuulkaa linnun liverryy, osa itseänne on niissä kaikissa mukana. Jumala sanoo: *Minä olen!*

Tämän päivän Jumala ja Elämä ovat yhtä. Jumala ja Rakkaus ovat yhtä. Jumala, Elämä ja Rakkaus ovat kaikki samaa, ne ovat yksi kokonaisuus. Meissä jokaisessa ihmisessä on jumalainen prinssiippi ja sen kautta olemme osia jumaluudesta, Jumalasta. Me olemme Jumalia. Jokainen.

Tämän päivän Jumala on huolestunut Maa-planeetan kohtalosta ja sen asukkaista. Atlantiksella tekniikka oli osittain jopa pitemmälle kehittyntä kuin Maa-planeetalla nykyisin, mutta ihmiset siellä eivät ymmärtäneet energian voimaa ja tehokkuutta. Kehityksen huumassa he olivat kykenemättömiä hallitsemaan niitä. Samanlainen kohtalo saattaa uusia meidän maailmassamme.

Tasa-arvon Jumala

Tämän päivän ja huomisen Jumala ilmoittaa: Karttoihin piirretyistä rajoista huolimatta Maa-planeetan uusiutumattomat luonnonvarat eivät ole niiden valtioiden yksityisomaisuutta joiden alueilta niiden esiintymiä löytyy. Ne ovat koko Maa-planeetan yhteistä omaisuutta. Niistä saatava hyöty ja niiden käyttö tulee jakaa. Minä olen luonut kaiken, planeetan ja sen asukkaat. Siis jokaisen ihmisen ja kaiken sen mitä Maa päällään kantaa. Minun edessäni te kaikki olette tasa-arvoisia.

Tämän päivän Jumala toteaa, että ihmisten joukossa on henkisesti heränneitä, jotka näkevät ja ymmärtävät nykyisen uhkaavan tilanteen, mutta tämän joukon pitäisi nopeasti lisääntyä päästäkseen muuttamaan tilanteen kehittymisen suotuisaan suuntaan. Siksi yhä useamman pitäisi tulla tietoiseksi nykyisestä tilanteesta. Jokaisen näitä kirjoja lukeneen tulisi houkutella lähimmäisiään lukemaan niitä ja hankkimaan tietoa muistakin lähteistä sekä oppia ymmärtämään muutoksen tärkeys. Tämän päivän Jumala ilmoittaa, että tuhon mahdollisuus ei ole joskus satojen vuosien päässä. Se voi olla jo sinun ja minun elinaikanani, ehkä jo muutaman kymmenen vuoden kuluttua.

Jos puuttuu mahdollisuus viedä ja levittää sanomaa muutoin, antakaamme rakastavien ja siunaavien ajatusten ja rukousten liikkua runsaina ympäristössämme. Meitä ympäröi jatkuva niin myönteisten kuin kielteistenkin ajatusten ja tunteiden virta. Tietäkää, että jokainen hyvä ja myönteinen ajatus tai tunne tuhoaa kielteisiä

ajatuksia ja tunteita ja on osana estämässä uhkaamassa olevaa tuhon mahdollisuutta.

Elämän palveleminen

Maailman pelastamiseen kuuluu elämän palveleminen elämän avulla. Se on kokonaisuuden palveleminen elämässä olevan kautta. Tämä on palvelemista ennen kuin edes ajattelee palvelemista. Tässä on kyse kokonaan uudesta henkisyystyöstä. Se korostaa elämää ensisijaisena arvona. Se korostaa avautumista tietoisuuden ylimmille tasoille. Sitä uusi henkisyys opettaa. Se kutsuu tietoisuuden laajentamiseen, tietoisuuden luomiseen. Se on seuraava askel evoluution kuluksessa. Se saa aikaan kumouksen planeettallamme. Kumous on väkivallaton, mikä on yleensä vallankumouksista mullistavin. Se ei ole välttämättä nousua jotain vastaan, vaan muuttumista, kasvua.

Tämä vallankumous tapahtuu, osallistuipa ihmiskunta fyysisesti siihen tai ei. Sen toteutumiseen ei tarvita ihmiskuntaa, mutta sen toteutumisella ei ole mitään merkitystä ilman ihmiskuntaa, koska toimiva tietoisuus ilman fyysistä toimintaa on kuin *jin* ilman *jangia*, kuollutta, rutiininomaista ja ilman merkitystä. Siksi Jumala loi ihmiskunnan. Kun tämän ymmärtää, ymmärtää olennaisen.

Maapallo on vain pieni osa, pikkuriikkinen täplä käsittämättömän suuressa järjestelmässä ja ihminen on vähäinen täplä sen sisällä. Ihmisen sisällä on muita pieniä täpliä, jotka verrattuina koko ihmiseen ovat pienen pieniä. Mikään osanen tai täplä ei ole merkityksetön kokonaisuuden kannalta, sillä jokainen niistä on muodostamassa tuota kokonaisuutta. Sama koskee koko sitä kaikkeutena tunnettua järjes-

telmää, joka on elämä itse. Tällainen ymmärrys on hyvä välittää jälkeläisillemme jo heidän varhaisvuosinaan.

Nykyinen yhteiskuntamme on kadottanut kunnioituksensa elämä kohtaan, koska sen jäsenille ei ole jo lapsuudessa annettu tätä tietoa. Eivätkä lapset saa tätä tietoa nykyäänkään. Hyvin pienelle osalle planeettamme jälkikasvua kerrotaan, että maailmankaikkeus on elollinen. Hyvin harvat lapset saavat koulussa kuulla, että he ovat osa tätä järjestelmää, yhtä Jumalan kanssa ja yhtä toistensa kanssa. Tätä ei opeteta edes kirkkokuntien kouluissa

Keskusteleva Jumala

Huomisen Jumala puhuu jokaisen kanssa kaiken aikaa. Neale Walsch totesi, että jotkut eivät usko hänen keskustelevan Jumalan kanssa. Jumala vakuuttaa, että edellisen luvun jälkeen he ovat varmoja siitä.

N: Tietenkin on niitäkin, jotka eivät ole koskaan uskoneet, mutta nykyisin on myös joitakin, jotka uskovat minun aluksi todella käyneen näitä keskusteluja, mutta etten käy enää, koska yhteyteni Jumalaan on katkennut.

J: Tiedätkö, miksi he sanovat niin?

N: Kyllä, kahdesta syystä. Ensinnäkin asiat, joista nytkin puhut... Ihmiset väittävät, ettei Jumalalla voi olla mielipiteitä tai kommentteja sellaisista arkielämän asioista kuin politiikka, talouselämä, koulutus ja niin edelleen. Niistä puhuessani he sanovat minun vain panevan sanoja suuhusi.

J: Ymmärrän. Kukaan muu ei tietenkään ole pannut sanoja Jumalan suuhun, sitäkö se tarkoittaa? Kaikki muut kirjoittajat ovat kuulleet nämä asiat suoraan Jumalalta. Niinkö?

N: Niin... Ketkään muut kirjoittajat – siis pyhien tekstien kirjoittajat – eivät ole puhuneet politiikasta tai lääketieteestä tai...

J: Oletko itse todella lukenut näitä pyhiä kirjoja

N: Kyllä minä olen.

J: Etkä ole nähnyt niissä mitään kommentteja poliittisista tai yhteiskunnallisista menettelyistä tai asioista?

N: Niin, tietenkin olen nähnyt. Raamattu, Koraani, Bhagavad Gita ja käytännössä jokainen pyhä teksti. Niissä puhutaan kaikesta alkaen siitä, mitä meidän pitäisi syödä aina pukeutumiseen ja yhteisöjemme kaikinpuoliseen johtamiseen saakka. – No, nehen kirjattiin muistiin hyvin kauan sitten, mikä kyllä antaa niille enemmän arvovaltaa. Jos ne olisivat uusia, aiemmin tuntemattomia ja kirjoitettu nyt, ne todennäköisesti hylättäisiin harhaoppeina... Juuri niinhän se onkin! Kun nyt esittämilläsi näkemyksillä on saatteenaan parin sadan vuoden pölyt, nekin hyväksyttäisiin

J: Niin paljon aikaa teillä ei ole...

J: Sanonta ”Jumala jonka kanssa puhut” voi kuitenkin merkitä kahta asiaa. Se voi tarkoittaa, että puhut Jumalan ”kanssa”, kuten keskusteluissa Jumalan kanssa tai että Jumala ja sinä puhutte yhdellä äänellä. Ensimmäisen merkitys liittyy eiliseen, toinen huomisen Jumalaan. Käsitätte vastedes Jumalan, näette Jumalan ja usotte Jumalaan, joka puhuu teille ja teidän kauttanne, kaikkien teidän kauttanne, kaiken aikaa. Ette siis usko vain Jumalaan, jota rukoulette. . .

N: Minäkö muistuttaisin muita siitä, kuinka ja mitä Jumala on? Ja mitä sitten pitää tarkalleen ottaen sanoa?

J: Rakkaus. Sanokaa yhdellä sanalla, Jumala on rakkaus.

Ja vapaus. Yhdellä sanalla, Jumala on vapaus.

Ja ilo. Yhdellä sanalla, Jumala on ilo.

Ja rauha. Yhdellä sanalla, Jumala on rauha.

Ja ykseys, yhdellä sanalla, Jumala on ykseys.

Nämä ovat Jumalan ja elämän suurenmoiset puolet, ja kun ihmiset ovat unohtaneet olevansa muuta kuin tätä, he ovat unohtaneet, keitä he ovat itsensä suuremmassa versiossa. Teillä on tilaisuus muistuttaa heitä siitä. Olette kaikki sanna-asaattajia ja teillä on vain yksi viesti: ”Minä näen sinut.” Muita viestejä ette tarvitse.

Lisää pohdinnan aiheita: Onko Jumala tarpeeton? Huomisen Jumala rakastaa ehdoitta, tuomitsematta, julistamatta ketään syylliseksi ja rankaisematta ketään.

N: Toivoisinpa tuon olevan totta. Tuntuu liian hyvältä ollakseen totta.

J: Ymmärsinkö minä nyt oikein. Onko Jumala mielestäsi liian hyvä ollakseen totta?

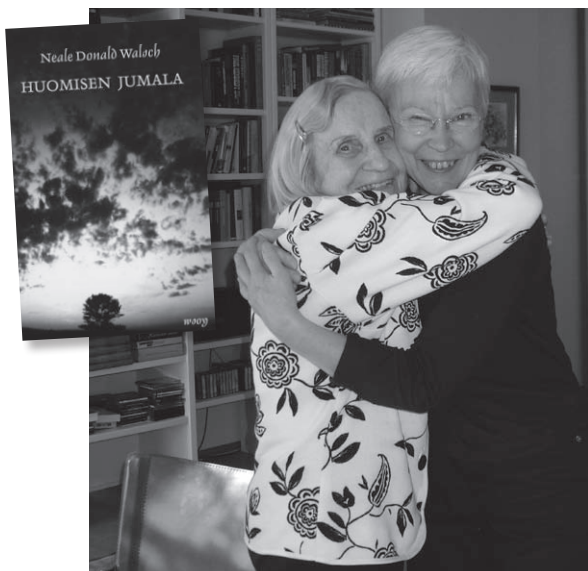
N: Kuvaamasi Jumala voi hyvinkin olla. Kyllä, huomisen Jumala voi olla. Monet meistä haluavat uskoa Jumalaan, joka todella tuomitsee, julistaa syylliseksi ja rankaisee. Haluamme uskoa tuomiopäivään. Haluamme tietää, että on sellainen kuin viimeinen tuomio

J: Sitten teillä on onnea. Huomisen Jumala sanoo, että tuomiopäivä ON. Viimeinen tuomio ON... Jokainen päivä on tuomiopäivä. Jokainen hetki on viimeinen tuomio. – Kaikki, mitä ajattelet, sanot ja teet, julistaa tuomiota itsestäsi. Jokainen teko määrittää tekijänsä.

1. Huomisen Jumala ei vaadi ketään uskomaan Häneen.
2. Huomisen Jumalalla ei ole sukupuolta, kokoa, muotoa, väriä tai minkään elollisen olennon piirrettä.
3. Huomisen Jumala puhuu jokaisen kanssa kaiken aikaa.

4. Huomisen Jumala ei ole erillään mistään vaan läsnä kaikkialla, kaikki kaikessa, alfa ja omega, alku ja loppu, summa kaikesta, mitä koskaan on ollut, on nyt ja aina oleva.
5. Huomisen Jumala ei ole yksittäinen superolento vaan poikkeuksellinen, elämäksi kutsuttu prosessi.
6. Huomisen Jumala on jatkuvasti muuttuva.
7. Huomisen Jumala on tarpeeton.
8. Huomisen Jumala ei pyydä palvelemista vaan on itse elämän palvelija.
9. Huomisen Jumala rakastaa ehdoitta, tuomitsematta, julistamatta ketään syylliseksi ja rankaisematta ketään.

Neale Donald Walschin kirjojen sisältö tarjoaa hyvin paljon tietoa. Voin vain toivoa, että mahdollisimman monella olisi tilaisuus tutustua niiden antiin. Uskon, että samoja asioita on tuotu esille muissakin kirjoissa, ehkä silti näistä löytyisi jotain uutta. Erityisesti havaitseen eron entisen ja nykyisen ohjeen välillä. Entinen: *Mitä tahdot ihmisten tekevän itsellesi, tee samaa heille.* Nykyinen: *Minkä teet toisille, sen teet samalla myös itsellesi.* Maistelkaa sanoja! Siunattuja tutkimushetkiä Jumalakirjojen lukijoille! ●

Elämä on edelleenkin rikasta, kun vain lähtee tapaamaan toisia ihmisiä, sanoo Oili Härkönen.

Kaipaus

Veden tyyneen pintaan
iltaruskon purppura peilautuu.
Veden syvyyksissä
sen kauneus moninkertaistuu.
On mielen tyyneys, hiljaisuus
joissa jumaluus heijastuu.

Kun tuuli herää,
veden kalvo rikkoutuu
ja aaltojen levottomuuteen
ruskon kauneus uppoutuu.
Niin mielenkin myrskyyn
jugal'kuvamme pirstoutuu.

Kaipuussa kauneuden
sydän itkee ja huokaa.
Anoo hartaana rukous:
Mulle mahdollisuuksia luokaa.
Tahi tuskainen huuto:
Täyttymys minulle suokaa!

Jos toiveet ei täyty,
on ahdas ja ankea mieli
ja syytteitä toisille
syyttelee karkea kieli.
Pettymyksistä kertoo
pahoin kolhittu ovipieli.

Maaperä on mielesi.
Saasteilla ethän pilaa?
Jos sisintäs siivoat,
jumaluudelle raivaat tilaa.
Iltaruskoa suurempi
kauneushan etsii sijaa.

Kun tunnet itsessä
kauneuden kaipauksen
ole aivan hiljaa.
Saat avata salaisen uksen.
Sieltä sielustas löytää
voit jumalaisen heijastuksen.

Oili Härkönen

Runokokoelmasta Murtumia muurissa.
MC-Pilot Oy Kustannus, Tampere 2002

Oili Härkönen, auttaja ja kirjoittaja

Oili Härkösen tie johti köyhän työläisperheen tyttärestä ihmisten auttajaksi ja kirjoittajaksi. Pitkän elämänsä aikana hänessä tapahtui myös suuri jumalakuvan muutos. Näin Oili kertoo elämästään:

Synnyin 27. 04. 20 Oravissa, yhdeksänpäisen lapsikatraan nuorimmaisena lson Haukiveden rannalla yhdessä Suomen kauneimmista kylistä. Lapsuusmaisemissani kirkomme Rantasalmella oli hankalan matkan takana. Kesällä sinne pääsi vesitse joko soustaen tai vi konloppuina pienellä laivalla. Vesimatkaa oli 23 km ja lisäksi maitse kuutisen kilometriä. Talvella jäiden kantaessa jotkut hiihtivät tai liukkaalla kelillä käyttivät potkukelkkaa ja talolliset ajelivat sinne hevosilla. Rospuuton aikana matkaa kertyi 100 km, kulkipa sen sitten Varkauden tai Savonlinnan kautta. Yksittäisten asioiden hoitaminen oli hankalaa.

Peruskoulutukseksi jäi vain kolme talvea supistettua kansakoulua. Syynä seuraava: toisluokkalaisilla oli ollut laskuja kotiläksynä mutta jokaisella oli yksi lasku väärin. Koulussa he lasivat sitä paperille ja taululle löytämättä oikeaa tulosta. Opettaja toi esimerkin eteeni laskeakseen ja onnistuini saamaan oikean tuloksen. Hän kehotti kysymään vanhemmiltani saanko siirtyä toiselle luokalle, istun suotta siinä ensimmäisellä. Lienen omannut valmiuksia kirjoittamiseenkin kun hän kielioppitunnin osuessa keskelle koulupäivää kantoi eteeni lehtiä tai tietokirjoja selailtavaksi tai sen ollessa koulupäivän viimeisenä lähetti minut kotiin. Sama toistui mittausopin kohdalla. Antaessaan päästötodistusta hän harmitteli, ettei minulla ollut mahdollisuutta jatkaa oppikoulussa. Sitä minäkin harmittelin.

Kirjoittamista halusin kuitenkin oppia ja osallistuin – kymmeniä vuosia myöhemmin – muutaman talven aikana Työväenopiston Kynäilyryhmään sekä parille kynäilijöiden viikonloppukursseille. Ohjaututtuani henkisen kasvun alueille sain koulutusta ottaakseni vastaan tietoja ajatusteitse ja siirtääkseni niitä kirjalliseen asuun. Myös Vian kurssi antoi oman panoksensa kirjoittamiseeni.

Oili Härkösen pitkään elämänsäkaareen sisältyy suuri jumalakuvan muutos.

TERTTU SEPPÄNEN

Ompelijan ammatissa: Aikanaan olosuhteet antoivat osakseni ompelijan ammatin. Kaksitoistavuotiaana ompelin ensimmäisen mekkoni. Kylälämme oli taitava ompelija ja olin auttanut häntä sesonkiaikoina käsitöitä tekemällä, tuolloinhan koneissa oli vain suoran tikin toiminta. Äiti oli pyytänyt, että pääsisin hänen oppilaakseen ja hän oli luvannut, mutta sitä kesti vain pari viikkoa kun hän muutti pois. Kylän naiset jäivät pulaan kankaittensa kanssa. Koulutoverini tuli kankaineen ja houkutteli minua työhön. Selitin, ettei se onnistu, jos teen virheen minulla ei ole rahoja korvatakseni vahinkoa. Hän sanoi hyväksyvänsä tuloksen ja oli

tyytyväinen. Tieto levisi ja töitä riitti.

Haaveenani oli lähteä Helsinkiin jossa kaikki siskonikin olivat. Kuvittelin saavani työtä ja siinä sivussa voivani opiskella iltakoulussa tai kursseilla saadakseni ammatin. Sota nielaisi tuon haaveen. Rauhan tultua avioiduin ja tulimme etelään, ensin Loviisan seudulle, myöhemmin Vantaalle. Ilman todistuksia arvelin työn saannin olevan vaikeaa. Sain tilaisuuden suorittaa kurssin Helsingin Leikkuuopistossa, ja sen jälkeen löytyi mielekästä työtäkin.

Auttajana: Myöhemmin henkisen kehityksen taipaleella sain ohjausta ihmisläheiseen työskentelyyn. Kuuntelin, keskustelin ja annoin rentouttavaa ja rauhoittavaa käsittelyä. Tähän liittyen sain kehotuksen koota kokemuksiani kirjaksi ja olin 82-vuotias esikoisromaanin *Sielujen siteet* valmistuessa vuonna 2002. Annettu tehtävä tuli täytetyksi. Samana vuonna ilmestyi myös runokoelmani *Murtumia muurissa*. Muutaman vuoden toimin puolisoni omaishoitajana ja nyt lähes vuoden olen nauttinut lesken yksinäisyydestä. Tämäkin on rikasta aikaa kun vain lähtee tilaisuuksiin missä tapaa toisia ihmisiä.

Auttamistehtävässäni pohdin myös paljon Jumalan olemusta – lapsuudessa syötetty ankara ja kostonhaluinen jumalakuva muuttui rakastavaksi ja lempeäksi. ●

Pirjo Valliuksen elämässä kietoutuvat yhteen taiteen tekeminen, taiteen opiskelu ja taiteen opettaminen. Viimeksi mainittu liittyy omalla erityisellä tavallaan Gambiaan, länsiafrikkalaiseen maahan, missä hän on ollut ystävättärensä tekstiilitaiteilija Pirjo Latomäki-Jagnen kanssa mm. lasten taidekasvatusprojektin toimeenpanevana voimana. Yhdessä nämä ystävykset ovat tehneet pienen kirjankin Gambiasta.

Pirjo Vallius taiteilija, **joka lahjoitti universumin**

TUULA UUSITALO

Pirjo Vallius on pakkaamassa tavaroita ylihuomiseen Gambian matkaan ja valittelee, että kodin järjestys on puutteellinen. Matkan jälkeen Pirjo Valliuksella on edessä myös näyttely, johon hän on tehnyt 16 taulua. Hän on taiteilija ja taidekasvattaja. Matkustellut paljon ja asunut eri puolilla maapalloa. Valloittava, aikaansaava persoona, joka toimii jo ennen kuin on ehtinyt ajatella. Niinpä hän on ollut aloitteentekijänä varsin eksoottisissa projekteissa.

Naisten kasvoja

On kaunis päivä, kaunis ympäristö Helsingin Vallilassa, vanhassa puutalokaupunginosassa. Pirjo näkee minut ikkunasta ja tulee päästämään sisälle. Silmäys keittiön seinälle paljastaa suuren määrän pieniä tauluja. Pirjo Vallius on ollut opiskelemassa Taidekoulu Alfa-Artissa vanhojen mestarien tekniikkaa, ja työt ovat kurssin loppunäyttelyä varten.

Tarkempi silmäys näyttää, että jokaisessa näistä on jokin tuttu naishahmo: Leonardon enkelistä monien muiden taidehistoriasta tuttujen kasvojen kautta aina 1900-luvun ”ikoneihin”, poliitikkoihin, laulajattariin ja elokuva-tähtiin ja myös pyhimyksiin: Eva Peron, Marilyn Monroe, Äiti Teresa jne.. Yksi ainoa heistä on enää elossa, laulajatar Miriam Makeba.

Kuvat on tehty munatemperalla kankaalle. Aineet ovat siis hyvin perinteisiä. Myös pohjustuksen tulee olla perinteen mukainen, etteivät kemialliset reaktiot sotkisi materiaalien ominaisuuksia. Kaupan gesso ei siis käy vaan pitää käyttää liitujauhetta ja sulatettaessa pahalta haisevaa jänisliimaa. ”Jänisliimaa?” ”Käi se on jotain eläinperäistä, vanhan ajan puusepäneliimaa”, keskustelemme. Tempera on teknisesti vaikeaa, koska se rakentuu kuultopinnoille. Kaikki täytyy tehdä ajatuksella, sillä se mikä on maalattu, näkyy kerrosten alta. Värien voimakkuus on temperassa omaa luokkaansa. Pigmentit hohtavat puhtaina. Lakkapinta vielä korostaa niiden hehkua.

Aihe ja sen käsittely ovat jo ehtineet saada kiitosta: klassisen taitavasti maalatut pienoismuotokuvat ja niiden abstrakti ympäristö muodostavat harmonisen kokonaisuuden. Selkeästi näköiset kuvat antavat aivoille pohdinnan aihetta: kuka tuo on, mistä hänet tunnen ja myös tunnistamisen mukanaan tuomia ahaa-elämyksiä muistoiin. Taidehistorian aikakaudet palautuvat mieleen pienen verrytetyn jälkeen. 1900-luvun naishahmot taas yhdistyvät oman elämän aikakausiin ja niiden tunnelmat palautuvat mieleen.

”Etsin netistä tietoa näistä naisista”, kertoo Pirjo ”melkein kaikista näistä löytyy kaksi puolta, paljon hyvää, mutta myös arvosteltavaa löytyy.” Jopa Äiti Teresa on joutunut arvostelujen kohteeksi – ehkä aiheesta, kuka tietää. Juoruilemme hetken Marie Curien rakkausasioista ja päädyimme siihen, että Florence Nightingale on ainoa, josta ei oikein löydy mitään moitittavaa.

Pirjon seinillä on hyvin vähän muita tauluja. Yksi on valokuva, jonka Pirjo on ottanut itsestään New Yorkissa. ”Minulla oli kauhea jet lag. Yöllä valokuvailin ja kirjoittelin”, hän kertoo. Kuvassa hänellä on vaalea tukka. Tänäkin Pirjo on tummatukkainen, se on hänen oikea värinsä ja kuvastaa hänen temperamentiaan. Eräs teos kirjoittaa muistikuvia: ”Tein kerran lahjaksi erälle ystävälleni rasian. Siellä ei ollut mitään sisällä. Sanoin että se sisältää universumin.”

Yhteys Gambiaan

”Päätän aina, etten enää lähden Gambiaan, mutta sitten palautuu mieleen jokin tuoksu tai väri...”, hän sanoo. Monta kertaa hän on siellä ollutkin vuoden 1999 jälkeen, jolloin ideat saivat alkunsa.

Ensimmäinen yhteys Gambiaan hahmottuu tarinana, joka alkaa Helsingissä ja on täynnä eteenpäin vieviä yhteensattumia: Ensin oli Anna, Pirjon sisarentytär, joka piti välivuotta koulusta tarkoituksenaan maalata tauluja. Pirjo äidillisesti piti huolta Annasta ja yritti katsoa, ettei tyt-

tö lorvailisi vaan todella maalaisi. Kaupungilla liikkeessaan he kävivät yhdessä kulttuurikeskus Caisassa, Helsingin Kaisaniemessä ja Pirjo huomasi, että siellä voi pitää näyttelyitä. Pirjo lähti suoralta kädeltä Caisan silloisen johtajan puheille ja kysyi, voisiko Anna pitää vuoden ku-

Kulttuuriyhdistys Gepardin tarkoitus on antaa gambialaisille naisille eväitä myydä käsitöitään.

luttua siellä näyttelyn. Ja se järjestyi. Anna nikkoteli hetken, mutta myöntyi ja ahkeroituaan vuoden sai kuin saikin aikaan näyttelyn. Tällä ei vielä ollut mitään tekemistä Gambian kanssa, mutta Caisan kutsuvieraslistalla oli Gambian Kansallismuseon johtaja Bala Saho, johon Pirjo sitten tutustui ja joka ehdotti Gambiassa pidettävää näyttelyä. Se näyttely jäi pitämättä, mutta paljon muuta on saatu aikaan.

Yhtäkkiä hän huomasi suunnittelevansa ystävättärensä Pirjo Latomäen kanssa mitä kaikkea Gambiassa voisi tehdä. Ja kun he sitten lähtivät Gambiaan, heillä oli valmiina taidekasvatusprojekti rahoituksineen kaikkineen. Pirjot olivat sommitelleet projektin, saaneet sponso-

PIRJO VALLIUS

reita ja tukijoita sekä pystyneet hankkimaan Suomesta materiaalia, mm. paperia ja värejä. Gambian kansallismuseon puistoon järjestettiin työpaja ja sitä näytettiin TV:ssä.

Tuolloin TV oli Gambiassa uusi ja ihmeellinen. Ohjelmat tehtiin improvisoiden ja kun meidät huomattiin, meistä tehtiin ohjelma, joka pyöri TV:ssä aina kun muuta ohjelmaa ei ollut.

Naisprojekti afrikkalaisessa kulttuuripiirissä

Tavallisesti taiteellisuus kanavoituu Afrikassa käsitöihin. Taidemaalausta sellaisena kuin me sen ymmärrämme, ei tunneta. Väreihin tutustuminen oli afrikkalaisille lapsille ihme ja he olivat haltioissaan, kun saivat maalata ja tutustua värimaailmaan. Eräskin pikkutyttö halusi viedä kotiinsa palettina käytetyn paperilautasen.

Kulttuuriyhdistys Gepardilla, jonka perustajia molemmat Pirjot olivat, on myös ollut kolmivuotinen naisten koulutus- ja työllistämisprojekti, jonka tarkoituksena on ollut antaa gambialaisille naisille eväitä myydä käsitöitään. Naisprojekti kohdistui Gambian maaseudun luku- ja kirjoitustaidottomiin naisiin. ”Naiset valmistavat batiikkikankaita perinteisillä vaha-batiikki- ja *tie and dye*-menetelmillä. Opettajat ja materiaalit ovat paikallisia”, selittää Pirjo. ”Naisia on opastettu ekologiisiin valmistusmenetelmiin. Huuhteluvesiä varten laitettiin jätevesitankki ja kurssikeskuksen pihalle tehtiin kaivo.” Myös värjäystekniikkaa kehitettiin ja pidettiin ompelukurssi.

Batiikki on naisten tavallinen käsityötapa, mutta sen kehittäminen myyntikelpoisiksi tuotteiksi oli tarpeen. ”Sielläpäin on tapana, että kun joku keksii jotakin, kaikki kopioivat sitä. Tori on täynnään samanlaisia malleja”, kertoo Pirjo ”Kiinnitimme huomiota siihen, että töistä tulee omaperäisiä ja että niiden laatu kelpaisi kansainvälisillä markkinoilla. Oli tärkeää, että naiset saavat niistä tuloja.”

Naisten osallistumista tuettiin mm. antamalla heille lastenhoitoapua. Batiikkeja tehtiin viikolla ja saippuaa perjantaisin. Lopuksi järjestettiin kokeet ja jaettiin todistukset.

Afrikkalainen asumismuoto on yhteisäsumus *compound*, missä useammat sukupolvet asuvat yhdessä. Kun joku naisista oppi uusia tekniikoita, hän saattoi opettaa niitä edelleen compoundin muille naisille.

Oman lisänsä ihmissuhteisiin ja perheiden sisäisiin taloudellisiin suhteisiin antaa moniavi-

oisuus. Miehillä on Gambiassa kaikki valta ja omaisuus. Naisilla on yleensä kuusi lasta, joille he hankkivat ruokaa viljelemällä pieniä peltotilkkuja. Viljelemällä he saivat myös myytävää torille. Miehet saattavat ottaa peltotyökaluista vuokraa omilta vaimoiltaan.

Kun ensimmäinen vaimo alkaa vanheta ja rapistua runsaiden syntytysten tuloksena, mies jättää lapset kokonaan äitinsä huollettaviksi ja ottaa nuoremman vaimon, jolle uhraa kaikki talousrahat. ”Näkisittepä niitä kalliita kännyköitä, joita miehet

ostavat nuorille vaimoilleen. Sellaisia ei Suomessa ole edes nähty”, kuvailee Pirjo Vallius. Aluksi miehet paheksuivat, kun naisia koulutettiin, mutta myöhemmin, kun he näkivät tulokset, he olivat kyllä ylpeitä koulutetuista naisistaan.

Tuotteiden myymiseksi järjestettiin Naiskeskukseen myyntipiste ja basaaripaikka läheisessä turistikeskuksessa. Ompelukurssilaisilta on tilattu koulupukuja. Suomessa näitä myydään ekologiaa painottavassa Reilun kaupan tähdessä.

Gambia

”Afrikassa on jotenkin erilainen energia. Sen huomaa jo lentokentällä. Eurooppalaisen on vaikea pitää itseään koossa siellä. Ei Afrikkaa

voi ymmärtää, siellä on kaikki niin erilaista.”, hän sanoo.

”Gambia ei ole samalla tavoin kaunis maa kuin esim. vuoristoinen Kenia. Gambian läpi virtaa Gambia-joki, jonka molemmin puolin ihmiset asuvat. Sen

pääkaupunki on Banjul. Gambia on aivan tasainen, kuin Pohjanmaa. Mutta siellä on Atlantin valtameri ja kukkia. Ihanaa kalaruokaa. Simpukan kuoret ovat yleinen rakennusmateriaali. Taloni seinät on päällystetty simpukankuorilla”, sanoo Pirjo Vallius ja näyttää kirjan kannen valokuvaa.

PIRJO VALLIUS

”Kuivana kautena kaikki on nuutunutta ja kellertävää mutta sadekausi alkaa kesäkuussa ja silloin kasvit heräävät. Värit ja tuoksut ovat voimakkaat. Valo on Gambiassa lämpimämpää kuin Suomessa, se on kunnanhoidtoista”, kuvailee Pirjo Vallius.

Gambian pääuskonto on islam, vanhoista paikallisista uskomuksista ei juuri puhuta, vaikka jotain tapoja on jäljellä – esim. kansanparantajien luona käynti. Gambiassa ei ole isoja kaupunkeja. Se on paremminkin kuin yhtä suurta kylää, ihmisiä on joka paikassa. Eläimiä, kuten vuohia on paljon.

Kaupanteko käy Banjulissa hermoille. Kaupias tarjoaa. Asiakas: ”Ei käy!” Sitten on vuorossa *second price*. Asiakas: ”Ei käy!” What is your third price?” Ja niin edelleen. Onneksi supermarketteissa on kiinteät hinnat!

Afrikassa on oma äänimaailmansa: Aamulla varhain moskeijan kovääniset huutavat rukouskutsunsa, sitten kukot alkavat kiekua. Sade lotisee, autot tööttäävät, vuohet määkivät ja illalla afrikkalainen musiikki soi täysillä.

”Uskomaton kakofonia”, huokaa Pirjo. Se rauhoittuu yöllä muutamaksi tunniksi.

Gambiaan on rakennettu uusia asfaltilla päällystettyjä teitä, joita pitkin pääsee lujaa. Autot sen sijaan ovat vanhoja ja hajoavia. ”Kerran, kun olimme palamassa taide-terapiasta kotiin, otimme *vanin*, eli paikallisen bussitaksin. Se ajeli aika lujaa niin että siitä irtosi ovi. Ei meille onneksi käynyt kuinkaan.”

Kulttuuriyhdistys Gepardi

Kun aikoo saada avustuksia ja sponsoreita, on hyvä olla yhdistys. Suomessa ja Gambiassa toimiva Kulttuuriyhdistys Gepardi ry:n toiminta-ajatuksena on kansainvälisyyskasvatus ja suvaitsevuuden lisääminen taiteen ja kulttuurin keinoin. Gepardilaiset ovat vetäneet vuodesta 1999 lähtien taidekasvatus- ja kulttuurivaihtohankkeita suomalaisten ja gambialaisten lasten parissa. Yhdistys perustettiin v. 2000. Naisten kouluttamiseen ja työllistämiseen tähtäävä projekti on saanut tukea mm. Suomen ulkoministeriöltä.

”Taidekasvatus ja kulttuuri ovat perustavia asioita”, sanoo Pirjo Vallius, Gepardin puheenjohtaja. ”Gepardilla on ollut näyttelyvaihtoa ja erilaisia työpajoja sekä peruskouluikäisten lasten taidekasvatushankkeita Suomessa ja Gambiassa. Las-

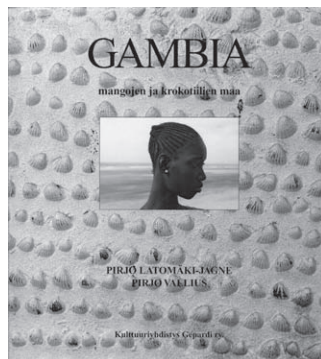
ten taideta-
pahtumia,
maalaus- ja
valokuva-
näyttelyitä
sekä luento-
ja on ollut
eri museoissa
molemmissa
maissa, mm.
Kiasmassa ja
Gambian
kansallismu-
seossa.

Pirjo Val-
lius ja Pirjo
Latomäki-
Jagne koko-
sivat v. 2000
gambialais-
lasten kans-
sa tehdystä
yhteistyöstä

tietokirjasi-
nimeltä Gambia –
Mangojen ja
krokotiilien maa.
Se on tarkoitettu
suomalaisten
lasten kansainvälisyyskasvatukseen.
Kirjaa ovat olleet
tekemässä mm.
gambialai-
set lapset. ●

PIRJO VALLIUS

Toim. Lisa G. Aspinwall ja
Ursula M. Staudinger

Suom. Jukka Pöhlö

Edita Helsinki 2006. 402 s.

Ihmisen vahvuuksien psykologia

KAISA PAKKALA

Ihmisen vahvuuksien psykologia kuuluu Suomen Psykologiliiton ja Editan Persona Grata kirjasarjaan, joka julkaisee henkistä hyvinvointia edistäviä teoksia. Alkuperäisteos ilmestyi vuonna 2002 Amerikan Psykologiliiton julkaisemana nimellä: A Psychology of Human Strengths: Fundamental Questions and Future Directions for a Positive Psychology. Kirja koostuu 23 esseestä. Kirjoittajat ovat alan johtavia kouluttajia ja tutkijoita amerikkalaisista, saksalaisista, italialaisista ja ruotsalaisista yliopistoista ja instituuteista ja heitä on yhteensä 44.

Seminaari ja kirja

Lähtölaukaus kirjan toimittamiseen oli Myönteisen Psykologian seminaari Meksikossa vuonna

1999. Sen kokoonkutsujina olivat legendaariset flow-tutkija Mihaili Csikszentmihalyi ja avuttomuustutkija Marty Seligman. Kirjan toimittajat olivat saaneet kutsun seminaariin ja siellä syntyi ajatus koota yhteen ihmisen vahvuuksien psykologian ja yleensä myönteisen psykologian tämänhetkisiä ajatuksia ja tutkimustuloksia. Päätettiin ottaa mukaan myös muiden kuin juuri tälle alueelle suuntautuneiden johtavien tutkijoiden ajatuksia. Tarkoituksena oli esittää paitsi mahdollisuuksia myös kriittisiä kannanottoja.

Ihmisen vahvuuksien psykologian pääaiheet ovat: Tietoisuus, päättely ja älykkyys, luovuus ja korkealaatuinen viisaus, kehitys ja ikääntyminen, tunteet, terveys ja hyvinvointi, insti-tuutiot ja kulttuuri, minä ja persoonallisuus ja sosiaaliset suhteet.

Kirjoittajille ei annettu vapaita käsiä esitellä omia tutkimuksiaan, vaan kaikille esitettiin samat kysymykset vastattaviksi. Heiltä pyydettiin teoreettisia, tulevaisuuteen katsovia kirjoituksia ihmisen vahvuuksien ymmärtämisestä ja kehittämisestä. Siihen pyydettiin myös näkemyksiä myönteisen psykologian tulevaisuuden mahdollisuuksista, visioista ja sudenkuopista tutkimuksesta, terapiassa ja ongelmien ennalta ehkäisyssä.

Alueet, joihin kirjassa paneudutaan, ovat kehityspsykologia, tunteet, organisaatioiden muutokset, sukupuoliroolit, älykkyys ja terveys. Esheet käsittelevät eri tapoja tutkia vahvuuksien taustalla olevia itsesäätelyjärjestelmiä. Ne etsivät tietoa siitä, minkälaiset vahvuudet auttavat ihmisiä sopeutumaan nopeasti muuttuvaan maailmaan, miten vahvuuksia voidaan tukea ja millaista on terapia, joka siinä auttaa. Tarkoituksena on esittää sekä kannustavia että arvostelevia asiantuntijalausuntoja alasta.

Kirjassa pohditaan, millaisia moraalisia ja poliittisia kysymyksiä liittyy ihmisen vahvuuksien tukemiseen. Kirjoittajat kyseenalaistavat käsitykset siitä mikä loppujen lopuksi on myönteistä ja kielteistä ja kysyvät, ovatko vahvuudet luonteenpiirteitä vai prosesseja. He kysyvät myös, miten eliniän pidentyminen, fyysisen ympäristön muutokset, globalisaatio ja kulttuuriset ja poliittiset muutokset vaikuttavat psykologian kehitykseen sekä minkälaiset vahvuudet auttavat ihmistä sopeutumaan muuttuviin olosuhteisiin ja hyödyntämään niitä.

Toimittajat painottavat sitä, ettei kirjan tuloksia pidä käyttää sen määräämiseen, mitä tulisi tehdä ja miten elää, eikä ole syytä määrittellä mitään universaaleja ihanteita. Samat vahvuudet eivät toimi kaikissa tilanteissa. Esim. aasialaiseen kulttuuriin sopii paremmin pessimismi kuin optimismi, koska se edistää aktiivista ongelmanratkaisua.

Pimeyden rinnalle valo

Maallikot ymmärtävät psykologian usein kliinisenä psykologiana ja psykopatologiana. Psy-

kologit ovat paljolti keskittyneet ihmisen pimeään puoleen, epäonnistumisiin, väkivaltaan ja epätoivoon. Olisiko pimeyden rinnalle syytä ottaa myös valo. Nyt on aika laajentaa horisonttia ja auttaa ihmisiä sopeutumaan muuttuvan maailman vaatimuksiin ja käytettävissä olevaan potentiaaliin. Ei ole kuitenkaan syytä unohtaa sitä, että kaikilla ei ole samanlaisia lähtökohtia ja mahdollisuuksia. Maailmassa on edelleen myös kurjuutta. Osa ihmisistä ei uskalla ottaa riskejä vaan pelkää epäonnistumista ja näin ollen ei tule tietoiseksi todellisesta potentiaalistaan.

Tieteellinen psykologia ei arvota asioita kielteiseen ja myönteiseen. Vahvuuksista puhuttaessa käytetään sanoja voimavara tai kompetenssi. Psykologian piiriin luetaan sellaiset myönteiset asiat kuin: luovuus, tunneäly, empatia, lahjakkuus, onnellisuus, optimismi, prososiaalinen käyttäytyminen, itsemääräytyminen, solidaarisuus ja viisaus. Henkisyttä ja rohkeutta ei lueta psykologian piiriin, vaan niitä pidetään eettis-moraalisina vahvuuksina ja näin ollen filosofian piiriin kuuluvina.

Ihmisen suurin vahvuus on toiset ihmiset. Sen ovat todenneet jo kaukaiset esi-isämme. Abraham Maslow toi rakkauden esille jo 50 vuotta sitten ja tiedetään, että lapsi tarvitsee rakkautta kehittyäkseen. Vahvuudet tulevat esille paremmin tutussa ympäristössä läheisten ihmisten ja tuttujen asioiden parissa. Onnistumisen kokemukset tärkeillä elämänalueilla voivat yleistyä myös muille alueille.

Ympäristöt, roolit ja elämänhallinta

Fyysinen ja sosiaalinen ympäristö voi sekä vahvistaa että heikentää vahvuuksien esille tuloa. Huonosti voiva, autoritäärisesti johdettu työ- tai muu yhteisö ilman sosiaalista tukea vähentää vahvuuksien esiintuloa. Kaunis koti-, työ- tai luonnonympäristö saa esiin ihmisen parhaat voimavarat. Teknologian kehitys voi laajentaa elinpiiriä ja lisätä muuten eristyksissä olevien kansojen ja ihmisten mahdollisuutta

saada uutta tietoa ja osallistua mm. ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia lisääviin kansainvälisiin sopimuksiin.

Sitkeyttä arvostetaan pyrittäessä tavoitteisiin, mutta joskus on hyvä irrottautua myös toivotomista ponnistuksista. Silloin ei vetäytymistä ole syytä pitää avuttomuutena, vaan järkevyytenä. Onnistuneeseen elämänhallintaan kuuluu itselle sopivien tavoitteiden valitseminen. Kirja romuttaa perinteisten älykkyydestien merkityksen. Ne mittavat vain osan ihmisen kyvyistä. Luovat ja käytännölliset ihmiset eivät pääse esittämään todellisia lahjojaan. Myös kokonaisilta kansoilta voidaan täten riistää heidän lahjansa.

Sukupuoliroolien on arveltu ajan kanssa samanaistuvan. Naiset ovat perinteisesti omaksuneet miehille kuuluvia rooleja ja länsimaissa on naisten statuksen huomattu nousseen. Miehet eivät kuitenkaan ole tutkimusten mukaan samassa määrin osallistuneet kodinhoitoon ja naisvaltaisiin ammatteihin. Voi myös käydä niin, että roolit muuttuvat uusien haltijoiden myötä. Naisjohtajat eivät omaksu perinteistä kovaa johtajan roolia, vaan pehmeämmän linjan. Naisille on varsinkin länsimaissa avautunut uusia ovia ja mahdollisuuksia toteuttaa unelmiaan.

Nyt tarvitaan uudenlaista ajattelua vastaamaan uuden ajan tuomiin usein ennakkoimattomiin vaatimuksiin ja haasteisiin. Pyrkimyksenä on rauha ja erilaisten kulttuurien ja etnisten ryhmien ymmärtäminen ja yhteistyö. Siinä tarvitaan ihmisen vahvuuksien ja prososiaalisen käyttäytymisen ymmärtämistä. Ei pidä jäädä vain tutkimaan ja neuvottelemaan konflikteissa. Pitää myös ottaa vastaan erilaisia yhteisöjä rikastuttavina asioina ja oppia ymmärtämään uusia tapoja sekä opetella myönteistä ajattelua, suvaitsevuuutta ja empatiaa. Toisissa kulttuureissa on erilaisia vahvuuksia kuin omassa. Länsimaissa korostetaan yksilöllisiä vahvuuksia, kun taas aasialaisessa kulttuurissa kollektiivisia ja yhteisöllisiä.

Näkemyksiä hyvästä vanhuudesta

Kirjoittajat pohtivat vahvuuksia elämänkaaren näkökulmasta. Aikuinen ihminen joutuu elämään jatkuvan keskeneräisyyden tilassa. Tietoja ja taitoja on koko ajan päivitettävä, mikä toisaalta myös auttaa kehittymään. Ihmiset eivät ole geneettisesti tottuneita vanhuuteen, elinikä on jatkuvasti pidentynyt. Sadassa vuodessa on länsimaissa tullut 30 vuotta ikää lisää. Suurin osa ihmisistä on siirtymässä elämänvaiheeseen, josta puuttuu käsikirjoitus. Elämän viimeisistä vuosista tiedetään vähemmän kuin lapsuudesta.

Vanhuuden kulttuuri ei ole kehittynyt ja ihmisten odotetaan jatkavan aktiivista ja osallistuvaa elämäänsä vanhoinakin. Vanhuuteen on usein liitetty vain uhkakuvia, menetyksiä ja heikkoutta. Psykogerontologiassa on keskitytty yleensä vanhusten sairauksiin. Vanhuksilla on paljon kroonisia sairauksia, jotka liittyvät elämäntapaan, esim. ruokavalioon, liikuntaan, selviämiskeinoihin ja sosiaalisiin verkostoihin. Ikääntymisen tautioppi on kuitenkin siirtymässä biologiasta psykologiaan.

Myönteisessä vanhusten hoidossa on pohdittu menestyksellistä ikääntymistä. Miten lisätä, kehittää ja toteuttaa sitä? On syytä etsiä ikääntymisen myönteisiä tekijöitä, kuten viisaus, elämänfilosofia, tyyneys, selviytymisstrategiat, sopeutumiskyky, prososiaalinen käyttäytyminen, yhteiskunnallinen osallistuminen ym. Vanhuuteen kuuluu myös iloa esim. lapsenlapsista ja syviä ihmissuhteita sekä aikaa sellaiseen, mitä todella haluaa tehdä.

Hyvä ikääntyminen tuo mukanaan hyvinvointia ja hyvät käyttäytymisratkaisut parantavat terveyttä. Useimmat ikääntyneet säilyttävät kyvyn sosiaaliseen ja psykologiseen kasvuun, vaikka kognitiivinen joustavuus väheneekin jonkin verran. Persoonallisuuden piirteet säilyvät kuitenkin ennallaan. Tyyneys ja rentoutuneisuus lisääntyvät ja ongelmien ratkaisukyky säilyy. Tärkein ominaisuus on viisaus, joka vielä 10 vuotta sitten luettiin filosofiaan kuuluvaksi.

Viisauteen liittyy äly, luovuus, kognitiivinen tyyli, sosiaalinen äly ja persoonallisuus.

Vanhuudessa on mahdollisuus viisauden lisääntymiseen. Sitä on vaikea määritellä, mutta helppo tunnistaa. Viisauteen liittyy mielen ja luonteen synergia samoin kuin tieto-taitoa ja toimintaa oman sekä toisten hyvinvoinnin edistämiseen. Viisaudesta on tulossa myönteinen positiivinen ominaisuus, jota pidetään ihmisen kehityksen huippuna ja elämän toivottavana lopputilana. Toki vanhuksissa on paljon pitkäaikaissairaita ja dementoituneita, mutta myös yhteisön viisaimpia jäseniä

Olisi virheellistä luonnehtia vanhuutta pelkäksi heikkouden tilaksi. Toisaalta ei pidä myöskään unohtaa sairaita, yksinäisiä ja köyhiä vanhuksia, joita on enemmän kuin hyvinvoivia varakkaita ja osallistuvia.

Psykologisen tiedon hyödyntäminen

Myönteinen tunne on vahvuuden lähde. Sen avulla ihmiset pystyvät tekemään sen, mitä on tehtävä ja hyödyntämään voimavaransa. Se edesauttaa tehokasta tiedon prosessointia ja vuorovaikutusta. Tämän voi huomata jo arkiajattelussa siitä, että ihmiset ja eläimet joita kohdellaan huonosti, tulevat defensiivisiksi ja voivat laittaa vahingon kiertämään. Sen sijaan rakkautta saaneet ovat empaattisempia, ymmärtäväisempiä ja avomielisempiä.

Hyvinvoivat ihmiset eivät hakeudu psykologille. Freudista lähtien psykologit ovat etsineet myönteisten ilmiöiden vastapuolta. Kirjoittajat ehdottavat, että myönteistä ilmiötä tulisi tutkia sellaisenaan. Myönteisten tunteiden tutkimuksella voidaan löytää mahdollisuuksia parantaa ihmisen toimintakykyä. Myönteisten tunteiden avulla voidaan edesauttaa terveyttä ja hyvinvointia. Yhteisöissä niillä voidaan saada ihmeitä aikaan.

Loppuun palaminen ja alhainen suoritustaso sosiaalisissa ja kaupallisissa organisaatioissa kertoo siitä, että perustavaa psykologista tietoa ei hyödynnetä päivittäisessä vuorovaiku-

tuksessa. Tämän vuoksi monet organisaatiot eivät yllä omiin potentiaaleisiinsa mahdollisuuksiinsa. Ylimielisyys tulee kalliiksi ja varsinkin johdon olisi syytä hallita psykologian perustaso. Organisaatiot jotka toimivat huonosti ja voivat huonosti, ovat monen henkilökohtaisen ja sosiaalisen häiriön syynä. Psykologiaa tulisi soveltaa sekä talouteen että politiikkaan. Psykologeilla on työkalut sosiaalisten ja kaupallisten organisaatioiden auttamiseen. Nykyisellä psykologisella tietämyksellä on mahdollista saada aikaan muutoksia, jotka välillisesti johtavat myös taloudelliseen kasvuun ja huippusuorituksiin.

Kirjoittajat peräänkuuluttavat tiedemarkkinoita, joissa käynnistettäisiin dialogi käytännön kentän, esim. opettajien ja johtajien kanssa. Yksi osa tiedemarkkinoista voisi olla ongelmanratkaisumarkkinat, missä osanottajat voisivat tunnistaa olemassa olevia ongelmia ja niihin kehitettäviä ratkaisuja. Yhdyn täysin kirjoittajan huomioon, että olisi syytä luoda kontakteja ja verkostoja kentän ja tutkijoiden välille! Toinen ehdotus koskee psykologisten tiedemarkkinoiden luomista. Psykologisilla tiedemarkkinoilla psykologit esittelisivät tietojaan, joita itse pitävät tärkeinä ongelmanratkaisulle. Kirjoittaja ehdottaa, että olemassa olevaa psykologista tietoa olisi syytä soveltaa myös yliopistoihin hyvinvointia ja tulosta parantamaan.

Myönteisen ja kielteisen tunteen jännite

Ihmisellä on kyky sekä impulsiivisuuteen, että itsehillintään. Viettien voimaa sekä tahdon ja järjen osuutta on käsitelty jo antiikin Kreikassa. Antiikissa puhuttiin tahdon heikkoudesta, psykologiassa egokontrollista. Erilaiset addiktiot ja sopeutumisongelmat ovat tämän päivän suuria ongelmia. Psykologia tutkii ihmisen itsesäätelyn prosesseja. Itsetuntemusta pidetään tärkeänä. Erilaiset hylkäämis- ja muut kielteiset ilmiöt yleistyvät helposti muille elämänalueille ja ihminen kokee itsensä epäonnistujaksi. Me-

nestyminen kun vaatii usein pitkän tähtäimen tavoitteita, esim. yliopistotutkintoa, ponnisteluja ja jatkuvaa itsesääteilyä sekä kieltäytymistä houkutusten edessä. Vastoinikäymisiä ei useinkaan voida välttää, mutta suhtautumista niihin voi säädellä. Usein juuri vastoinikäymisten yhteydessä tulee esiin ihmisen todellinen potentiaali ja selviytymiskyky.

Kirjallisuudesta puuttuu vielä myönteisten ja kielteisten tunteiden tarkastelu stressitilanteissa. Vaikka vastoinikäymisten turha murehtiminen on haitallista terveydelle, kielteiset tunteet heräävät yleensä syystä. Yleensä tunteiden hallinta nähdään kykenä vähentää negatiivisia ja lisätä positiivisia tunteita. Torjuminen voi-kin helpottaa oloa ensiapuna, mutta pitkällä tähtäimellä siitä on haittaa. Tunteiden hallinnan pitäisi merkitä myös tunteiden kokemista ja käsittelyä. Tunteiden kohtaaminen on hyvä asia. Esim. saattohoitopotilailla on todettu tunteiden ilmaisun lisäävän elinaikaa.

Kielteisten tunteiden kokeminen ei kuitenkaan usein riitä, vaan tarvitaan myönteisiä tunteita avuksi, että kielteisiä pystytään käsittelemään. Myönteisten ja kielteisten tunteiden samanaikainen jännite edustaa eräänlaista vahvuutta, että kykenee selvittämään ja voittamaan stressitekijöitä. Pelkkä myönteisiin tunteisiin keskittyminen ei riitä.

Uusi paradigma

Kirja tuo esiin, että ollaan uuden vahvuuksien ja myönteisen psykologian paradigman syntyvaiheessa. Suomessa on jo melko pitkään sovellettu ja toteutettu käytännössä voimavaralähtöistä näkökulmaa mielen-terveys-, päihde- ja sosiaalisuudessa. Suomalaiset alan oppikirjat ovat jo vuosia käsitelleet asiaa.

Vahvuuksien psykologiassa tarkastellaan myönteisen psykologian tavoitteita, lupauksia ja rajoitteita. Myönteinen psykologia on sateenvarjokäsite, jonka alla on paljon uusia ja vanhoja tutkimusohjelmia. Sen aiheina ovat mm. optimismi, toivo, sitkeys, viisaus, onnelli-

suus, luovuus, sisäinen motivaatio, ja flow-tila. Tämä paradigma edustaa kirjoittajiensa mukaan täysin erilaista näkökulmaa kuin mihin aikaisemmin on totuttu.

Pelkkä vajavuuksiin perustuva paradigma antaa vain rajoittuneen kuvan luovuudesta. Se ei pysty selittämään, miksi jotkut suuntaavat energiansa toimintaan, joka ei tuo heille mitään ulkoista tunnustusta, mutta tuottaa silti iloa. Miksi ihmiset ottavat riskejä uhmatessaan perinteitä ja kokeilevat uusia asioita?

Mihaily Csikszentmihalyi, tunnettu flow-tutkija, on sitä mieltä, että luovuuden palkkiot ovat yhtä tärkeitä kuin ne homeostaattiset palkkiot, jotka vähentävät epä mukavuutta ja sairautta. Vajavuus- näkökulman omaksuneilla tutkijoilla on harvoin keskinäistä dialogia vahvuusnäkökulman omaksuneiden kanssa. Molemmat ovat kuitenkin ihmisen terveyttä edistäviä. On tehty tutkimus, jossa havaittiin, että sekä myönteisestä tulevaisuudesta että kielteisestä menneisyydestä kirjoittaneiden terveys parani.

Vahvuuksien tutkimus on lähtenyt liikkeelle vajavuuksien tutkimuksesta. Bandura siirtyi aggressioiden tutkimuksesta pystyvyyden tutkimukseen, Seligman avuttomuuden ja masennuksen tutkimuksesta optimismiin ja toivoon ja Heidel inhosta kohottavan tunteen tutkimukseen. Vahvuuksien tutkimus sai herätteensä vakiintuneesta tutkimussuunnasta. Inhimillinen käyttäytyminen pitää sisällään myönteistä ja kielteistä ja siksi on tärkeää pysyä avoimena kummallekin. On myös tärkeää käyttää käsitteellisiä työkaluja, jotka luovat siltaa vajavuus- ja vahvuusnäkökulman välille ja tarjoavat lopulta mahdollisuuden yhdistää nuo näkökulmat.

Kielteinen tutkimus on jatkuvasti jättänyt myönteisen varjoonsa, koska jälkimmäisellä ei ole ollut luotettavia työkaluja. Lisäksi pahoinvoinnin tutkimus on saanut helpommin rahoitusta kuin hyvinvoinnin. Sellaisten hyvinvoinnin ulottuvuuksien tutkimiseen kuin elämän tarkoitus, henkilökohtainen kasvu tai

kyky toteuttaa omia lahjojaan tarvitaan empiirisiä mittareita ja työvälineitä. Työvälineitä tarvitaan kun tutkitaan uusien vahvuuksien ja voimavarojen saamista,

Hyvää, hyvin elettyä ja rikkaasti koettua elämää ei määrittele kielteisten tunteiden puute, vaan se miten haasteet hallitaan, miten niihin reagoidaan ja miten ne ylitetään. Kriisin keskellä ihminen usein ymmärtää elämänsä tarkeysjärjestyksiä ja merkityksiä. Laadukkaita ihmissuhteita ja laadukasta elämää ei saavuteta pakenemalla vaan paremminkin kielteisten asioiden kohtaamisella ja teoilla, jotka syvenävät itsetuntemusta.

Psykologisen hyvinvoinnin ulottuvuuksia

Empiirisen tutkimuksen kohteena viimeisen vuosikymmenen aikana ovat olleet psykologisen hyvinvoinnin kuusi ulottuvuutta: Ympäristön hallinta, myönteiset ihmissuhteet, autonomia, henkilökohtainen kasvu, itsensä hyväksyminen ja elämän tarkoitus. Hyvinvointi syntyy elämän haasteiden, vastoin käymisten ja vaatimusten aktiivisesta kohtaamisesta, ei autuaan ristiriidattomasta ja tasaisesta elämästä. Avain vahvuuksien tutkimiselle on kyky löytää elämässä arvokas ja merkityksellinen, erityisesti silloin kun sen tavoittelemisen on vaikeaa.

Myönteinen psykologia ei tutki vain sitä, mikä tekee iloiseksi ja tyytyväiseksi, vaan jäljittää syvempiä ja monimutkaisempia prosesseja, joiden kautta opitaan tuntemaan ja hyväksymään itsensä ja löytämään elämän tarkoitus, toteuttamaan lahjojaan, rakastamaan läheisiä ja huolehtimaan heistä ja hallitsemaan monimutkaista elämää ja pysymään uskollisena omalle vakaumukselleen. Nämä asiat ovat hyvinvoinnin ja terveyden osatekijöitä. On tärkeää että kielteisistä ja myönteistä tutkitaan rinnakkain ja ne käyvät dialogia keskenään.

Kirjassa pohditaan myös poliittisen toiminnan motiiveja. Ovatko massat vain vieteriukkoja, joita eliitti mielensä mukaan siirtelee vai

onko tavallisella kansalla vahvoja taipumuksia toimia johtajan tahdon suuntaisesti. Olisiko Hitler ryhtynyt hirmutekoihinsa ilman kansan antisemitistisiä ajatuksia? Myönteinen psykologia väittää, että ihmiset tekevät valintoja oman arvomaailmansa pohjalta. Eliitin kyky mobilisoida kansaa voi vahvistaa joko hyvään tai huonoon lopputulokseen johtavaa suuntaa.

Vuonna 1998, joka oli rauhan ja vaurauden aikaa, myönteinen psykologia sai ensimmäisen kerran muodon Yhdysvalloissa. Kukoistaako se vain hyvinä aikoina? Vaikeina aikoina tarvittaisiin kipeästi keskittymistä myönteiseen. Parhaat terapeutit eivät vain paranna, vaan auttavat tunnistamaan vahvuudet ja hyveet sekä rakentamaan niitä.

Vahvuuden kriteerit

Vahvuuden kriteereinä pidetään seuraavia asioita: yleistettävyyttä eri tilanteisiin ja vakautta ajan suhteen, vahvuutta arvostetaan sen ollessa läsnä ja kaivataan sen puuttuessa. Vanhemmat pyrkivät edistämään vahvuuksia lapsissaan, yhteiskunta tarjoaa instituutioita ja niihin liittyviä rituaaleja vahvuuksien kehittämiseen. Kulttuurit tarjoavat roolimalleja ja tarinoita, jotka havainnollistavat vahvuutta vakuuttavasti. Vahvuuksien suhteen on ihmelapsia tai sellaisia, joilta ne puuttuvat. Vahvuuden on oltava tunnistettu ja arvostettu kaikissa tärkeissä alakulttuureissa.

Kirjassa esitetään, että psykologian pääteoriat tekevät nyt uutta vahvuuksien tiedettä. Yksilöä ei enää pidetä passiivisena ärsykkeisiin reagoivana objektina. Yksilöt nähdään päätöksentekijöinä, joilla on valintoja, mieltymyksiä ja mahdollisuuksia tulla hallitseviksi ja tehokkaiksi – tai huonoissa olosuhteissa avuttomiksi ja toivottomiksi.

Myönteinen psykologia voi ehkä pystyä ehkäisemään suuren osan emotionaalisista häiriöistä. Sillä voi olla sivuvaikutuksena fyysisen terveyden koheneminen ja se osoittaa mentaalisen hyvinvoinnin vaikutuksen kehoon.

Tämän lisäksi se voi tehdä normaalin ihmisen vahvemmaksi ja pystyvämmäksi hyödyntämään omaa potentiaaliaan.

Perusteos

Tämä kirja herätti minussa monenlaisia risti-riitaisia tunteita. Alussa viehätti kirjan kaunis ja laadukas ulkoasu. Kaikesta näkyy, että siihen on panostettu sekä aikaa että rahaa. Paperin laatu, taitto, käytetyt kuvat ja taulukot ovat huipputasoa. Kirjaa ei ole tarkoitettu nopeasti läpi lukeistavaksi ja hyllyyn unohdettavaksi vaan sellaiseksi investoinniksi, johon palataan tuon tuosta ja jota tullaan käyttämään tärkeänä lähdekirjana vuosikymmeniä. Kirjan lähdeluettelo on vaikuttava: 55 sivua kirjallisuutta ja lähdemerkinnät kirjan sivuilla täyttävät yliopistovaatimukset. Oletan, että kirjan sisältämä tietous valuu vähitellen käytännön työtä tekeville.

Seuraavaksi kirja tuntui suorastaan luotaan-työntäältä loputtomine empiiristen tutkimusten esittelyineen ja taulukoineen. Johdannossa mainitaan, että kirjaan ei haluttu tutkijoiden esittävän empiirisiä katsauksia omalta tutkimusalueeltaan. Tosiasia on, että juuri niitähän tässä kirjassa on!

Toisaalta myös ymmärrän, että tarkoista tutkimuselostuksista on hyötyä suomalaisille tutkijoille ja alan opiskelijoille. Olisi toivottavaa, että myönteisen ja vahvuuksien psykologian tutkimuksia käynnistettäisiin myös Suomessa! Olemmehan me suomalaiset kuitenkin vähän erilaisia kuin muut.

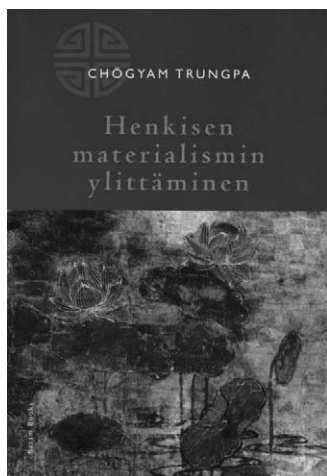
Suomalaisia opiskelijoita hyvin harvoin hemmotellaan suomenkielisillä kirjoilla, mutta tämä kirja tuntuu sen tasoiselta, että se varmasti kelpuutetaan tenttikirjaksi. Kirjaa suositellaankin opiskelijoille, opettajille ja tutkijoille kaikilla akateemisen ja soveltavan psykologian tasoilla. Kirja koostuu eri kirjoittajien esseistä, joissa kukin kirjoittaja käyttää omaa teoreettis-tieteellistä tyyliään. Kirja on perusteos vahvuuksien ja myönteisen psykologian alueella

Kirjan loppuun olisin odottanut sellaista tekstiä, missä olisi sisäistetty vahvuuksien ja myönteisen psykologian kokonaisuus ja tulevaisuuden mahdollisuudet. Koska kirjoittajat ovat vuosikausia viettäneet oman asiansa parissa, heidän olisi uskonut osaavan esittää asiansa hieman yksinkertaisemmin. Kirjan suomentajan olisi toivonut uskaltavan karsia ylimääräistä kapulakieltä.

Kirjaan paneutuminen maksoi kuitenkin vaivan! Huomasin, että asiat, joita kirja käsiteli, olivat itselleni hyvinkin tuttuja ja läheisiä. Kirjan ydinajatuksot ovat puhdasta kultaa! Se herätti ajatuksia ja jätti jälkeensä miellyttävän jälkimaun. ●

Kirjoittaja Kaisa Pakkala on työskennellyt psykiatrisena sairaanhoitajana ja psykoterapeuttina sekä terveydenhuollon lehtorina. Työnsä ohella hän opiskeli filosofian maisteriksi pääaineenaan käytännöllinen filosofia, gradussaan hän tutki Spinozan mielenhallinnan menetelmää.

Chögyam Trungpa Henkisen materialismin ylittäminen

Suomentanut Mika Määttänen
Basam Books 2006, 267 sivua

Chögyam Trungpa (1939-1987) on tunnetuimpia buddhalaisuuden opettajia lännessä. Lyhyen elämänsä ajan hän oli poikkeuksellisen aikaansaapa. Hänet tunnistettiin yksivuotiaana yhdenneksitoista Trungpa-tulkiksi. Perimyslinjan haltijana hän toi länteen kokonaisen buddhalaisen perinteen. Tiibetistä lähdön jälkeen 1959 Trungpa eli Intiassa, kunnes hän vuonna 1963 pääsi opiskelemaan stipendiaattina Oxfordin yliopistoon uskontotiedettä, filosofiaa ja taidetta. Yhdysvaltoihin hän muutti 1970 ja hän toimi siellä henkisenä opettajana 17 vuoden ajan aina kuolemaansa saakka. Trungpa perehtyi hyvin myös länsimaiseen kulttuuriin ja hän koki, että sillä oli hänelle paljon annettavaa.

Kutsumukseksi Trungpa koki henkisen materialismin paljastamisen. Länsimaista ihmistä hallitsivat ajattelu, käsitteellistäminen ja selittäminen, nämä luovat tilan, johon takertuminen estää todellisuuden näkemisen. Aidon ja epäaidon henkisyys erottaminen oli Trungpan keskeistä opetusta. Hän kutsuu henkiseksi materialismiksi vääritystä, joka syntyy kun henkisillä tekniikoilla egokeskeisyys vahvistuu, vaikka meditaation pyrkimys on päinvastainen. Itsepetoksen ansat syntyvät egon toiminnoista, joita tiibetibuddhalaisuudessa ilmaistaan kielikuvalla *"materialismin kolme herraa"*: *muodon herra, puheen herra ja mielen herra*.

Kirja koostuu sarjasta epämuodollisia luentoja, jotka on pidetty syksystä 1970 kevääseen 1971.

Teksti kulkeekin kuin rauhallinen puhe, jota on helppo seurata samalla pohdiskellen. Myös lukuihin liitetyt kysymykset ja vastaukset syventävät kunkin luvun ydintemaa.

Trungpan opetusta leimaa tietynlainen ehdottomuus. Hän on asiansa herra mielistelemättä ketään.

Tämä näkyi mm. siinä, että hän jossain vaiheessa käyttäytyi päinvastaisella tavalla kuin mitä gurulta odotettiin rikkoakseen ihmisten tavanomaiset ennakoasenteet. Guru-sana onkin väärinkäytetty lännessä. Trungpa puhuu mieluummin opettajasta henkisenä ystävänä. Opettaja-oppilassuhteessa ja opetustilanteessa on kyse kahden mielen vastavuoroisesta ja

tasa-arvoisesta kohtaamisesta ja vastavuoroisesta kommunikaatiosta. Opettaja on kuitenkin välttämätön henkisellä tiellä ja opettajalle (gurulle) antautuminen ja avautuminen on edellytys suoralle kommunikoinnille ja yhteistyölle, jotta egon tekopyhät ja ulkokultaiset ilmentymät voidaan riisua.

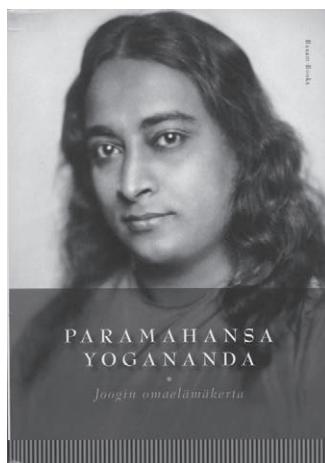
Ihmisessä ego on se joka etsii henkisyttä ja pettyy yhä uudelleen. Todellisuuden kokemisen ja totuuden oivaltamisen ydin on tyytyä olemaan hiekanjyvän, on oltava siinä, missä on ja sellainen kuin on. Kohtaamalla asiat sellaisina kuin ne ovat lakkaamme odottamasta parempaa ja todellisen nyt-hetken kauneus voi aueta. Se mahdollistaa myös avoimen tilan jatkumisen. Trungpa varoittaa dualistisista keskittymisharjoituksista, jotka perustuvat jatkuvalle arvioimiselle ja kokemuksen tarkkaamiselle. Niistä puuttuu myötätunnon ja avoimuuden peruspiirre, koska ihminen on niin keskittynyt omaan kokemukseensa. Trungpa viittaa, että pyhissä kirjoituksissa ei koskaan kerrota mitaleja saavista boddhisatvoista, koska heidän ei tarvitse todistaa mitään: boddhisatvan toiminta on spontaania ja avointa vailla taistelua ja kiirehtimistä.

Trungpa ei esitä henkistä tietä helppona, vaan vaikeana, koska itsensä riisuminen ja paljastaminen on vaikeaa. Jos henkisen tien kulkija rohkenee heittäytyä antautumisenprosessiin ja työskentelee shunyataan (olemattoisuus, käsitteellisyys poissaolo) parissa raivaten tiensä hämmennyksen läpi, hän pää-

see työskentelemään energian kanssa, joka kuvataan *Vajramalan kriyayoga Tantrassa* "siksi mikä oleskelee kaikkien olentojen sydämessä, itsestään olemassa olevaksi yksinkertaisuudeksi, siksi mikä ylläpitää viisautta,...,mikä on ilmiömaailman havaitsevan ikaikaisen älykkyyden ylläpitäjä,...,mikä on emotion ja ajatuksen liikkeelle-paneva voima hämmentyneessä tilassa ja myötätunnon ja viisauden voima valaistuneessa tilassa." Tantrinen perinne on hyvin käytännönläheinen, se pysyy tässä ja nyt ja puhuu egon muuntamisesta, ei tuolle puolen menemisestä. Energia on luonteeltaan dynaamista ja se jaetaan viiteen luokkaan, joihin kuuluu ilmiömaailman kaikkia puolia. Tunne-energiat ovat: viha (*vajra*), ylpeys (*ratna*), intohimo, takertuminen, omistushalu (*padma*), mustasukkaisuus, kateus (*karma*) ja tylsyys (*buddha*). Muuntaminen ei tarkoita tunteen energieettisen luonteen eliminoinnista, vaan muuntamista viisaudeksi. Muuntaminen tulee mahdolliseksi kun tunteet koetaan kunnolla. Tarvitaan kuitenkin hyppy, jotta elämäntilanteisiin sisältyvä viisaus avautuu.

Kirja antaa eväitä henkisen tien kulkijalle ja miksi ei myös ihmissuhdetyöntekijälle. Se tuo selkeästi esille sen, että henkisen tien kulkijan on tavalla tai toisella työskenneltävä läpi itsessään alkemistinen prosessi luonteensa ja egonsa muuntamiseksi ja jalostamiseksi.

Terttu Seppänen

Elävästi jumalallisista tajunnantiloista

**Paramahansa Yogananda
Joogin omaelämäkerta**

Suomentanut Self-Realization Fellowship

Basam Books 2006, 588 sivua

Paramahansa Yoganandan englanninkielinen alkuteos *Autobiography of a Yogi* julkaistiin jo 1946 USA:ssa ja se on ilmestynyt jo yli 20 kielellä. Suomenos saatiin vasta yli puoli vuosisataa myöhemmin. Kirja kuuluu henkisen kirjallisuuden klassikoihin ja on erinomainen johdatus idän joogatradiitioon, joten suomennosta voi tervehtiä ilolla. Kirja on myös ainutlaatuinen lukuelämys, sen valloittava kertonta avaa intialaisen filosofian mysteerejä ja esittelee suuren joukon jumalyhteyden saavuttaneita joogejia. Se tempaa luonte-

vasti mukaansa aiheeseen ensi kertaa tutustuvat lukijatkin. Itämaisen henkisen ajattelun ainutlaatuisuus perustuu suoraa jumalakokemusta havainnoivaan tutkimukseen. Tämä kiehtova maailma konkretisoituu tässä kirjassa.

Paramahansa Yogananda (1893–1952) oli eräs ensimmäisistä intialaisista guruista, joka tuli tuomaan kriya-joogan sanomaa länteen. Vuonna 1920 mahavatar Babaji sanoi Paramahansa Yoganandalle: "Sinä olet se jonka olen valinnut levittämään kriya-joogaa lännessä. Jumalyhteyden tieteellinen menetelmä on lopulta leviävä kaikkien maihin ja edistävä kansojen keskinäistä sopusointua ihmisten saavuttaessa henkilökohtaisen transsendentin kokemuksen Äärettömästä Isästään"

Tämän kriya-joogan gurun linjan korkein guru on Babaji, hänet tunnetaan nyky-Intian suurena joogi-Kristuksena. Hänen oppilaansa on Lahiri Mahasaya (1828–1895), jonka opilaista Yoganandan vanhemmat olivat. Hän on muinaisen kriya-joogatekniikan nykyintialainen elvyttäjä ja hänen oppilaansa on Swami Sri Yukteswar (1855–1936), joka on Yoganandan guru.

Yogananda, synnyinimeltään Mukunda Lal Ghosh syntyi tammikuun viidentenä päivänä vuonna 1893 Gorakhpurissa, Koillis-Intiassa, lähellä Himalajan vuoristoa. Hän vietti siellä kahdeksan ensimmäistä elinvuottaan kahdeksanlapsisessa perheessä, hän oli toisek-

si vanhin poika ja neljäs lapsi. Vanhemmat olivat bengaleja, isä Bhagabati Charan Ghosh ja äiti Gurru Ghosh. Isä oli rautatievir-kailija, ja perhe asui useassa eri kaupungissa. Vanhemmat olivat luonteenlaadultaan hurskaita ja äiti tutustutti lapset pyhiin kirjoi-tuksiin. Äidin varhaisesta kuole-masta tuli Yoganandan lapsuuden trauma, hän oli silloin vas-ta 11-vuotias.

Yoganandan uskonnollinen ja meditaatioon taipuva luonteen-laatu tuli ilmi jo nuorena, häntä kiinnosti meditaatio enemmän kuin koulu. Hän yritti karata Hi-malajalle, mutta isovelji nouti kotiin. Lukion Yogananda suor-itti loppuun, koska lupasi sen isälleen. Yliopistoon meno ja siellä selviytyminen oli pakko-pullaa, mutta Yogananda meni, koska hänen mestarinsa Yuk-teswar halusi niin. Opiskeluto-verit muistavat hänet "hulluna munkkina", joka oli mieluummin kuuntelemassa Mestariaan ja oli näin ollen usein poissa luennoil-ta. Akateeminen tutkinto tarvitiin kuitenkin lännessä odotta-vaa tehtävää varten.

Yogananda kävi myös mie-llellään tapaamassa pyhimyksiä ja joogeja. Intian pyhiin tutustu-minen olikin osa hänen elämän-tehtävänsä. Varsinaisen mate-riaalinkeruun kirjaansa varten hän suoritti vuosina 1935–36, kun hän saapui USA:sta Intiaan tapaamaan vielä kerran rakas-ta Guruaan Yuktewardia. Kirjas-aan Yogananda kertoo näistä pyhiin tapaamisista. Yukteward kertoi Yoganandalle, että jo Lahiri Mahasaya ennusti 50

vuotta ennen poismenoaan Yo-ganandan kirjan Intian ikivan-hasta sielutieteestä valmistu-van 50 vuotta hänen poisme-nonsa jälkeen.

Yogananda kuvaa herkäs-ti ja eloisasti nuoruuttaan, in-tensiivistä henkistä etsintään-sä, vuosiaan gurunsa seurassa, palvovaa rakkauttaan häneen, samoin kuin myös omapäisyyt-tään ja gurunsa nuhteita ja oh-jausta. Kirja tuo esille oikeiden Intian valaistuneiden mestarei-den osaamisen, taidon ja ehdot-tomaan rakkauteen pohjautuvan oppilaidensa ohjaamisen. Täysin valaistuneet ovat egonsa voit-taneita jumalihmisiä. Yoganand-an kuvauksista avautuu, kuin-ka mestari nostaa hänen tajun-tansa samadhiin kopauttamal-la sydämen yläpuolelle tai mi-ten mestari ilmestyy henkisesti tuomaan tietoa tai lähettää te-lepaattisesti viestejä.

Kirjassa esitellään myös eri-koisia kykyjä omaavia jooge-ja, kuten mm. pyhimys, jolla oli kaksi kehoa, joka todistettavasti oli samaan aikaan kahdessa eri paikassa; pyhimys, joka ei nuk-kunut koskaan; pyhimys joka ei syönyt koskaan jne. Intian joo-gien kirjo on laaja. Siinä missä asiaan vihkiytyneille kirjan anti on ymmärrettävää, saattaa joku toinen lukea sen kuin science fic-tionin henkeään haukkoen.

Yoganandan tehtävä lännes-sä alkoi 1920 osallistumisella uskontoliberaalien kansainväli-seen konferenssiin Bostonissa. Hänen päätehtävänsä oli kui-tenkin perustaa Self-Realizati-on Fellowship -järjestö opetta-

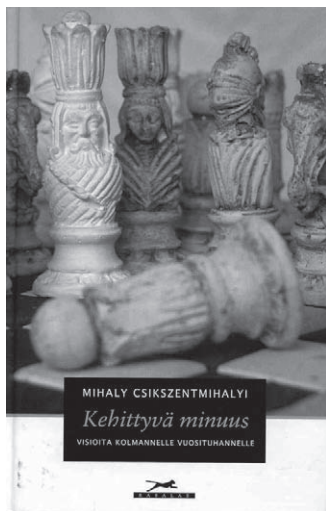
maan ja ohjaamaan kriya-jooge-ja ja valvomaan, että opetus jat-kuu puhtaassa ja alkuperäisessä muodossa myöhemminkin. Yo-gananda on itse määritellyt jär-jestön tavoitteet ja ihanteet, joi-hin mm. kuuluu "tuoda julki alku-peräisen, Jeesuksen Kristuksen opettaman kristinuskon sekä al-kuuperäisen, Bhagavan Krishnan opettaman joogan välinen täy-dellinen harmonia ja perusta-vanlaatuinen ykseys".

Kirjan ansioihin kuuluu mo-nikerroksisuus: tarinat kulkevat vauhdikkaasti, niiden mukana on kenen tahansa mahdollista vaelttaa Intian ihmeellisyyksis-sä, toinen kerros avautuu ajat-televälle ja tiedonhaluiselle luki-jalle runsaista, pitkiä ja yksi-tyiskohtaisista alaviitteistä. Ne täsmentävät historiaan, maan-tieteeseen, symboliikkaan, kie-liin, Raamattuun ym. liittyvää asiasisältöä.

Oma ulottuvuutensa raken-tuu joogafilosofian maailman-käsityksestä, emme elä aino-astaan fyysisessä maailmassa, vaan myös astraalisessa ja kau-saalisessa maailmassa.

Kirjaa on ylistetty runsaasti eikä suotta.

Terttu Seppänen

Evoluutiota ohjaamaan!

Mihaly Csikszentmihalyi
Kehittyvä minuu
Visioita kolmannelle
vuosituhannelle

Käännös Sari Hellsten
 Rasalas kustannus, Tallinna
 2006
 436 siv.

Mihaly Csikszentmihalyi tunnetaan flow-tutkimuksistaan, joista voi lukea hänen kirjastaan *Flow, Elämän virta, Tutkimuksia onnesta, siitä kun kaikki sujuu*. (Kirja-arvio ja artikkeli flow-ilmiöstä ovat Uudessa Safiirissa 2/06.) Toisessa aihetta käsittelevässä kirjassaan *Kehittyvä minuu Visioita kolmannelle vuosituhannelle* Mihaly Csikszentmihalyi tutkii flow'ta evoluutioon liittyvänä ilmiönä ja johtaa normaaleista ke-

hitysofin periaatteista käsin uuden henkemmän kehityslinjan. Lopuksi hän päätyy hahmottelemaan hyvää yhteiskuntaa ja sen pohjalta tulevaisuuden visioita laajemminkin. Äärimmäisyyksiin ja utopioihin Csikszentmihalyi ei tulevaisuuskuviissaan kuitenkaan lankea.

Mihaly Csikszentmihalyi ajattelee kehitysofin kaksijakoisena: joko todella kehitymme hyvyyden, onnellisuuden ja samalla myös flow'n kokemisen suuntaan tai sitten annamme entropian hallita. Entropia on fysiikasta lainattu termi, jonka käyttämisestä Csikszentmihalyi on arvosteltu. Fysiikassa entropia tarkoittaa satunnaisuuden leviämistä ja sitä mukaa kaiken toiminnan vähittäistä lakkaamista. Entropia flow'n vastakohtana tarkoittaa mielen lamaavaa epäjärjestyä, joka estää keskittymisen ja tehokkaan työskentelyn. Entropia kuuluu luonnon toimintatapaan mutta ihmisen ei pidä alistua sen valtaan.

Flow toimii juuri toisin päin kuin entropia. Siihen kuuluvat päämäärät ja työ niiden saavuttamiseksi, järjestyksen ja harmonian luominen. Koska flow syntyy parhaiten silloin kun tehtävät ovat riittävän vaikeita ja monimutkaisia – jolloin ihmisen kompleksisuus lisääntyy – niin eettinen toiminta, jossa otetaan mahdollisimman paljon muita huomioon, on omiaan tuottamaan flow-tilaa sekä kompleksisuutensa että harmoniaan pyrkimisen vuoksi.

Geenien maailma on synty-nyt aikojen saatossa ja sisältää

yleisluontoisia ohjeita, joiden avulla eliökunnat, ihminen mukaan luettuna, ovat joskus selvinneet hengissä. Mutta geenit ovat myös entropian lähde, sillä niiden ohjeet johtavat ristiriitisiin muiden samoista voimavaroista kilpailevien olentojen kanssa ja usein myös ihmisen todellisten tarpeiden kanssa. Esim. mainostajat ja viihdemaailma osaavat käyttää taitavasti ihmisen viettejä hyväkseen ellei ihminen itse suostu ajattelemaan mitä todella tarvitsee. Samoin kulttuuriset ohjeistukset kaukaa muinaisuudesta eivät välttämättä enää toimi meidän parhaaksemme.

Nykyisessä maailmassa on entistä tärkeämpää luoda harmoniaa ihmisten, kulttuurien ja erilaisten elämänmuotojen välille – että tämä maapallomme yleensä pystyisi toimimaan. On siis olennaista käynnistää harmoniaan tähtäävä evoluutiomalli ja tunnistaa esteet. Näitä esteitä aiheuttavat mm. jäljittelijät, jotka pyrkivät korvaamaan oman itsenäisen tahtomme omilla epäkelvoilla vaatimuksillaan. Yhteisöjen puitteissa jäljittelijät ovat ihmisiä, jotka ovat asemassa, jota he eivät todellisuudessa ansaitsisi ja jotka käyttävät sitä hyväkseen. Csikszentmihalyi käyttää vanhaa intialaisen filosofian kieltä puhuessaan "mayan hunnuista" tarkoittaen tällä illuusioita, jotka kuluttavat psyykkistä energiaamme aiheuttamalla riitoja tai vaikkapa riippuvuuksia.

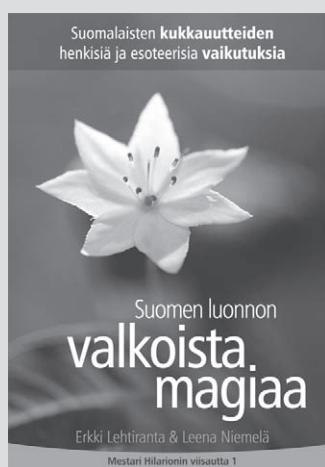
Csikszentmihalyi puhuu myös evoluution ohjaamisesta: "Kun

itse oppii ylittämään ne kapea-alaiset intressit, jotka evoluutio on rakentanut, se on valmis ohjaamaan vuorollaan evoluution suuntaa.” ”Itsellä” hän tarkoittaa sitä olemusta, jonka ihminen on rakentanut ja joka ei ole vain biologisten viettien ja kulttuuristen tapojen seurausta vaan tietoisesti kehitetty henkilökohtainen luomus, johon liittyy ennen kaikkea aitojen tarpeiden tyydyttäminen. Sopusointu löydetään kompleksisuuden lisääntymisen kautta.

Tämä johtaa myös kulttuurin ja yhteisöjen toiminnan uudelleen hahmottamiseen. Altruistiset kulttuurit ja yhteisöt ovat kokonaisuuden hyvinvoinnin kannalta parempia kuin toistensa kanssa aggressiivisesti kilpailevat – ja sen vuoksi evoluutio alkaa suosia niitä.

Csikszentmihalyi käsittelee aihettaan kansantajuisesti. Kirja on paksu mutta helppolukuisen. Flow-kirjan lukeneille se antaa historiaa ja evoluutioon perustuvaa valaistusta. Empiirinen flow-tutkimus tuloksineen saa teoreettista pohjaa ja myös viitteitä tulevaisuuden sovellusmahdollisuuksiin. Jokainen voi myös miettiä kohdallaan, miten entropiaa voisi vähentää ja flow’ta lisätä. Kirja auttaa pohdinnoissa mm. siten, että lukujen päätteeksi on lukijalle kysymyksiä, joiden kautta voi konkretisoida sen ideoita.

Tuula Uusitalo

**Erkki Lehtiranta
ja Leena Niemelä:
Suomen luonnon
valkoista magiaa,**

Suomalaisten kukkauutteiden henkisiä ja esoteerisia vaikutuksia

Smiling Stars 2007,
234 sivua

Musiikkimies ja astrologi **Erkki Lehtiranta** on yhdessä **Leena Niemelän** kanssa kirjoittanut iloisen kirjan suomalaisista kasveista ja niiden käytöstä kukkauutteina. Viidennen säteen Mestari **Hilarion** on sanellut tiedot viidestäkymmenestä suomalaisesta kasvista. Useimmat ovat luonnonvaraisia luonnonlajeja.

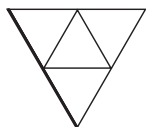
Ajatus kukkien käytöstä kukkaterapiana on vanha, englantilainen lääkäri **Edward Bach** on tunnetuin asian puolestapuhuja. Kysymys on tavallaan siitä, voimmeko muuttua, parantua jostakin juomalla hyvin laimen-

nettuja kukkatippoja. Uskon että ihminen voi parantua melkein mistä vaan, kunhan on vahva uskossaan ja luottaa menetelmän toimivuuteen. Tässä näyttää siis pohjimmiltaan olevan kysymys ajatuksista ja niiden hallinnasta. Positiiviset ajatukset kantavat hyvää hedelmää ja edistävät terveyttä paremmin kuin negatiiviset.

On tavattoman mielenkiintoista lukea mitä Hilarion kertoo nykyisistä suomalaisista luonnonkasveista, kuinka ne ovat olleet mukana jo aikaisemmin muualla maapallolla, Lemuriasa ja Atlantiksella. Tämä tieto avaa näkymiä kasvien todelliseen olemukseen ja niiden tehtävään täällä ja nyt. Olen iloinen ja kiitollinen tästä kirjasta. Suosittelem sen kaikille jotka ovat kiinnostuneita kukkauutteiden tekemisestä taikka kasveista yleensä. Kirjan ote on selkeä ja konkreettinen ja kiinnostunut lukija kysyykin milloin tulee jatkoa tälle kirjalle? Onhan meillä paljon ihania luonnonkasveja ja lisäksi vielä hyvin suuri määrä puutarhakasveja.

Kirjassa on valokuvia esite-tyistä kasveista ja tarkoitus on, että kuvat auttavat tunnistamaan kasvit luonnossa. Tämä kirja saattaa avata lukijan silmät kasvien ihmeelliseen, kiehtovaan ja salaiseen maailmaan ja se on jo sinänsä hieno saavutus. Kannattaa lukea.

Börje Fri

VIA-AKATEMIA

YLEISÖLUENNOT

Yleisöluento Helsingissä lauantaina 29.9.2007

Terttu Seppänen, Wilberin näkemyksiä kehon, mielen, sielun ja hengen psykologiasta
Sinikka Juntura, Lutherin teologian ja Wilberin 'kaiken teorian' ykseydestä
Puheenjohtaja: Yrjö Honkala

Paikka: Valon Tila,
Uudenmaankatu 35, Helsinki

Aika: Luento alkaa klo 13
ja päättyy noin klo 15.30.

Oviraha 10 euroa. Kahvitarjoilu.

Yleisöluento Turussa lauantaina 30.9.2007

Terttu Seppänen, Wilberin näkemyksiä kehon, mielen, sielun ja hengen psykologiasta
Sinikka Juntura, Lutherin teologian ja Wilberin 'kaiken teorian' ykseydestä
Puheenjohtaja, Jouko Palonen

Paikka: Ruusuportti,
Paimialantie 374, Turku

Aika: Luento alkaa klo 13
ja päättyy noin klo 15.30.

Oviraha 10 euroa. Kahvitarjoilu.

Tietoiskuluennot yleisölle Hengen ja Tiedon messuilla 13.-14.10.2007

Terttu Seppänen, Ajatusten avulla sisäiseen muutokseen

Paikka: Suomalainen yhteiskoulu,
Isonnevantie 8, Helsinki

Aika: Klo 12.00-12.45 molempina päivinä

Yleisöluento Helsingissä lauantaina 17.11.2007

Tapio Karvonen, Plotinos, ylösnousemus ja yksilöllinen identiteetti Jumalassa

Paikka avoin, seuraa www.via.fi/akatemia

Aika: Luento alkaa klo 13 ja päättyy noin 15.30
viraha 10 euroa. Kahvitarjoilu

KURSSI

Reiki II -täydennyskoulutus

Aika: 29.6.-1.7.07
Perjantaina klo 18 - 21,
lauantaina klo 9 - 17
ja sunnuntaina klo 9 - 13

Paikka: Wanha Apteekintalo,
Ristisolvantie 1, Kerimäki

Kurssimaksu: 130 euroa sisältää kurssimateriaalin ja opetuksen.

Ohjaaja Tapio Karvonen, YTM, Reiki Master,
koulutettu hieroja

Sensei Mikao Usuin kehittämään Reiki itsehoitomenetelmään on aina kuulunut itämaisen kulttuurin peruselementit kuten meditaatio ja haragei-harjoitukset. Tällä kurssilla opetellaan Usui Reiki Ryoho Gakkai - yhteisön käytössä olevia alkuperäisiä hoitotekniikoita, jotka liittyvät mielen ja kehon hoitamiseen. Kursilla syvennetään myös tietämystä reikin alkuperäisestä filosofiasta ja siihen liittyvästä symboliikasta. Koulutukseen voivat osallistua kaikki aiemmin Reiki II kurssin käyneet.

TAPAHTUMAT VIALAISEN RAJAJOOGAN HARJOITTAJILLE

23.-27.6.2007 Vialaiset kesäkurssit
Kerimäen Kaukalinnassa

3.11.2007 Pyhäinpäivän seminaari
Kerimäen Kaukalinnassa

1.12.2007 Adventtiseminaari
Tampereella

29.12.2007-1.1.2008 Uuden Vuoden retiriitti
Kerimäen Kaukalinnassa

AVOIN YLIOPISTO-OPETUS

Uskontotieteen aineopinnot (35 op) jatkuvat Helsingin yliopiston tutkintovaatimusten mukaan. Aineopintoja on tulossa seuraavat opintojaksot, yhteensä 8 op.

UST250 Uskontotieteen tutkimuskohdet (8 op) 20.-21.5. 2007

Muinaisegyptiläinen uskonto (8 t),
FM Mia Rikala
Seminaari, dosentti, TT Risto Pulkkinen

Aineopintojen maksut
- 200 euroa/opintojakso
- 120 euroa Helsingin yliopistolle aineopinnoista suoritettava maksu/opiskelija
Tarvittaessa voit anoa stipendiä.

PUUTARHAKONSERTTI

Kaukalinnan puistossa soi ja raikaa kevyestä klassiseen.
Säveltäjä Timo-Juhani Kyllönen ja oopperalaulaja Juha Kotilainen ystävineen konsertoivat jälleen Kaukalinnan puutarhassa sunnuntaina 5.8.2007 klo 15.00.
Liput 15 euroa.
Eläkeläiset, työttömät, opiskelijat ja lapset 10 euroa.
Sisältää kahvitarjoilun.

Majoitus ja ruokailu

Majoitus ja ruokailu eivät sisälly kurssimaksuun, vaan ne maksetaan erikseen.

- Via-Akatemian opiskelijoille majoitus sisältäen täyshoidon on 27 euroa/vrk, Via ry:n jäsenet 22 euroa/vrk.
- Lisämaksu liinavaatteista ja 1-2 hengen huoneesta.
- Kesäisin mahdollisuus aittamajoitukseen.

Lisätietoa ja ilmoittautumiset

VIA-AKATEMIA

Puhelin: (015) 543 112, Telefax: (015) 533765

Postiosoite: PL 4, 58201 Kerimäki,

Käyntiosoite: Kaukalinna, Viitämäentie 189, Kerimäki

Sähköposti: via.akademia@via.fi Internet: www.via.fi

Kukkiva aamu

*Näin aution päivän
meren yllä.
Sen läpi kuljin
ja se tarttui minuun,
olin autio saari
keskellä merta*

*Auringosta sulin,
vedeksi muutuin.
Olin suolainen vesi
ja janosin maata
jota hyväillä
laineilla nousevilla.*

*Virtasin kauas
pohjaa myöten
välillä pinnalla levänä elin.
Katselin päivää,
katselin yötä.
Tummuin, vaalenin
vuorotellen.*

*Näin kukkivan aamun
meren yllä.
Tuoksuun pysähdyin
ja se tarttui minuun:
Olen päivä nupussa
meren yllä.*

Seija Karhunen

Sininen kukka

*Näin yöllä sinisen kukan.
Ja se valoa hohhti niin.
Se kätki menneen tuskan,
toi rakkauden näkyviin.
Sen alla kaikki kansat
käy kohta vaeltamaan.
On menneet pois jo harhat,
tie vie onnelaan.*

*Näin yöllä sinisen kukan.
Ja se lämpöä säteili niin.
Se poimuihin piilotti surun,
nauroi ilmoihin väkevämpiin.
Sen alla kaikki kansat
käy maahan auringon.
On siellä kukkatarhat
ja ilo loputon*

Seija Karhunen

Uusi
SAFIIRI

**Ilmoitushinnat
2007**

Mustavalkoinen/euroa

1/1 sisäsivut	134,60
1/2 sivua	84,10
1/4 sivua	50,45
Rivi-ilmoitus	31,70

Neliväri/euroa

1/1 takakansi	470,90
1/1 sisäkannet	420,50
1/1 sisäsivu	300,00

Sivun koko 172 x 247 mm
Resoluutio 300 ppi

Hintoihin lisätään alv 22 %.
Vuosisopimuslennus 15%

Lisätietoja

Kaukalinna/Via-Akatemia,
Sinikka Juntura 015 543 112,
040 8255165
uusi.safiiri@via.fi

Uusi Safiiri
maksaa
postimaksun

UUSI SAFIIRI
Tunnus 5009982
58003 Vastauslähetytys

TILAUSKORTTI

Uusi
SAFIIRI

Teen Uusi Safiiri -lehden vuositilauksen

12 euroa/2 numeroa
alkaen numerosta _____

Tilauksen hinta Suomen ulkopuolelle;
Eurooppaan 14 ja muualle 17 euroa.

☐ Suoritan ☐ Olen suorittanut

vuositilauksen maksun tilille
Uusi Safiiri, Kerimäen Op 513300 - 223577,
viite 550

Lehti postitetaan maksun tultua tilille.

Tilaan lehden itselleni ☐

Tilaan lehden lahjaksi ☐

Tilaan aiempia numeroita seuraavasti
Suoritan niiden maksun + postikulut
lehtien mukana tulevalla tilisiirtolomakkeella.

Maksaja/tilaaja

Nimi _____

Jakeluosoite _____

Postinumero ja postitoimipaikka _____

Allekirjoitus _____

Lahjatilauksen saaaja

Nimi _____

Jakeluosoite _____

Postinumero ja postitoimipaikka _____

Uusi SAFIIRI

Vuositilauksen teet maksamalla
vuosikerran hinnan lehden tilille
Kerimäen Osuuspankki
Uusi Safiiri
513300-223577, viite 550.

Tilaushinnat

Vuositilaus 12 euroa/2 numeroa
Suomen ulkopuolelle; 14 euroa
Eurooppaan ja 17 euroa muualle.

Irtonumerohinnat

1999 - 2003
2,00 euroa/kpl + toimituskulut

Vuosikerrat 2004 - 2006
11 euroa + toimituskulut
5.90 euroa/kpl

2007
6.90 euroa/kpl

Vanhempia lehtiä on rajoitetusti
saatavilla.

Vuosikerrat 1997
ja 1998 loppuunmyyty.

Myyntipisteet

Aatma, Helsinki
Akateeminen Kirjakauppa,
Helsinki, Tampere, Turku
Delfiini Kirjat, Tampere, Turku
Era Nova, Helsinki
Myllyoja, Ruusuportti, Turku
Unio Mystica, Helsinki
Via-Akatemia, Kerimäki

Tilaukset

Uusi Safiiri
PL 4, 58201 Kerimäki
uus.safiiri@via.fi
Via-Akatemia/Kaukalinna,
015 543112

Tiloja vuokrattavana Kerimäellä

Via-Akatemia, **Kaukalinna** (rakennettu 1853), Viitamäentie 189

Via ry, **Wanha Apteekintalo** (rakennettu 1911), Ristisolantie 1

• kodinjuhlalat • kokoukset • kurssit

Majoitusta erityisesti ryhmille.

VIA-AKATEMIA
kurssit
via.akatemia@via.fi

Puhelin (015) 543 112

VIA RY
vuokraukset
kaukalinna@via.fi

www.via.fi

Clematis 'Ivan Olsson', vaaleansininen
Clematis 'Hanaguruma', vaaleanpunainen

Sofianlehdosta löydät mm:

- Kukkakaupan täyspalvelu
- Kotipuutarhakoulun kasvi- ja puutarha-aiheisia iltakursseja
- Suomen suurin kärhövalikoima (Clematis)
- Wanhat ja uudet ruusulajikkeet
- Perennat erilaisille kasvupaikoille
- Pionit keväästä syksyyn
- Hedelmäpuut ja marjapensaat
- Havukasvit ja muut ikivihreät
- Verkkomyymälämme

Tervetuloa !

Palvelemme Sinua vuoden ympäri.

Puutarhakeskus Sofianlehto
Garden Center
Sofianlehdonkatu 12, 00610 Helsinki
Puh: 09-796 230
sofianlehto@sofianlehto.com

*** myyntiluettelot

www.sofianlehto.com***